

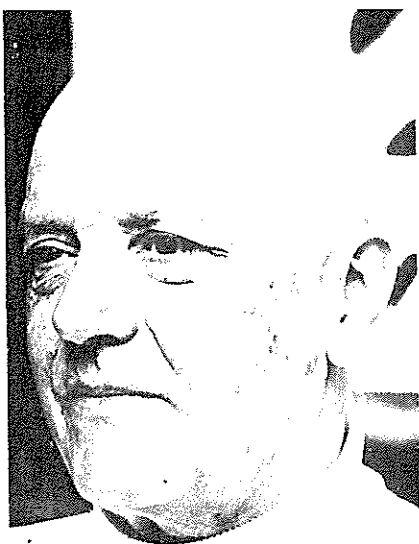
ISSN 0454-7357

KYLKIRAUTA

N:o 3/1979

Syksyn tärkeitä uutuuksia

Wolf H. Halsti EUROOPAN KRIISI 1987

Syksyn suuri kohukirja: kirjailijaeverstin ja valtiotieteen kunniatohtorin ennuste 75-vuotispäivän kynnyksellä. Kirja on sekä futurologinen kuvitelma että poliittinen testamentti, jonka pohjana on maailmanpolitiikan kehitys toisesta maailmansodasta vuoteen 1979. Ovh. sid. 58,-
Wolf H. Halstin **Talvisodan päiväkirjasta** ilmestyy myös uusi laitos, 6., kuvitettu painos, jonka 80 valokuvasta suuri osa on arvokkaita harvinaisuuksia. Ovh. sid. 64,-

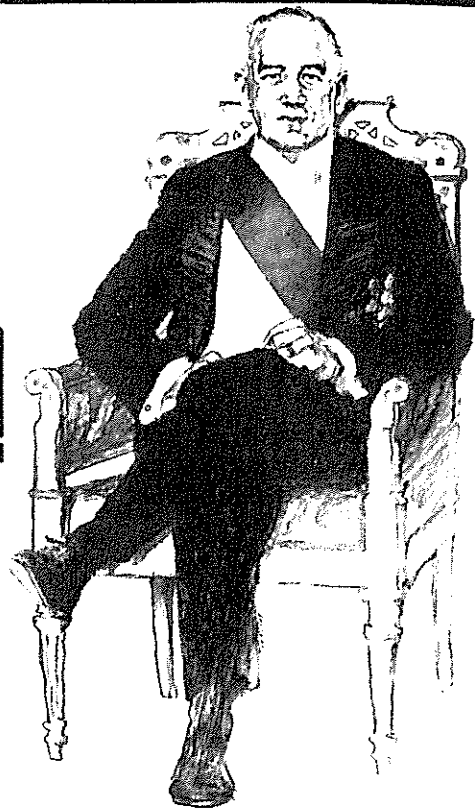
J. Raymond Ylitalo VAARAN VUOSILTA 50-LUVULLE

Amerikansuomalainen diplomaatti jatkaa muistelmiaan siitä mihin 'Salasanomia Helsingistä Washingtoniin' päättyi ja jatko on yhtä kiinnostava: salasanomat risteilevät ja tieto välittyy tapahtumista jotka jäivät monasti tavallisilta suomalaisilta salaan. Kuvitettu. Ovh. sid. 68,-

Esko Salminen ASELEVOSTA KAAPPAUS- HANKKEESEEN

Sensuuri ja itsesensuuri Suomen lehdistössä 1944-1948

Ensimmäinen tutkimus Suomen hallituksen harjoittamasta lehdistön ulkopoliittisen kirjoittelun ohjauksesta ja kontrollista "vaaran vuosina", vastaus kysymyksiin mistä asioista ja miksi Suomen lehdistö vaikenä tuolloin - ja vaikenä vieläkin. Ovh. sid. 58,-

Sakari Virkkunen RELANDER HYMYILEVÄ PRESIDENTTI

Sarja tasavaltamme presidentteistä ilman jälkiviisauden sokeria tai suolaa jatkuu. Inhimillisintä poliittista historiaa mitä meillä on kirjoitettu. Kuvitettu. Ovh. sid. 58,-

Erkki Sutela HEINRICH SIN ADJUTANTTINA

Erkki Sutela toimi jalkaväenkenraali Erik Heinrichsin adjutanttina vuosina 1942-45. Tässä kirjassa hän piirtää esimiehestään elävän henkilökuvan, kuvaa ylimmän sodanjohdon toimintaa ja mielialoja 40-luvun vaikeina aikoina. Kuvitettu. Ovh. sid. 64,-

Kivaksi tavaksi KIWAX

Kiwax-kiillokevahakko sisältää aitoa, kiinteää vahaa.

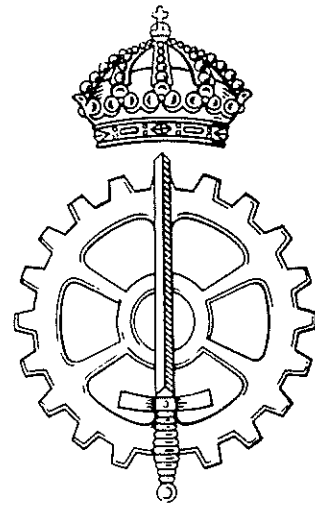
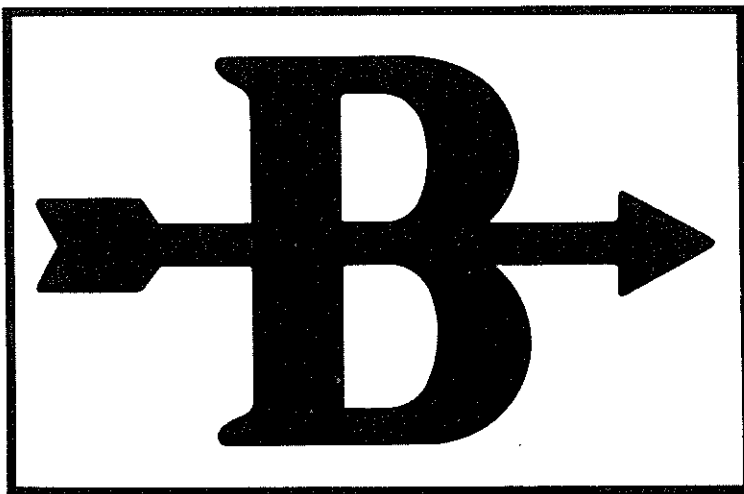
Kiwax on kätevä ja siisti tapa pitää kengät kunnossa. Levitys-sieni on erillään vahasta: sieni ei kuivu eikä vaha lopu yllättäen.

Värit:

musta
väritön
keskiruskea
tummanruskea

VALKOINEN RISTI

FFV

OY SUOMEN BOFORS AB

Strömbergintie 10, 00370 HELSINKI 37, puh. (90)-553 166

Saisiko olla

luotollinen OP-tili ja tuplasti palkkasi verran rahaa?

OP-tili on luotollinen shekkitili, joka merkitsee tuplattua maksuvalmiutta. Tililläsi on luottoa kuukauden nettopalkkasi määrä, vaikka sillä ei tilapäisesti olisikaan rahaa.

OP-tiliin liittyy muitakin etuja. Esimerkiksi maksupaivelu: osuuspankki huolehtii laskujen maksamisesta ajallaan. Ja OK-ostokortti. Sillä voit ostaa kuukaudessa 1500 markkaan saakka, ja maksuaikaa saat jopa 1 1/2 kuukautta. OK-ostokortti on Sinulle ilmainen.

Osuuspankin luotollinen OP-tili on yksi laajennetun palkansaajan OP-sopimuksen monista eduista.

Kysy osuuspankista.

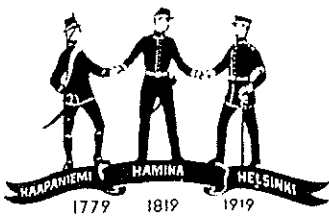
OSUUSPANKKI

KYLLÄ

SISÄLTÖ

Merivoimat	3
Sissisotaa saaristomerellä	4
Merivoimien taisteluteho	7
Kotimaiset merivoimat	10
Merimieshenki	14
Tulevaisuuden merivoimat	16
Upseerin ura ja taide	19
Upseerikerhon tarina	22
Ytimiä ja ohjuksia	25
Marssirunoilija	26
Kadettikunnan toiminta	30
Kadettiipiirin toiminta	34
Kirjoituskilpailun satoa	36
Kadettikunnan toimihenkilöt	39
Kadettikurssien kuulumisia	40
Kirjallisuutta	42
Kadettiperinteitä	44
Itse asiasta	47
In memoriam	48

Vyötti miekan vyötärölle
Kupeellensa kytkiraudan

KYLKIRAUTA

3/1979

Kadettikunta ry:n järjestölehti n:o 124

Päätoimittaja: Evi Martti Sinerma
puh. työ 90-1604519
kotiin 90-590787

Toimitussihteeri VTM Erkki
Paukkunen,
puh. 90-625801

Toimituksen osoite:
Punavuorenk. 14 B 32 00150 Hki 15

Päätoimittajan neuvotteluryhmä:

Jaakko Isotalo
Hannu Karpo
Matti Kohva
Eero Sauri
Seppo Sarlund
Hannu Sinerma
Tauno Äijälä

Toimitusneuvosto

Per Heinrichs
Anssi Huovila
Erik Lagerström
Toivo Lehmusvirta
Pentti Palmu
Lauri Reunala
Reino Waris
Gunnar Öhman

Ilmoitushankinta

Lars Böök
Hämeentie 62 C 32
00500 Helsinki 50
Puh 90-736978, iltaisin 90-378618

Taloudenhoito

Irja Wonkka, Kadetti-
kunnan toimisto

Osoitteen muutokset: Kadettikunta ry/
rouva Marjukka Lehtinen, Punavuorenk. 14 B 32 00150 Hki 15, puh Hki 665 739

Tilaushinta . . . . . 16 mk/v
Irtonumerot . . . . . 4 mk

Aikakauslehtien liiton jäsen

Loimaan Kirjapaino — Loimaa 1979

MERIVOIMAT

Tänään on mieluista todeta, että merivoimiamme merkitys maamme turvallisuuspolitiikan toteuttamisessa ja merialueittemme puolustuksessa on yleisesti tunnettu ja tunnustettu. Merivoimat ovatkin kahden viimeksi kuluneen vuosikymmenen aikana huomattavasti kehittyneet. Tehtävät ja tavoitteet on parlamentaarilla tasolla määritetty, eri toiminnat ovat vakiintuneet vaatimusten mukaisiksi ja materiaalitilanne on jatkuvasti, tosin suhteellisen vaatimattomissa puitteissa, edistynyt.

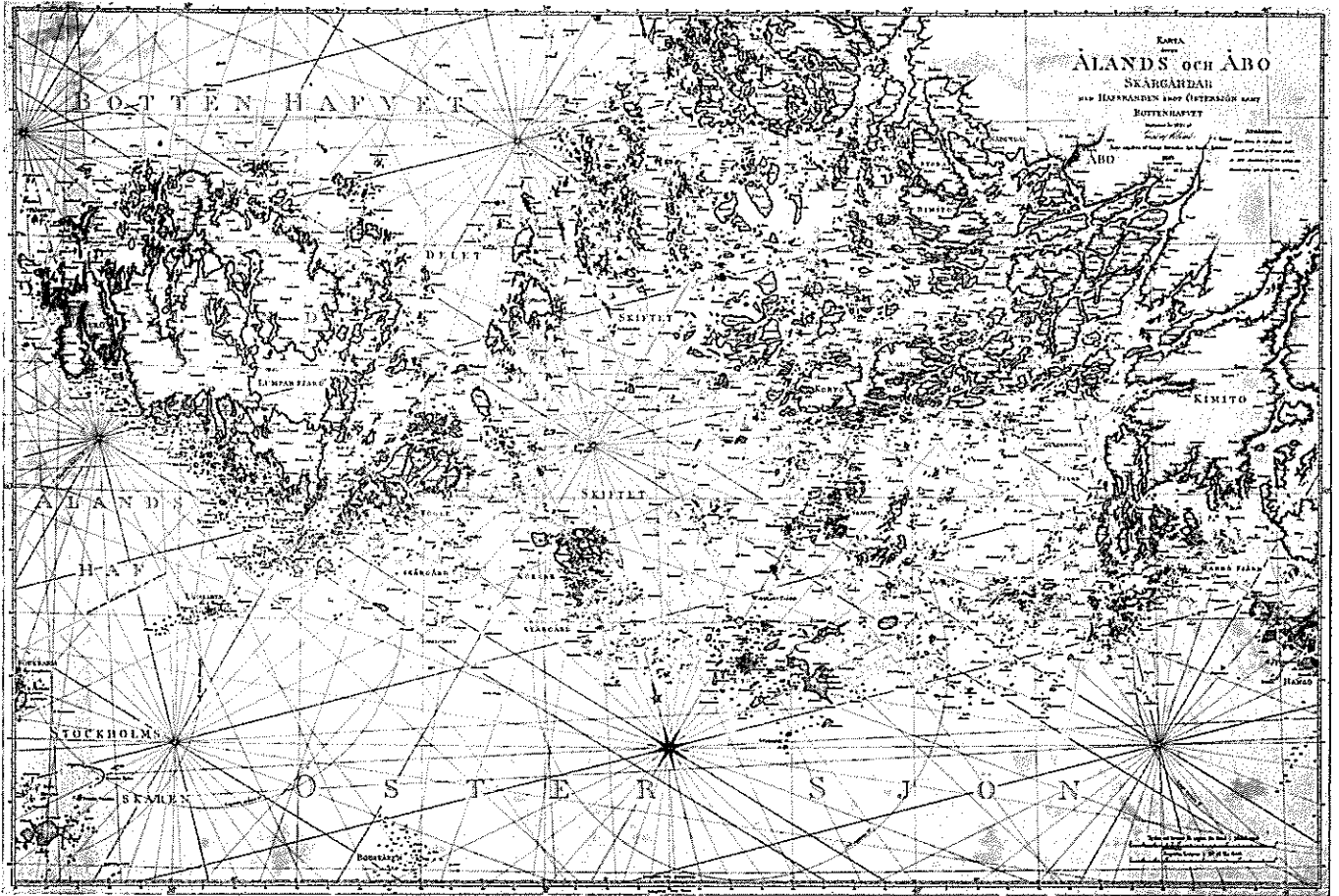
Laivastomme varsinaiset 34 taistelualusta muodostavat toiminnallisen, mutta lukumäärältään kylläkin liian vähäisen kokonaisuuden. Alusyksiköitämme voidaan pitää ajanmukaisina ja erikoisolosuhteisimmme sopivina. Laivaston toiminnalle ensiarvoinen huolto on kehittynyt kaluston mukaisesti ja täyttää vähimmäisvaatimukset. Tilannetta voidaan yleisesti luonnehtia tyydyttäväksi. Vaikka varsinaisiin valitusvirsiin ei nyt olekaan aihetta, on meillä monia eriaisteisia murheita. Päällimmäisenä näistä on henkilöstön, erityisesti teknillisen, puute. Riittävän, rauhanaikaisen alusmäärän miehittäminen ei ole mahdollista, ja huoltolaitosten tehtävät vaatisivat myös lisää ammattitaitoista väkeä. Toisena puutteena on vuodesta toiseen vallinnut käyttövarojen niukkuus. Laivaston ylläpito ja sen käyttö nykyisessäkin vähimmäiskokoonpanossaan vaatisi hyvän suoritusasteen saavuttamiseksi noin 25 % lisäyksen tälle menokohdalle.

Tulevaisuuden suhteen voidaan lyhyesti todeta, että 80-luvulla joudumme ikääntyneinä poistamaan riveistä huomattavan määrän taistelualuksia. Näiden korvaaminen uusilla on jo aloitettu hankittavaksi hyväksytyin 250 tonnin "Vartiovene 80" prototyypin muodossa. Näistä muodostettavan laivueen aikaansaaminen tuleekin olemaan merivoimien kehittämisen ensi vuosikymmenen huomattavin kohde. Sen ohella on välttämätöntä jatkaa vanhenevien, mutta edelleen käyttökelpoisten alusten ajanmukaistamista sekä varustuksen kehittämistä ja uudistamista.

Maamme on merenrantavaltio, jonka kansantalous lepää meriyhteyksiensä varassa. Elintärkeät alueemme sijaitsevat Lounais- ja Etelä-Suomen merirajan tuntumassa, josta aukeaa pohjoisen Euroopan meristrategiassa merkittävä Itämeri. Turvallisuutemme kannalta on vakuuttavan tehokas meripuolustus jo rauhan aikana välttämätön ja sen merkitys puolueettomuuden suojaamistilanteessa on ensiarvoinen. Maanpuolustukselle tärkeä demilitarisoitu Ahvenanmaan alue asettaa erityisesti laivastovoimiamme suorituskyvyille lisätyt vaatimukset.

Merivoimien kehittäminen tehtäviensä tehokkaaseen suoritukseen pysyväksi puolustushaaraksi vaatii onnistuakseen paitsi työtä ja varoja myös pitkälle ajanjaksolle tehtyjä hyväksytyjä ohjelmia ja niihin liittyviä hankintapäätöksiä. Merivoimissa luotetaan siihen, että suotuisa kehityksemme jatkuu ja tulemme saavuttamaan maamme puolustuksen kokonaisuuden puitteissa merivoimilta edellytettävän suoritusasteen.

Jorma Haapkylä

Ahvenanmaan ja Turun saaristoa esittävä ruotsalainen merikartta vuodelta 1849.

TAPANI MATTILA

SISSISOTAA SAARISTOMERELLÄ KEVÄÄLLÄ 1808

Venäjän armeijan helmikuussa 1808 aloittama sotaretki Suomeen johti nopeasti maan eteläosan jäämiseen kokonaisuudessaan hyökkääjän haltuun. Miehitettyään maaliskuun 22. päivänä Turun venäläiset jatkoivat pian etenemistään jätse Ahvenanmaalle. Eversti Vuitschin johtama osasto, johon kuului pataljoona jalkaväkeä sekä muutamia kymmeniä husaareja ja kasakoita, levittäytyi jo viikkoa myöhemmin Ahvenanmaan saaristoon tuhoten siellä optilliset lennätinlaitteet ja merimerkit sekä ottaen haltuunsa Kastelholman viljamakasiinin. Koska väestö näytti kaikkialla suhtautuvan rauhallisesti miehitykseen eikä ase-

den käyttöön tarvinnut missään turvautua, kutsui venäläisten ylipäällikkö kenraali Fredrik Wilhelm von Buxhoevden huhtikuun 5. päivänä Vuitschuiin osaston takaisin mantereelle.

Keisari Aleksanteri I:n samoihin aikoihin esittämä suunnitelma sotaretkien ulottamisesta Ahvenanmeren toiselle puolelle sai kuitenkin aikaan sen, että Buxhoevden antoi huhtikuun 11. päivänä Vuitschille käskyn ottaa uudelleen haltuunsa Ahvenanmaan saaret ja estää kaikki yhteydenpito sieltä Ruotsiin. Jalka- ja ratsuväestä muodostettu 30 upseerin ja n. 700 miehen vahvuinen osasto hajaantui huhtikuun puolivälissä saaris-

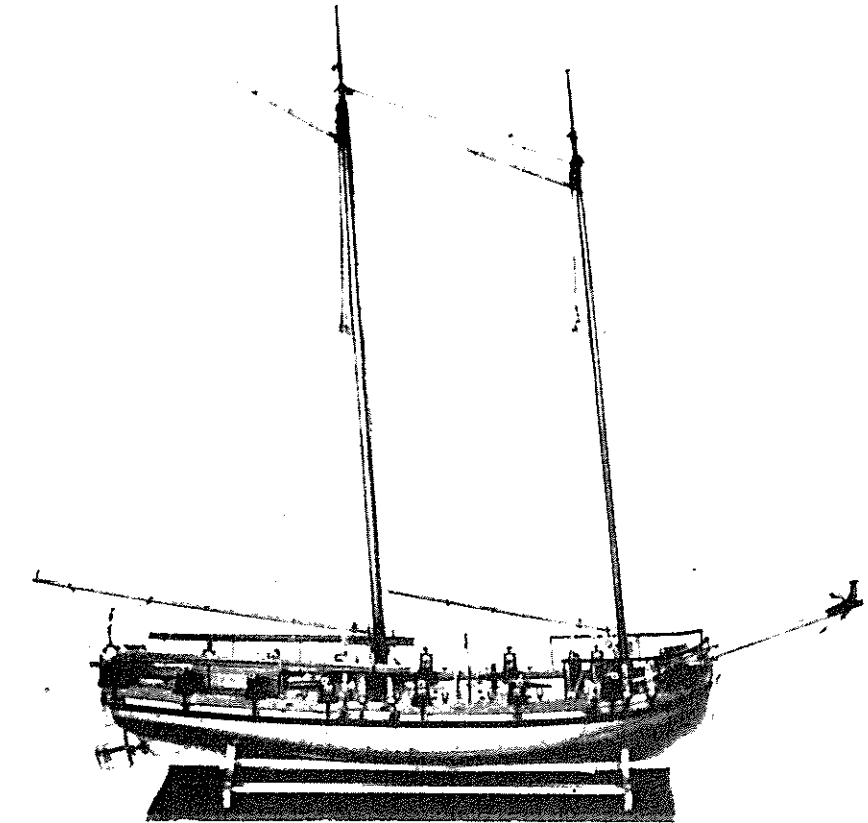
toon Brändöstä aina Signillskäriin saakka siten, että pääosa, neljä kompaniaa sekä Vuitschin esikunta, asettui Kumlingeen ja pienempiä vartiostoja sijoitettiin eri paikkoihin pääsaarelle samoin kuin muutamille muillekin saarille.

HAJAUTETUT VENÄLÄISET VANGITTAAN

Jäiden lähtöä edeltänyt kelirikko katkaisi huhti-toukokuun vaihteessa venäläisten yhteydet mantereelle, kun sen sijaan Ahvenanmeri lainehti jo vapaana. Eri saariin hajautetut osastot joutuivat tällöin myös eristetyksi toisistaan. Ruotsalaisten laivastovoimien saapuminen alueelle olisi näin ollen tiennyt venäläisten jäämistä pussiin. Ahvenanmaan pääsaareen sijoitettujen joukkojen komentaja majuri Neijdhardt antoi tästä syystä 3.5. käskyn, jonka mukaan paikallisten asukkaiden oli henkensä ja omaisuutensa menettämisen uhalla saatettava kaikki merikelpoiset aluksensa 24 tunnin kuluessa purjehduskuntoon, siirrettävä ne käskettyihin kokoamispaikkoihin sekä sahaamalla ja rikkomalla jäitä huolehdittava venäläisten tarvitsemien kulkuyhteyksien kuntoonsaamisesta.

Ankarasta työskentelystä huolimatta osoittautui käskyn täyttäminen mahdottomaksi. Väestön keskuudessa syntyi kohtuuttomien vaatimusten aiheuttama voimakas vastarintahenki, mikä puhkesi 6.5. aseelliseksi toiminnaksi. Nimismies Erik Arénin ja pastori Henrik Johan Gummeruksen johdolla n. 300-päinen talonpoikaisjoukko vangitsi eri vartiopaikoissa hajallaan olevat venäläisosastot, niin että 9.5. mennessä koko pääsaari oli vapautettu vihollisesta. Ensimmäinen Tukholmaan viety vankilähetys käsitti neljä upseeria ja 153 miestä.

Samaan aikaan saapui Ahvenanmaalle luutnantti Arrhén von Kapfelmanin päällikkyyden alainen pieni ruotsalainen saaristolaiivasto-osasto, johon kuului yksi kuunari ja kaksi tykkiparkassia. Se oli lähetetty Tukholmasta estämään Ahvenanmaalla hajallaan olevia venäläisiä osastoja yhtymästä ja katkaisemaan niiden paluutien Suomen mantereelle. Yhdessä pastori Gummeruksen johtamien n. 450 ahvenanmaalaisen kanssa ruotsalaiset nousivat 10.5. tykkiparkassien tulen tukemana maihin Kumlingeen, missä venäläisten päävoima oli. Syntyi kiivas taistelu, jossa käytettiin tykkiparkasseista maihin tuottuja ja talonpoikaisrattaisiin sijoitettuja 2-naulan nikhakojakin tukemaan hyökkäystä. Parisen tuntia vastarintaa tehtyään venäläiset antautuivat. Vangiksi joutui 20 upseeria, joukossa eversti Vuitsch, 38 aliupseeria ja n. 400 miestä. Ahvenanmaalaisten tappiot tässä Kumlingen taistelussa olivat kaksi kaatunutta ja viisi haavoittunutta venäläisten menettä-

Ruotsalainen tykkiparkassi 1700-luvun lopulta. Pituus 16 m, leveys 4 m, 8 airoparia, 40 miestä. Aseistus: 1 kpl 12–24-naulan kanuuna ja 16 kpl 2–3-naulan nikhakoja. (Pienoismalli Tukholman merihistoriallisessa museossa)

essä kaatuneena yhden ja haavoittuneena kahdeksan miestä.

KEISARIN MOITTEET

Seuraavana päivänä vallattiin Brändö, missä venäläiset antautuivat heti parkasseista ammuttujen kahden tykinlaukauksen jälkeen. Saaren asukkaat olivat rikkomalla veneensä estäneet vihollista pääsemästä pakoon. Brändöstä ja sen lähetyvillä olevasta Flakholmenista saatiin vangiksi 6 upseeria ja 89 miestä. Kaikki vangit vietiin muutaman päivän päästä Tukholmaan.

Saatuun tiedon Ahvenanmaan tapahtumista keisari kirjoitti Buxhoevdenille sanoen toivovansa tämän nyt ymmärtävän ”kuinka vaarallista on hajoittaa joukkonsa pieniksi osastoiksi.”

Toukokuun alussa ryhdyttiin Tukholmassa muodostamaan maihinnousuosastoa, joka saisi tehtäväkseen Ahvenanmaan miehittämisen ja sieltä Lounais-Suomen rannikolle tehtävien hyökkäysten suorittamisen. Samalla määrättiin saaristolaiivaston Tukholman eskaaderista yksi tykkipursidivisioona Sandhamniin pääkaupungin suojaksi sekä toinen lähetettäväksi Ahvenan-

maalle niin pian kuin mahdollista. Sinne hän oli jo etukäteen lähetetty von Kapfelmanin pieni osasto auttamaan asukkaita saarten vapauttamisessa venäläisistä.

Suoritettuaan tehtävänsä Ahvenanmaalla Kapfelman suuntasi kulkunsa Turun pohjoiseen saaristoon. Hän aseisti siellä Vartsalan ja lähisaarten talonpoikia ja nousi 16.5. näiden kanssa maihin Taivassalon Helsinginkylän luona. Paikallinen venäläinen rannikkovartiosto vetäytyi taistelutta pois. Kapfelman miehineen kaappasi mukaansa venäläisten sinne alueen asukailta kokoamat puolisoistatasataa isoa venettä palaten sen jälkeen Brändöön. Venäläiset olivat aikoneet kuljettaa näillä veneillä joukkojaan Ahvenanmaalle. Kapfelmanin sissiretki aiheutti välittömästi huomattavia muutoksia venäläisten voimien ryhmittykseen ja Buxhoevden oli huolestunut tilanteen kehittymisestä saaristorintamalla.

LISÄVOIMIA RUOTSISTA

Tukholman eskaaderiin kuuluva kapteeni C. F. Nordbergin johtama ”mai-

tolaivasto-osasto käsittäen neljä maihinnousuluuppia, kaksi tykkipurttia, yhden sairas- ja yhden keittiöaluksen saapui 15.5. Ahvenanmaalle. Sen tehtävänä oli "asettua Suomen ja Ahvenanmaan saaristojen väliin ja estää kaikki vihollisen yritykset". Ylivoiman pakottaessa sen tuli vetäytyä Ahvenanmaalle, jota oli puolustettava viimeiseen saakka. Kapfelmanin osasto liitettiin samalla Nordbergin alaisuuteen. Samaan aikaan saapui Ahvenanmaan pääsaarelle Ruotsin puolelta kuljetuslaivasto tuoden eversti Mörnerin johtaman maihinnousuosaston. Siihen kuului jalkaväkeä 400 miestä, ratsuväkeä 30 ja tykistöä samoin 30 miestä mukanaan 6 kpl 3-naulan kanuunoita. Ahvenanmaalaisista muodostettiin lisäksi everstiluutnantti Fockin toimesta kaksi nostovälikomppaniaa, vahvuudeltaan yhteensä n. 150 miestä.

Tukholman eskaaderin pääosa, kolme tykkipursidivisioonaa käsittäen yhteensä 12 tykkipurttia, komentoaluksen, keittiösluupin, muonaveneen ja sairasaluksen, oli myös valmiina siirtymään everstiluutnantti Önnert Jönssonin komennossa Ahvenanmaan vesille. Jönsson sai 17.5. käskyn lähteä heti matkaan ja yhdessä hänelle alistetun Nordbergin osaston kanssa Sottungaa tukikohtanaan käyttäen "estää vihollisen suuremman saaristolaivaston tunkeutuminen Ahvenanmaalle sitä kautta". Jönssonin tuli samalla olla kiinteässä yhteydessä Mörneriin "jotta täydellinen yhteisymmärrys vallitsisi meri- ja maastotomien välillä". Yksi tykkipursidivisioona jäi kapteeni Adolf Silfverarmin päällikkyudessa vielä Tukholman saaristoon, kunnes sekin Ahvenanmaalle saavuttuaan yhtyi 30.5. päävoimiin.

Kun Tukholmaan oli tullut tieto, jonka mukaan venäläiset rakensivat parhaillaan pattereita Korppoon eteläpuolitse johtavan väylän varrelle, annettiin Jönssonille 27.5. käsky lähettää yksi tykkipursidivisioona hävittämään nämä varustukset. Tällöin tuli varmistua siitä, ettei hyökkäys Saaristomerelle saapuneiden Venäjän saaristolaivastoyksiköiden taholta ollut uhkaamassa samoin kuin siitäkin, ettei Sottungan tukikohta paljastuisi viholliselle. Tehtävän suorittajaksi Jönsson määräsi luutnantti J. Holménin, joka saapui 28.5. tykkipur-

sineen Korppoon vesille. Saari todettiin tyhjäksi venäläisistä, joten Killingholmalle rakennettu varustus sekä kaksi sen lähettyviltä tavattua pienempää patteria tuhottiin helposti. Seuraava päivä oli sunnuntai, jolloin Korppoon asukkaiden oli määrä kirkonmenojen yhteydessä vanhoa vaadittu uskollisuudenvala keisarille. Holmén esti tämän pitämällä kirkkoherraa ja nimismiestä vangittuna sen päivän ajan. Hän palasi aluksineen Sottungaan 30.5. illalla.

PAIKALLISTEN VENEIDEN HYVÄKSİKÄYTTÖÄ

Kapteeni Nordberg oli tällä välin saanut kuulla Brändön suunnalla tiedustelua suorittaneelta luutnantti O. L. Cronstedtilta, että Helsinginkylään oli koottu venäläisten käyttöä varten kolmisenkymmentä suurta venettä. Kenraalimajuri Ernst von Vegesack, joka oli parhaillaan suorittamassa tiedustelua Saaristomerellä tulevaa maihinnousutehtäväänsä silmälläpitäen, antoi Nordbergille käskyn kaapata nämä veneet ja viedä ne Bomarsundiin. Sen tehtyään hänen oli määrä tuhota Udessakaupungissa oleva venäläisten suuri sotatarvikevarasto, joka tiedettiin heikosti vartioituksi. Matkaan lähdettyään Nordberg sai kuulla venäläisten kuljettaneen veneet jo pois Helsinginkylästä sekä siirtäneen Turusta tykistöä Uuteenkaupunkiin. Hän päätti kuitenkin hyökätä viimeksi mainittuun kohteeseen ja saapui tykkipursiosastoineen 3.6. kaupungin satamaan avaten tulen siellä olevia aluksia ja rakennuksia kohti. Venäläiset vastasivat siihen sekä tykistön että jalkaväen tulella. Nordberg totesi maihinnousun mahdottomaksi ja vetäytyi ammunnan lopettaen vähitellen pois. Tykkipursien tulituksen seurauksena useat rakennukset olivat kärsineet pahoja vaurioita ja kahden naisen mainitaan saaneen surmansa.

Kuultuaan kalastajilta, että venäläisten komentopaikka oli kaupungista pari kilometriä etelään sijaitsevassa Sundholman kartanossa, Nordberg lähetti 4.6. aamulla luutnantti J. Hjortsbergin kolmen tykkipurren voimin tulittamaan mainittua paikkaa ja karkoittamaan tai sieppaamaan siellä olevat viholliset. Tunkeutuessaan kartanon edustalla ole-

van kapeaan lahteen alukset saivat vastansa kiivasta jalkaväkiaseiden tulta rannoilta ja vastasivat siihen kartessitullella. Karkoitettuaan rantavartion tykkipurret tulittivat itse kartanoa kunnes niiden oli vetäydyttävä pois venäläisten saatua paikalle apuvoimia. Yhteenotossa menetettiin yksi mies kaatuneena minkä lisäksi Hjortsberg itse sekä kolme miestä haavoittuivat.

Kapteeni Nordberg, joka oli Sundholman kahakan aikana pysytellyt Uudenkaupungin edustalla, siirtyi sen jälkeen kaikkinen aluksineen Lypertöön kooten samalla mukaansa kaikki mahdolliset veneet, jotka saaristossa sai käsiinsä. Hän palasi vasta 9.6. Sottungaan muun osaston yhteyteen. Hänen tekemänsä sissiretken seurauksena kuningas Kustaa IV Aadolf, joka piti tärkeänä saavuttaa Suomen rannikon asukkaiden keskuudessa luottamusta Ruotsin aseiden voittoon, kielsi vastedes ampumasta kaupungeja ja maaseudulla olevia rakennuksia, vaikka ne olisivatkin vihollisen miehittämiä, ellei jokin erityinen syy siihen pakottaisi.

SOTASUUNNITELMA RAUKEAA

Tilanne meririntamalla kehittyi kesän mittaan venäläisille edulliseksi. Liitettävään Viaporin antautumisen yhteydessä haltuunsa joutuneet Suomen saaristolai-
vaston alukset omiin riveihinsä heidän onnistui aktiivisesti toimien saada vastustajastaan yliote strategisesti tärkeällä Saaristomeren alueella. Ruotsalaisten heikko ja hajanainen laivastotoiminta siellä enempää kuin heidän vähäisin voimin Lounais-Suomen rannikolle tekemänsä maihinnousuyrityksetkään eivät johtaneet toivottuun tulokseen.

Vaikka nämä sotatoimet sitoivatkin huomattavia venäläisvoimia tälle suunnalle ja kevensivät siten painetta Pohjanmaalle vetäytyneitä maarintamaa kohtaan, ei niiden avulla kyetty luomaan riittäviä edellytyksiä sotasuunnitelman mukaiselle armeijan kesäoffensiiville. Sen päämäärä, Etelä-Suomen takaisinvaltaus omien laivastovoimien ja maihinnousujoukkojen tukemana, jäi saavuttamatta. Suunnitelman raukeaminen ratkaisi lopullisesti koko sodan kulun. □

helkama-kaapeli

Suomen
KONELIHE HELKAMA OY

Vattuniemenkatu 27, 00210 Helsinki 21, Finland

Korkeapaine letkuja ja liittimiä

Valmistamme odottaessa tai tilauksesta. Suoritamme myös jarrukenkien paistoa sekä ilmansuodattimien uusimista, tiivisteet ja O-renkaat, FAG-kuulalaakerit.

PORAKOPALE OY

Untamontie 18 — 45200 Kouvola 20 Puh. 951-16134

MERIVOIMIEN TAISTELUTEHO

Teksti: SEPPÖ REINIVUO
Kuvat: SA-KUVA

Tuima-luokan ohjusvene.

Merivoimiemme taisteluteho koostuu monesta eri tekijästä. Tehokkaatkin asejärjestelmät ovat hyödyttömiä, jos johtamis- ja viestijärjestelmät eivät toimi.

Viime kädessä koko järjestelmän tehokkuus riippuu kuitenkin yksityisistä sotilaista ja heidän koulutuksestaan.

Merivoimien taisteluteho koostuu ensisijaisesti aluksista ja niiden asejärjestelmistä sekä henkilöstön tiedoista ja taidoista eli koulutustasosta. Taistelutehoon vaikuttaa lisäksi olennaisesti merialueidemme ja rannikkomme olosuhteet ja luonne.

Tämän lehden muissa kirjoituksissa on kosketeltu merivoimiemme tulevaisuuden suuntaviivoja, kehittyvää aluskalustoamme sekä sivuttu hieman koulutustasoa, joten pyrin tässä antamaan kuvan merivoimiemme asejärjestelmistä ja niiden käytöstä. Johtopäätökset taistelutehostamme jätän suurelta osalta lukijoiden tehtäväksi.

Rajoitetuilla merialueilla, sellaisilla kuin Itämerikin lahtineen on, nähdään meritaistelut lyhytaikaisina mutta rajuina yhteenottoina, joissa pääosaa näyttelevät keveistä sota-aluksista muodostetut taisteluosastot ja lentoyoukot. Taistelun kuvaan kuuluvat tärkeänä osana eriaisteiset maihinnousut, jotka yleensä suoritetaan rannalta rannalle operaatioina. Näissä käytettävä maihinnousualuskalusto on yleensä suhteellisen pienikokoista ja hitaahkoa. Tätä kalustoa täydentävät kuitenkin lähes poikkeuksetta väylästöön ja valmisteltuihin reitteihin vähemmän sidotut erikoisaluukset, jollaisia ovat esimerkiksi ilma-

tyynyaluukset. Maihinnousun kuvaan kuuluu myös helikoptereiden laajamittainen käyttö.

Suhteellisen matalat vedet suosivat merimiinojen ja muiden meriesteiden käyttöä, aiheuttaen täten jatkuvan vedenalaisen uhan. Tätä uhkaa lisää sukellusveneidien käyttö. Kaikkeen toimintaan liittyy olennaisesti voimakas erilaisen elektronisten valvonta-, tiedustelu- ja mittausvälineiden käyttö.

Kriisitilanteessa tai sen uhan alaisena on meripuolustuksemme, ensisijaisesti merivoimien ja rannikkotyökistön, hankittava tarvittaessa taistellen se aika-voitto, joka tarvitaan kenttäarmeijamme

Merimiina räjähtää.

organisoinnaksi. Toisaalta jo uhka saattaa aiheuttaa pitkän ja rasittavan alueellisen koskemattomuuden turvaamisvaiheen, jossa vaaditaan hyvää koulutusta- soa ja henkistä kestävyyttä.

MERIMIINOITTEET

Tärkeimpiä merivoimiamme käyttämistä aseista ovat merimiinat. Ne soveltuvat erinomaisesti matalilla ja vaikeakulkuisilla rannikko- ja merialueillamme puolustuksemme tukemiseen. Merimiinoitteiden lasku liittyy tällöin olennaisena osana sekä puolueettomuuden suojaamiseen että hyökkäysten torjuntaan. Puolueettomuutta suojattaessa esitetään miinoitteilla yhdessä muiden lähinnä valvontaan kuuluvien toimenpiteiden kanssa aluevesiemme luvaton käyttö ja kanavoidaan kauppareiliikenne halutuilla alueilla.

Hyökkäystä torjuttaessa luodaan merimiinoitteilla taasen puolustukselle tarvittavaa syvyyttä hyökkääjän tehokkaaksi hidastamiseksi ja kuluttamiseksi. Miinoitteet muodostavat tällöin yhdessä kiinteän rannikkotykistön kanssa meripuolustuksen rungon.

Miinanlaskut suoritetaan yleensä tehtävää varten rakennetuilla miinalaivoilla. Tällaisia ovat merivoimissamme miinalaivat Pohjanmaa ja Keihässalmi. Niiden tärkeyttä kuvaa osaltaan se, että kumpikin toimiessaan Merisotakoulun koululaivana on antanut ja antaa jo koulutusvaiheessa merikadeteille sekä toimija reserviupseerioppilaille hyvän pohjan miina-aseen käytön omaksumiselle meripuolustusjärjestelmämme osana. Koska merimiinoitteiden lasku on eräs tärkeimmistä merivoimiamme tehtävistä, ei kaksi miinalaivaa riitä täyttämään velvoitteita, vaan muidenkin taistelun- ja kul-

jetusalusten on tarvittaessa kyettävä laskemaan miinoja. Tämä tehtävä on otettu mahdollisuuksien mukaan huomioon aluksia suunniteltaessa ja rakennettaessa.

Turvatessa alueellista koskemattomuutta yhteistoiminnassa rannikkopuolustuksen ja merivartiostojen kanssa ei pelkkä miinoitteiden käyttö riitä. Havaittujen maalien nopea tunnistaminen ja toisaalta huonoissa sääolosuhteissa suoritettava valvonta vaatii merivoimien nopeiden tykistö-, sukellusveneentorjunta- ja ohjausalusten käyttöä. Tämä merivoimiamme toiminta muiden valvontaviranomaistemme tukena ja valvonnan täydentäjänä on samalla näkyvä osoitus maamme kyvystä hoitaa velvoitteensa puolueettomana valtiona.

SUKELLUSVENEENTORJUNTA

Hyökkäyksen torjunnassa edellä mainituilla yksiköillä lisätään puolustuksen ulottuvuutta. Merkittävä osuus on tällöin meritorjuntaohjusten ja raskaan laivatykistön tulella sekä torpedoilla. Näillä voidaan torjunta aloittaa jo kiinteän rannikkotykistön kantaman ulkopuolelta.

Tykistö- ja ohjausalusten elämisen ehdonä on kuitenkin riittävä ilma- ja sukellusveneentorjunta. Sukellusveneentorjunta käsittää alusten kaikumittaimin tai vesikuuntelulaittein suorittaman vedenalaisen valvonnan ja sukellusveneen etsinnän sekä syvyyspommein tai -raketein tapahtuvat syvyshyökkäykset. Tehtävä on vesioloiissamme vaikea, ainakin yhtä vaikea kuin sukellusveneidän liikkuminen karikkosilla ja matalilla vesilläämme. Kaikumittaus ja vesikuuntelu vaatii tarkkaan valitun ja perusteellisesti koulutetun henkilökunnan. Koulutus tapahtuu alkuvaiheessa ääninauhoin ja aluksen laitteistoja vastaavin simulaattorein. Vasta useiden kuukausien työn jälkeen voidaan koulutettavat lähettää tehtäviin aluksille, jossa harjoitukset todellisin mittaimin harjoitusammuntoineen jatkuvat.

Päävastuun sukellusveneentorjunnastamme kantaa tällähetkellä Obbnäsiin sijoitettu Laivastolippueen Vartiolaivue. Sen käytössä olevat R-luokan vartiovenneet on meneillään olevan modernisointityön aikana rakennettu uudelleen juuri tähän tehtävään. Myös osa muista taistelualuksistamme ja rajavartiolaivoksen vartiolaivoista kykenee vedenalaisen valvontaan ja sukellusvenentorjuntaan.

ILMATORJUNTA

Ilmatorjunta on nykyaikaisessa meritaistelussa alusten elinehto. Se perustuu meillä yksinomaan tykistön käyttöön.

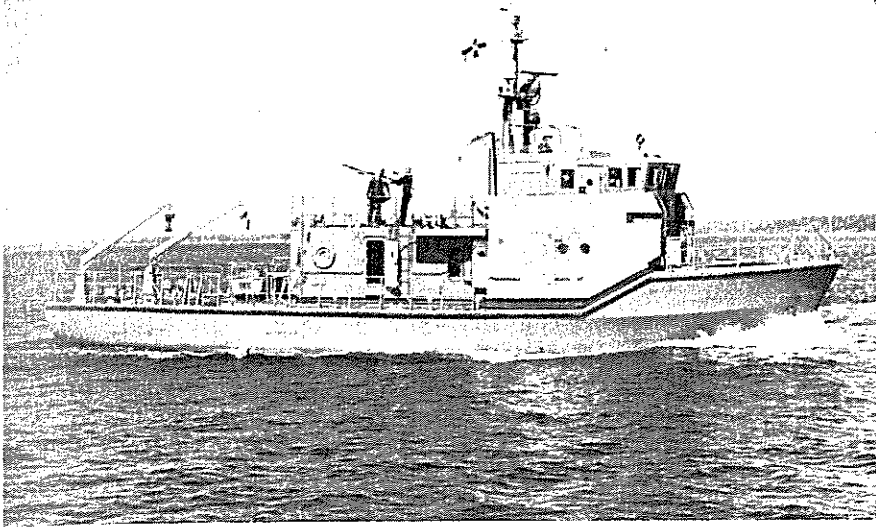
Laivatykistömme 120 mm kanuunoista 20 mm konetykkeihin on kokonaisuudessaan yleistykykistöä eli tykistöä, jolla voidaan tulittaa niin maalle, merelle kuin ilmaankin. Näistä viimeksi mainittu edellyttää aseelta suurta tulinopeutta ja maalinvaihtokykyä sekä alukselta kykyä havaita nopeasti maali ja avata sitä vastaan tuli. Tämä tehtävä toteutetaan suu-remmilla aluksilla elektronisilla valvonta- ja tulenjohtojärjestelmillä. Sensijaan pienillä aluksilla, kuten vartio- ja moottoritykkiveneillä, ilmahyökkäyksen havaitseminen pohjautuu edelleen tähytäjien ja muun aluksen kannella tehtäviään suorittavan henkilöstön valppauteen.

Menestyksellinen ilmatorjunta vaatii valppauden lisäksi hyvän koulutuksen. Peruskoulutus tälläkin alalla annetaan maissa harjoituslaitteilla ja taitoja hio- taan sitten aluksilla suuntausharjoituk- sissa ja ammunnoissa.

Nykyinen alusten ilmatorjunta sisältää myös ohjustorjunnan. Tätä tehtävää toteutetaan myös elektronisen puolustuksen keinoilla, joskin tykistötuli on edelleen eräs torjunnan päämenetelmistä. Torjunta suoritetaan keskittämällä tykistötuli lähestyvään meritaiste- luohjukseen sen tuhoamiseksi ennen maalia. Tällöin pyritään suureen tulen tiheyteen raskaampien tykkien esisirpaloi- duin ja herätesytyttimin varustetuin am- muksin tai keveiden konetykkien suuren tulinopeuden avulla.

MIINANTORJUNTA

Alusten toimintavapauden kolmas edellytys ilma- ja sukellusveneentorjun- nan ohella on miinantorjunta. Se käsittää kaikki toimenpiteet vihollisen suoritamien merimiinoitusten tai ilmoitte tapahtuneiden miinanpudotusten toteamiseksi ja niiden aiheuttaman uhan pois- tamiseksi. Järjestelmä sisältää valvon- ta, väylästöjen järjestelyjä, meriliikenteen ohjausta, miinanetsintää ja -raivausta koskettaen siten koko meri- puolustuksemme toimialaa. Merivoimat hoitaa tästä kokonaisuudesta ensis- jaisesti miinanetsinnän ja -raivauksen. Tämä toteutetaan raivaaja-aluksia ja taistelusukeltajia käyttäen. Tehtävä on vaikea siksi, että käytettävät merimiinat ovat herätemiinoja. Herätteinä, jotka saattavat nämä miinat toimimaan käyte- tään yleensä aluksen magnetismia, me- lua tai aluksen aiheuttamaa paineen muutosta. Merivoimiamme Kuhaluokan herätäraivaajat on rakennettu tällaisten miinojen raivaamiseksi siten, että niiden raivauskalustoilla simuloidaan suurem- pien alusten edellä mainittuja herätteitä. Työ on hankalaa ja hidasta sillä miinoissa on yleensä laitteet, jotka saat- tavat ne toimintakuntoisiksi kukaties vasta parinkymmenen ylikulun jälkeen.

Kuha-luokan heräteraivaaja.

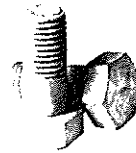
Matalissa vesissä, joissa raivaajia ei voida käyttää suorittavat sukeltajat miinanetsinnän ja raivauksen.

IHMINEN JA TEHO

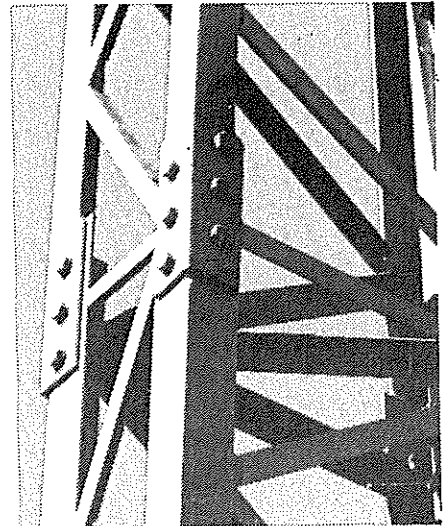
Edellä läpikäytyt merivoimien asejärjestelmät ovat hyödyttömiä, ellei niitä saada vaikuttamaan tilanteen mukaisesti oikeaan aikaan oikeassa paikassa. Sotaluksen kokonaisuudessa tämä toteutetaan johtamis-, viesti- ja merenkulkujärjestelmiä sekä aluksen koneistoja käyttäen. Kaikkea tätä tekniikkaa käyttää,

huoltaa ja pitää kunnossa ihminen, yksityinen merisotilas, vanhimmasta upseerista nuorimpaan matruusiin. Näiden tiedot ja taidot sekä henkinen kestävyys ovat lähes suoraan verrattavissa taistelu-tehoon. Henkilöstön koulutus vaihtelevine harjoituksineen ja ammuntoineen on tällöin avainasemassa koskettaen velvoittavana ketjun viimeistä lenkkiä, yksityistä sota-alusta. Esikunnassa piirretty nuoli, kaukokirjoittimen välittämä käsky tai tutkan kuvaputkelta tehty havainto on turha, jos torjuntatuli ei ole maalissa. □

Kuumasinkitys siirtää korroosion historiaan.

Suomessa ruostuu metalleja vuosittain noin 1,5 miljardin markan arvosta. Turhaan. Kuumasinkityksen suomalainen asiantuntija Aurajoki Oy siirtää korrosio-ongelmat historiaan. Kuumasinkitys saa teräspinnat kestämaan vuosikymmeniä vaikeissakin olosuhteissa lähes muuttumattomina. Suojaamme kaikenkokoisia metalliosia pikkupulteista raskaisiin rakennelmiin edullisesti ja nopeasti. Kuljetuspalvelu.

Ruosteetonta huomista

AURAJOKI OY

21380 Aura
puh. 921-760 400

50100 Mikkeli
puh. 955-10400

TILAUKSET
PUH. 931- 37422

AAMULEHTI

KOTIMAISET MERIVOIMAT

Teksti: AUVO VAPPULA
Kuvat: SA-KUVA, WÄRTSILÄ

Miinalaiva Pohjanmaa.

Sotamateriaalihankinnoissa pyritään mahdollisimman suureen kotimaisuuteen. Itsenäisyytemme ajan merivoimat ovat hankkineet suurimman osan aluksistaan kotimaasta.

Alusten varustuksesta on osa hankittava ulkomailta. Täyteen kotimaisuuteen ei siten päästä, mutta kotimaisuusastetta pyritään jatkuvasti lisäämään.

”Kaikissa materiaali- ja laitehankinnoissa tulee etusijalle asettaa kotimainen tuote, mikäli se täyttää asetetut teknilliset vaatimukset.”

Johdantolause on suora lainaus merivoimien laiva-alan kotimaisten alushankintojen sopimusaineistosta. Tässä kirjoituksessa tarkastellaan, miten esitettyä jo perinteelliseksi katsottavaa periaatetta on voitu ja voidaan toteuttaa merivoimien alushankinnoissa sekä mikä merkitys siihen sisältyy sekä merivoimien että myös kansallisella tasolla arvioituna.

Meripuolustuksen aluskanta muodostuu merivoimien taistelualuksista ja merivoimien sekä rannikkokystön käyttämistä apualuksista. Apualukset, jotka tekniikaltaan yleensä vastaavat siviilitarkoituksiin rakennettuja, eivät Suomen

kaltaisessa laivanrakennusmaassa muodosta periaatteessa ongelmaa. Vaikka runsaat sata apualusta käsittävätkin lukumääräisesti n 3/4 meripuolustuksen aluskannasta, edustaa niiden hankintahinta arviolta vain n 1/4 alusten kokonaishankintahinnasta, jolloin taistelualusten osalta on myös sotilaallinen erikoisvarustus otettava huomioon. Myös tältä kannalta lienee oikeutettua keskittyä taistelualusten kotimaisuusasteen tarkasteluun.

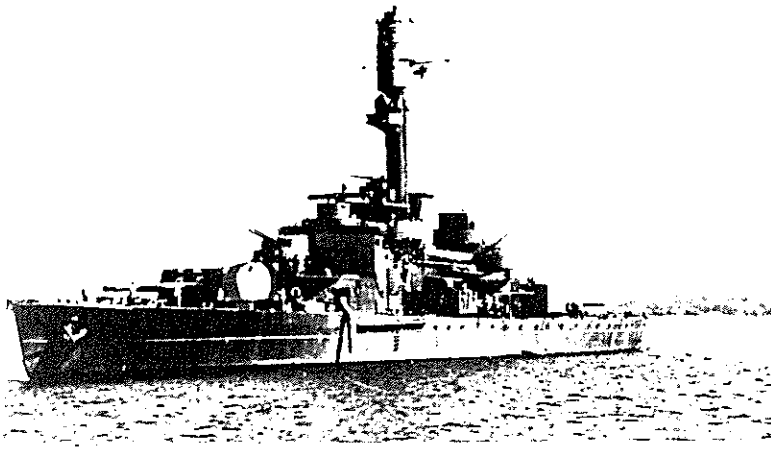
Taistelualusten käyttökelpoisena elinikä nä voidaan niiden käyttötarkoituksesta, rakenteesta ja materiaalista riippuen pitää 15–25 vuotta. Itsenäinen Suomi on siten kolmen taistelualuspolven ikäinen. Koska taistelualusten lukumäärä on ollut varsin kohtuullinen, ny-

kyisin puolen neljäntäkymmentä, voidaan lyhyesti palauttaa mielin pääpiirteet Suomen sotalaivahankinnoista ”kautta aikojen”.

Suomen taistelualushankinnat

Itsenäisen Suomen ensimmäiset taistelualushankinnat toteutettiin pääasiassa v 1927 hyväksytyyn ns laivastolakiin perustuen. Vuoteen 1938 mennessä oli Venäjän vallan ajalta periytyneitä ja rappeutuvaa aluskantaa voitu uusia liittämällä laivastoon seuraavat taisteluyksiköt:

- 2 panssarilaivaa (Väinämöinen ja Ilmarinen)
- 5 sukellusvenettä (Vetehinen, Vesihäiri, Iku-Turso, Vesikko ja Saukko)

Panssarilaiva Väinämöinen.

– 7 moottoritorpedovenettä (5 Thornycroft-tyyppiä ja 2 italialaista)
 – 6 moottoriveneraivaajaa (Ahven-lk).
 4 moottoritorpedovenettä ostettiin ulkoa, muut alukset rakennettiin kotimaassa. Silloisiin olosuhteisiin nähden voidaan rakennusohjelman onnistunutta toteuttamista pitää erittäin vaativana tehtävänä sekä tilaajalle että laivanrakennusteollisuudelle. Ulkomaisten aseistus- ym varustushankintojen lisäksi oli tarpeen saada myös konsulttiapua. Puolustusministeriön laivanrakennustoimiston rakennusvalvonta- ja vastaanotto toiminta koulutti laivastolle pätevää insinööriupseerikuntaa.

Maamme joutuessa sotiin laivasto oli saatu uusittua vain osittain. Alusten lisääntynyt käyttö, sen mukanaan tuoma kuluminen sekä eri syistä johduneet vauriot ja tappiot verottivat aluskantaa aiheuttaen paitsi alusten lukumääräisen käytettävyyden laskua myös vastaavasti kasvavaa uusimistarvetta. Suorituskykyisten taistelualusten rakentaminen kriisiaikana on mm ulkomaisten alihankintojen vaikeutuessa mahdollista vain perin rajoitetusti. Sama pätee myös sota-aikaisten kokemustemme mukaisesti erityisen selvästi ulkomaisiin alushankintoihin, jo sovitut kaupatkin voidaan hetkessä mitätöidä. Vv 1940–44 voitiin merivoimia kuitenkin täydentää seuraavasti:

- 2 miinalaivaa (Riilahti ja Ruotsinsalmi)
- 15 moottoritorpedovenettä, joista 6 kotimaasta (Taisto-lk) sekä 9 Italiasta (Hurja- ja Jymy-lk:t)
- 2 magneettiraivaajaa Tanskasta (Ahjonpää ja Kallanpää)
- 6 moottoriveneraivaajaa kotimaasta (Kuha-lk), raivauskautena rakennettiin näitä veneitä lisää 12 kpl.

Sotien jälkeiset taistelualushankinnat ovat luettelomaisesti esitettyinä vastavasti:

- 4 rannikkoraivaajaa Yhdysvalloista (Purunpää-lk)
- miinalaiva (Keihässalmi)
- 2 moottoritykkivenettä Englannista (Vasamat 1 ja 2)
- 5 raivaajaa (R-lk, nykyisin vartioveneitä)
- 13 moottorityypivenettä (Nuoli-lk)
- koululaiva Englannista (Matti Kurki)
- 2 saattajaa Neuvostoliitosta (Uusimaa ja Hämeenmaa)
- 2 tykkivenettä (Turunmaa ja Karjala)
- ohjuslautta (Isku)
- 6 heräterairaivaajaa (uusi Kuha-lk)
- 4 ohjusvenettä Neuvostoliitosta (Tuima-lk)
- miinalaiva/koululaiva (Pohjanmaa)
- Vartiovene 80, prototyyppi, tilattu
- Kevyt nopea vartiovene, prototyyppi, tilattu.

ALUSHANKINTOJEN KOTIMAISSUUDEN ARVIOINTIA

Edellisten luetteloiden mukaisesti käsittävät Suomen taistelualushankinnat kaikkiaan 101 yksikköä. Koska moottoriveneraivaajia (yhteensä 24 kpl) ei voida kuitenkaan pitää vaativina taistelualusrakenteina pudotettakoon ne jatkotarkastelun ulkopuolelle. Tällöin jäävistä 77 aluksesta on 49 eli n 2/3 rakennettu kotimaassa ja loput 28 hankittu ulkoa. Kirjavan tyyppivalikoiman jakautumisen tarkastelu johtaa vastaavaan arvioon myös hankintavarojen suuntaamisen suhteen, tässä vaiheessa vielä kotimaisten alushankintojen ulkomaisista alihankintaosuutta huomioonottamatta.

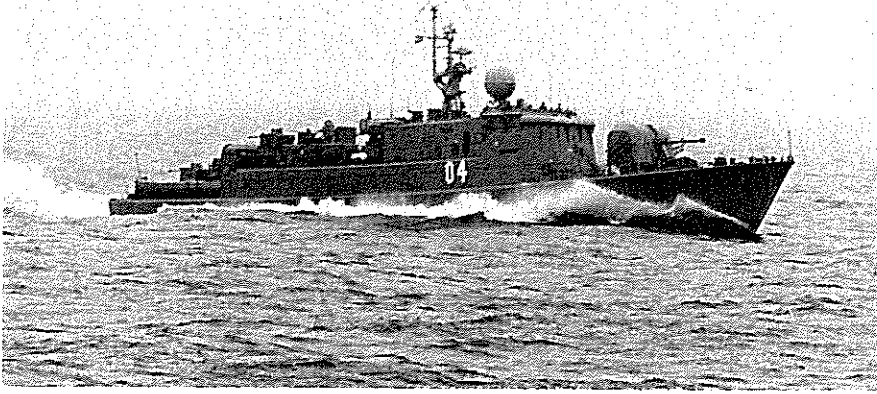
Maamme on teknisesti hyvin kehittynyt sekä teollisuuden suhteen yleensä että erityisesti laivanrakennuksen alalla, jolle annetaan tunnustusta juuri erikoisalusten tuottajana. Korkeatasoisten sotalusten rakentaminen edellyttää kuitenkin myös sellaisten materiaalien, koneiden ja laitteiden maahantuontia, joita ei

ole kannattavaa, mm sarjavalmistusmahdollisuuksien puuttuessa, valmistaa kotimaassa. Tällaisina artikkeleina mainittakoon mm kevyet suurtehomootorit, merenkulku- ja sotilaselektroniikkalaitteet, laiva-asejärjestelmät jne. Nämä on ostettava ulkomailta. Vastaavasti sota-alusten kotimaisuusastetta nostaa perusteellinen suunnittelu, vaativa runkorakennustyö, runsas varustelutyö jne. Ilman sotilaallista erikoisvarustusta olevan sotalushankinnan kotimaisuusasteen voidaan arvioida olevan 70-80 %. Sotilaallisen erikoisvarustuksen osuus laskee rakennettavan aluksen käyttötarkoituksen vaatimuksista riippuen kotimaisuusasteen lopulta arviolta 30-40 %:iin (esim. ohjusvene) ... 60-70 %:iin (esim. raivaaja). Merivoimien nykyisen taistelualuskaluston kotimaisuusasteen voidaan em karkein perustein olettaa olevan 40 % luokkaa. Rakennettaessa suorituskykyisiä taistelualuksia nykyajan ja tulevaisuuden ennusteiden kuvaamaan merisodankäynnin olosuhteisiin on kotimaisuusasteen kohottaminen mahdollista vain rajoitetusti. Joka tapauksessa on mahdollista palauttaa huomattava osa taistelualuksiin investoitavista varoista hyödyntämään kotimaan kansantaloutta ja työllisyyttä.

KOTIMAISSUUDEN MERKITYKSEN LISÄPIIRTEITÄ

Edellä on kotimaisuutta ja sen merkitystä arvioitu vain taloudellisia näkökohtia painottaen. Tämä on kuitenkin vain yksi tarkastelun näkökulma. Itsenäiseltä ja puolueettomalta valtiolta odotetaan tahtoa ja kykyä puolustuspotentialinsa omaehtoiseen kehittämiseen ja ylläpitoon, rannikkovaltiolta myös meripuolustuksen eri komponenttien suhteen. Kiväärit, ammuksot, jopa lentokoneet siirtyvät suhteellisen helposti väriä vaihtaan yli rajojen rauhan ja kriisinkin aikana. Sotalusten luovutukset ja myös myynit ovat tietyissä olosuhteissa tarkoin seurattuja toimenpiteitä, joista tehdään herkästi poliittista asennoitumista tms koskevia johtopäätöksiä. On löydettävissä esimerkkejä valtioista, jotka muutoin tunnustettuina sotilasvaltioina ovat nimenomaan tässä suhteessa sidoksissa ulkomaiseen tukeen oman riippumattomuutensa jonkintasoisella kustannuksella.

Taistelualusten rakentamisen perusteena on meillä yleensä vanhentuneena riveistä vähitellen poistettavien yksiköiden korvaaminen. Alukset suunnitellaan tällöin siten, että merivoimien eri aluslajien muodostama operaatiokykyinen kokonaisuus säilyy ja kehittyy uusimisen myötä haluttuun suuntaan. Sotalaivan suunnittelussa ja toteuttamisessa on lisäksi otettava huomioon puolustusvoii-

Tykkivene Karjala.

mien ja erityisesti merivoimien huolto- ja kunnossapitoresurssit valittuine ase- ja laiteteknisine standardeineen sekä mm hyväksytyt henkilöstön sosiaalisia olosuhteita koskevat normit. Rakennusvalvonta- ja vastaanottojakso kotimaassa kouluttaa käyttö- ja osin myös huoltohenkilöstöä perinpohjaiseen alustuntumukseen. Ulkomaiset hankinnat lisäävät kokemusten perusteella huollon kitkatekijöitä mm laitevalikoiman lajikirjävyyden kasvaessa sekä aiheuttavat painetta jatkuviin eri tarkoituseriä palveleviin lisä- ja muutostöihin.

Kotimainen sotalaivanrakennustoiminta on kehittävää paitsi merivoimille myös maamme laivanrakennusteollisuudelle sen kotimaisia alihankkijoita myöten. Sotalaivanrakennuksen katsotaan yleensä kulkevan kehityksen kärjessä alallaan ja hyvällä syyllä voidaan näin katsoa tapahtuneen myös meillä. Mainittakoon joitakin esimerkkejä edellisen tueksi:

- panssarilaivat dieselsähköisine koneistoinen
- sukellusveneiden rakennustoiminta
- moottoritorpedo- ja tykkiveneiden rakentaminen
- kaasuturbiinikäyttöiset tykkiveneet
- erikoisrakenteiset heräteraiivaajat
- miinalaiva Pohjanmaa
- tilatut prototyyppialukset teknisine ratkaisuihin.

Omalta osaltaan merivoimat on siten mukana ylläpitämässä laivanrakennusteollisuutemme kilpailukykyä erikoisalusten rakentajana. Ei johdu teknisistä syistä, eikä merivoimien tuen puutteesta, että sota-alusten viennissä on onnistuttu perin rajoitetusti.

MIKSI SITTEN LAINKAAN ON OSTETTU SOTALAIVOJA ULKOMAILTA?

Aiemmin on pyritty monipuolisesti todistamaan kotimaisen sotalaivanrakennuksen olevan edullista sekä

maalle että erityisesti merivoimille. Kuitenkin huomattava osa Suomen alushankinnoista on suunnattu ulkomaille. Seuraavassa joitain esimerkkejä tilanteista, jolloin ulkomaiset hankinnat ovat perusteltuja:

- Kotimainen toimitusaika uhkaa venyä puolustuskyvyn säilyttämisen ja kehittämisen tarpeen huomioottaen luvattoman pitkäksi. On muistettava, että uuden pienehkönkin taistelaluksen projektin kesto suunnitellun alusta operatiiviseen käyttöön on 5-10 vuotta. Perussyynä tilanteen syntymiselle on nähtävä tällöin rakennustoiminnan jatkuvuuden puute mm. määrärahasyistä.
- Uutta merkityksellistä laiva- tai ase-tekniikkaa halutaan nopeasti kokeiltavaksi tekniikan kehityksen mukana pysymiseksi.
- Yllättävien rauhan tai kriisin ajan poistumien korvaamiseksi nopeasti.
- Ulkomaankauppapoliittisesti perustellut syyt.
- Myös seurausvaikutukset huomioottaen taloudellisesti perusteltavat edulliset esim. käytetyn materiaalin ostopotentialisuudet.

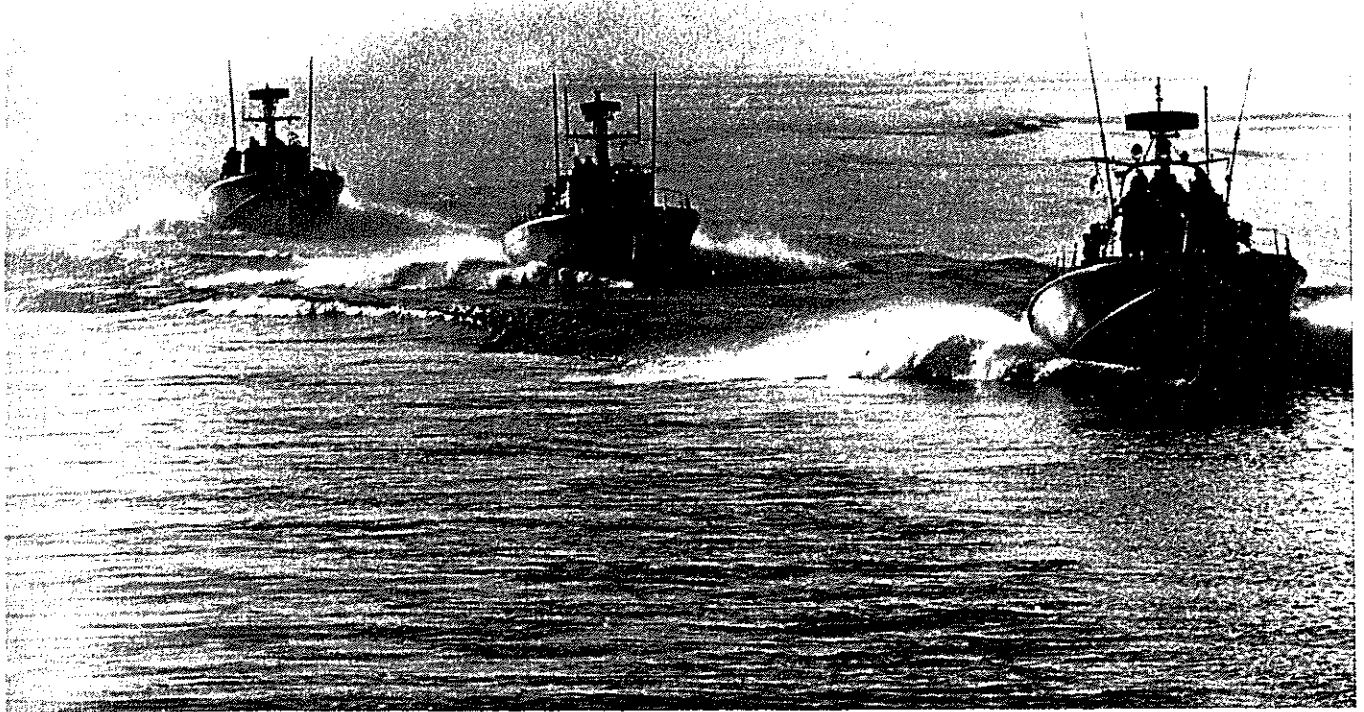
LOPUKSI

Pitkäjänteinen, valikoituihin laiva- ja taisteluvälinealan ulkomaisiin alihankintoihin perustuva, taistelualuskalustoa ajan vaatimusten tasalla pitävä kotimainen rakennustoiminta on tavoittelun arvoinen päämäärä. Suomen laivanrakennusteollisuus on merivoimien rinnalla kykenevä yhteistoimintakumppani. Molemmat odottavat pitkäjänteisen meripuolustuksen rahoituspolitiikan turvin voivansa kohentaa, jos ei niinkään paljon kokonaisinvestointien kotimaisuusosuutta, niin ainakin laiva-alan tähänastista tilastoa hyvinkin voimakkaasti. Viimeaikaiset tapahtumat meripuolustuksen kalustohankinnoissa tukevat käsitystä suunnasta tästä eteenpäin.

MAANPUOLUSTUKSEN TUKI ry

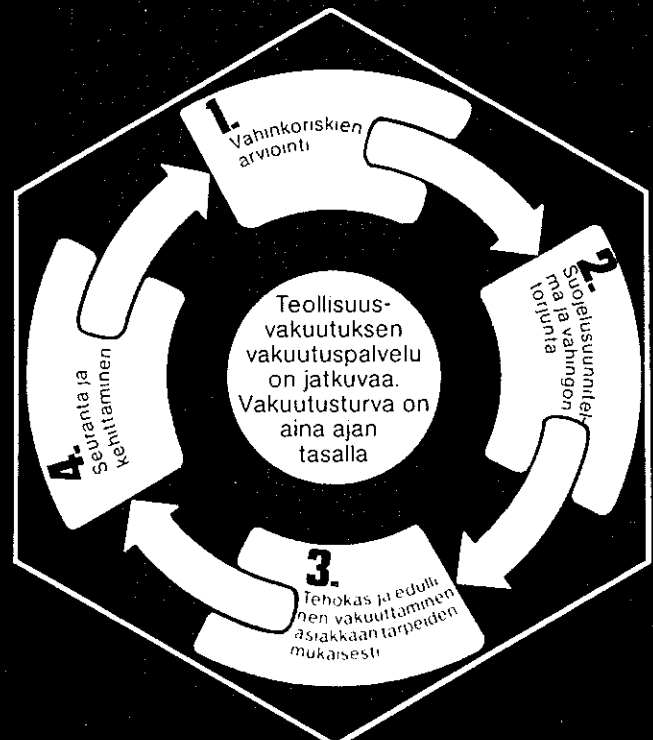
P. Hesperiank. 15 A, 00260 Helsinki 26 Puh. 440471

Yhdistyksen tarkoituksena on taata Suomen Reserviupseeriliitto ry:n ja Reservin Aliupseerien Liitto ry:n toiminnan taloudellinen perusta. Siinä tarkoituksessa MPT ottaa vastaan lahjoituksia ja testamentteja, harjoittaa erilaista myyntitoimintaa ja pitää yllä adressipalvelua!

Nuoli-luokan moottoriveneet lähdössä tehtävään.

Teollisuus- vakuu- tuksesta yksilöllinen vakuutus- palvelu

Suuren ja keskisuuren yritystoiminnan edulliset vakuutukset

KESKINÄINEN YHTIÖ
TEOLLISUUSVAKUUTUS

Vattuniemenkuja 8. Postiosoite: PL 12 00211 HKI 21.
Puh. 90-670 311.

MERIMIESHENKI

PEKKA TUOMISALO
SA-KUVA

Merimies on erimies, vai onko? Merivoimilla on aina ollut omia varsin vanhoja perinteitä. Katoavatko merimiesperinteet teknistymisen myötä? Miten käy merimieshengen? Muutoksista huolimatta merimiehet haluavat säilyttää perinteisen omaleimaisuutensa. Meri ei muutu, ja merimiehet ovat aina osa sitä.

Hyvän merimieshengen luonteenomaisimmat piirteet kuvastuvat erinomaisella tavalla kaikille tutuista merimieslauluista. ”Vain merimies voi tietää, kuinka luonto...” — merimiehen siis odotetaan tietävän merellisestä elementistä muita enemmän. Sinitakkien marssi kertoo puolestaan kyvystä valloittaa maailma huolettomalla ja reippaalla esiintymisellä. Ehkä kuitenkin syvälimmin merimiehen sielunelämää kuvaa Hj. Nortamo. Meripoika luottaa toveriinsa, uskoo, ettei kapteeni huuda ja käske kuin todella tarvittaessa ja silloin täyttää jokainen tehtävänsä kapteeninsa edellyttämällä tavalla. Vieraisa satamissa merimies on aina tuntenut laivansa perässä liehuvan kansallisuuspunovelvoitteen, oman isänmaan edustamisen eri puolilla maailmaa. Syvä isänmaarakkaus liittyykin oleellisesti merimieshengen kuin myös kaiken taustalla vakaana luottamus korkeimman varjelukseen.

”Ennen oli miehet rautaa, laivat oli puuta hii-o-hei!” Entä tänään? Onko nopea tekninen kehitys vaikuttanut merimieshengen? Entä yhteiskunnallinen rakennemuutos, työaikalainsäädäntö, palkka- ja sosiaalipolitiikka j.n.e?

Merivoimien piirissä kadettien kasvatusta on avainasemassa myös tässä suhteessa. Miltä tilanne merikadettiemme opinahjosta tarkasteltuna näyttää?

YHTEISTOIMINTAA

Keskimääräistä avaramman perspektiivin luomiseen jo peruskoulutusjaksolla pyritään ulottamalla merikadettien koulutuspurjehdukset valtamerille ja jopa muihin maanosiin. Uusi koululaiva, Pohjanmaa, tarjoaa tähän erinomaiset mahdollisuudet. Samalla kun merikadetti näin oppii näkemään merisotilaallisen asemamme ja siihen liittyvän tehtäväkentän oikeissa mittasuhteissa, hänelle tarjoutuu tilaisuus moninaisiin kansain-

välisiin kontakteihin.

Pääosa käytännön harjoittelusta tapahtuu kuitenkin kotivesillä, jolloin korostuvat yhteistoimintasuhteet moninaisiin rannikkoseutujemme yhteisöihin. Merivoimiamme osoittama korkea valmius tukea muiden organisaatioiden toimintaa esimerkiksi öljyntorjunnan, meripelastuksen, räjähteiden poistamisen ja kaapelitöiden kohdalla on ollut omiaan kohottamaan myös sen henkilöstön arvostusta. Lämminhenkiset vierailut rannikkokuntiemme järjestämissä tilaisuuksissa ovat tästä konkreettisena osoituksena.

Kaikesta päättäen laivasto koetaan tänä päivänäkin hyvän merimieshengen ja merimiestapojen ylläpitäjänä, kasvattajana merenkäyttäjämme laajassa yhteisössä.

TYÖMORAALIN KOROSTAMINEN

Entäpä laivan sisällä? Onko hyvä henki voitu ylläpitää myös sisäisesti? Ovatko erilaisista lähtökohdista meriupseerin uralle lähteneet nuorukaiset kyenneet omaksumaan perinteisen rehdin hengen? Heidän esimerkkinsähän säteilee välittömästi koko pieneen yhteisöön. Elämä laivalla perustuu yhä edelleen selvään hierarkiaan, yksityiskohtaiseen työnjakoon ja keskinäiseen luottamukseen. Kun tieto on hankittu ja taito käytännössä koettu, on itsestään selvää, että jokainen aluksella palveleva täyttää tinkimättä tehtävänsä, tukee palvelustoveriaan ja epäkohtia havaitessaan osoittaa uhrautuvaa oma-aloitteisuutta.

Ajan yleinen henki mm suhtautumisessa lähimmäisiin heijastuu tässä suhteessa myös merimiehiin. Meriupseerikasvatuksessa onkin nähty tarpeellisuutta korostaa eräänlaista ”meriupseerin etiikkaa”, työmoraalia, vastuuta aluksesta ja sen henkilöstöstä. Tähän kasvatustehtävään on todella paneuduttava ja erinä suuntaviivoina on nähty seuraavia:

- 1) Meri toimintaelementtinä on varsin monelle outo. Merimieshengen aito omaksuminen edellyttää kuitenkin meren syvällistä tuntemusta, sen voiman kokemista, kunnioitusta ja rakkautta sitä kohtaan. Tähän tuskin päästään ”viran puolesta”. Siksi tulevien meriupseerien merellisiä harrastuksia myös vapaa-aikoina on kaikin keinoin tuettava.
- 2) Hyvä järjestys ja yleinen siisteys on toimivalle alukselle eräs perusedellytys. Kadettien kasvatuksessa tulee pyrkiä siihen, että he itse kokevat tämän aluksen toiminnalle välttämättömäksi.
- 3) Koska meriolosuhteissa toimivien piirissä on nähtävissä tavanomaista voimakkaampana erilaisiin elämän peruskysymyksiin liittyviä vakaumuksia, tulisi meriupseerikasvatuksessa parantaa myös näihin liittyviä valmiuksia. Johtavana periaatteena tulee olla jokaisen henkilökohtaisen vakauksen varaukseton kunnioittaminen.

Puitteet perinteisesti rehdin merimieshengen vaalimiselle ovat peruslähtökohdaltaan entiset. Suuri ja voimakas meri ja siellä toimiva pieni yhteisö, alus, jonka jokaisen jäsenen työpanos on onnistumisen edellytys. Keskinäinen luottamus vaikeissakin tilanteissa on varmistettava rauhan ajan kasvatusmenetelmiä kehittämällä. Monista laivapalvelun rasituksesta ja puutteista huolimatta riittää merimiehissä uskoa ammattiinsa, ”PARAS SENDÄM O' OLLAKSEM LAEVAS, KAUGAN SEILAILE VALDMEREM BÄÄLL!” □

Oy Laivateollisuus Ab

Pansio
20100 Turku 10
Puh. 921-401444

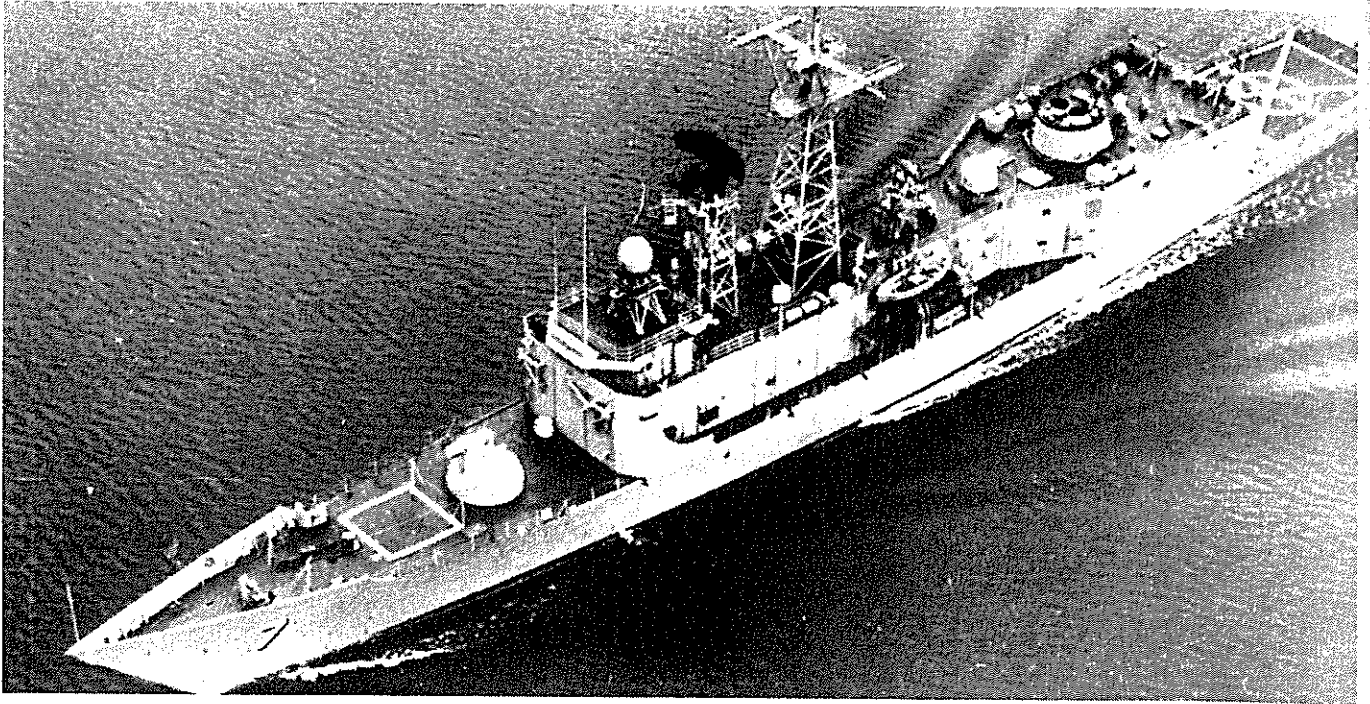
KURIKAN kalusteissa on ideaa

KABYSSI keittiöt

ovat kauniita ja käytännöllisiä. Ottakaa yhteys. Suunnitellamme Teille sopivan ratkaisun.

KURIKAN
PUUNJALOSTUSTEHDAS OY
61300 Kurikka, puh. 964-52 114

U.S.A:n "Oliver Hazard Perry" – luokan saattaja.

TULEVAISUUDEN MERIVOIMAT

ERKKI PAUKKUNEN

Klassisen meristrategisen koulukunnan mukaan merivoimien tehtävä on saavuttaa, valvoa tai taistella merten herruudesta. Merten herruutta tarvitaan, jotta merta voidaan käyttää omiin kuljetuksiin ja estää viholliselta tämä käyttö.

Rauhan aikana merivoimien tehtävänä on usein aseita käyttämättä vaikuttaa poliittiseen tilanteeseen. Tässä ns tykkivenediplomatiassa pelkällä läsnäololla osoitetaan voimaa. Nämä periaatteet pätevät nykyisinkin, mutta tekninen kehitys muuttaa tehtäviä ja myös lisää niitä.

Merivoimien tehtävänä on jo nyt ja yhä enemmän tulevaisuudessa, tulittaa hyvinkin kaukana rannikolta olevia maaleja. Meren rooli kuljetustienä ja salaisena tulituspaikkana on siten saanut kokonaan uuden ulottuvuuden, joka voi huomattavasti muuttaa tulevan sodan luonnetta.

Merten raaka-ainevaroja hyödynnetään yhä enemmän. Tästä johtuen osa meristä muuttuu ainakin rauhan aikana "vapaista alueista" sellaisiksi, jotka ovat kiinteästi varustettuja esim öljynporausta varten.

Klassisen koulukunnan, eli Mahanin teesit ovat päteviä edelleen, jos merten herruudella ei tarkoiteta meren käyttöä pelkästään kuljetuksiin vaan myös tulituspaikkana maatukikohtia vastaan sekä raaka-aineiden saantialueina.

Ilmavoimilla, myös maatukikohdista toimivilla, on suuri merkitys taistellessa merten herruudesta. Merivoimien on hyvin vaikea operoida alueella, jolla vihollisella on ilmaherruus.

TEKNIikka KEHITTYY

Yli-insinööri Walter Wicklund Ruotsin puolustusministeriön tutkimuslaitoksesta on tarkastellut tulevaisuuden merisotaa Euroopassa Ruotsin Folk och Försvar-järjestön julkaisemassa lehdessä. (Walter Wicklund: Framtida sjökrig i Europa. Försvar i nutid nr 3/1979)

Jos merten herruus ei ole absoluuttista, tulisi sen olla ainakin alueellista tai ajotaitaista. Merivoimien tulee pystyä nopeasti kuljettamaan muita joukkoja taistelualueelle.

Wicklundin mukaan tekniikan kehitys tulee muuttamaan merivoimia hyvin paljon. Laivojen aseistuksessa ohjukset näyttelevät pääosaa. Eilathin upotus v 1967 kiihdytti merivoimien ohjausaseistuksen kehittelyä. Nykyisin ohjuksia pystytään ampumaan pienistäkin aluksista yli 100 kilometrin etäisyydelle, mikäli mittaus tapahtuu muualta. Tulevaisuudessa maalin määrittäminen tapahtuu lentokoneista. Sukellusveneistä ammuttavat mannertenväliset ohjukset ovat oma lukunsa.

Heikkoutena on riippuvuus ulkoisesta maalinmäärittämisestä ja häiritävissä olevasta viestitoiminnasta. Pienten alusten merenkulkuominaisuudet ovat huonot valtamerillä. Asejärjestelmällä on suuri alkuvaikeus, mutta sen taistelukesto on huono. Myös vihollisen vastatoimet, esim telehäiritä, saattavat vähentää tehokkuutta. Näistä heik-

kouksista huolimatta kauaksi ammuttavat ohjukset tulevat vaikuttamaan merisodan tehoon ja taktiikkaan erityisesti sisämerillä, kuten esimerkiksi Itämerellä.

Tekniikan kehitys muuttaa myös johtamis- ja viestitoimintaa sekä tiedustelua. Taktinen johtaminen voidaan suorittaa yhdestä aluksesta tai maatuikkohdasta. Elektroonisesti johtaminen voidaan suorittaa tutkilla tai radioilla. Radiolähetykset voidaan välittää satelliittien kautta. Suuntimalla voidaan identifioida joko viestitysjärjestelmä tai liikennetiheys. Suurempi ongelma on kuitenkin viestiliikenteen häirintä, jolla voidaan tehokkaasti ja halvimmalla tavalla vaikeuttaa laivaston elektroonista johtamissysteemiä.

Rannalta suoritettu radiotiedustelu tulee tehostumaan ja lisääntymään. Sukellusveneiden operaatioiden johtaminen maalta lisääntyy ja tässäkin radiotiedustelu tulee entistä keskeisemmäksi.

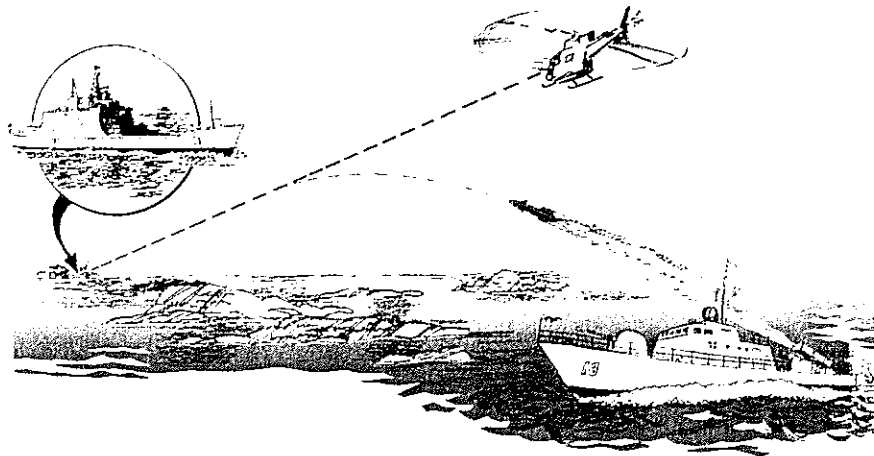
Osa miehittetyistä aluksista voidaan tulevaisuudessa korvata miehittämättömillä, kauko-ohjattavilla aluksilla. Tällaisia aluksia voidaan käyttää esim. tiedusteluun ja miinojen laskuun. Miinat kehitetään yhä vaikeammin raivattaviksi ja ne tulevat nykyisiä tehokkaammiksi. Tietyt miinatyyppit voivat olla kokonaan liikkuvia tai niitä voidaan liikuttaa maaliin torpedojen lailla. Miinojen kaukolaukaisu ja -raivaus on myös tulossa. Sukellusvenetorjunta vaikeutuu veneiden nopeuden lisääntyessä. Torjunnassa tullaan yhä enemmän käyttämään lentokoneita, helikoptereita ja miinoja.

MERIVOIMIEN ILMA-ASE

Toisen maailmansodan aikana ja sen jälkeen ovat lentokoneet ja helikopterit tulleet yhä merkittävämmäksi merivoimien osaksi. Kärjistetyksi on sanottu, että USA:n laivastossa muiden pinta-alusten ainoa tehtävä on suojella lentotukialuksia, jotka lentokoneineen ovat hallitseva asejärjestelmä.

Lentokoneilla ja helikoptereilla on monia tärkeitä tehtäviä, jotka yhä lisääntyvät. Ongelmana on tukialusten suuri koko. Tukialukset ovat tehokas mutta kallis järjestelmä ja ne kantavat "liian monta munaa yhdessä korissa".

Nykyisin tukialuksen raja on noin 20 000 tonnia, jollaiselta voi toimia noin kuusi konetta. Kehityksen tuloksena päästään noin 10 000 tonniin. Pystysuoraan nousevien — ns V/STOL-koneiden — ensimmäinen sukupolvi on käytössä. Näissä koneissa esiintyvät puutteet pystyttäneen korjamaan ja tämä tulee muuttamaan tukialuksia.

Nykyiset pitkäkantamaiset ohjukset voidaan sijoittaa pieneenkin alukseen, kun tulenjohto tapahtuu esim. helikopterista. Tällöin alus voi toimia esim. saariston suojasta ja tulittaa suuria maaleja horisontin taakse.

Helikoptereiden käyttö tulee jatkuvasti lisääntymään. Käytännössä kaikilla yli 1000 tonnin aluksilla pystytään käyttämään helikoptereita.

Kehitys näyttää johtavan siihen, että 1990-luvun merivoimissa lentokoneet ja helikopterit sijoitetaan yhä pienempiin aluksiin. Hävittäjät ovat yhä useammin V/STOL-koneita. Alle äänennopeuden lentäviä V/STOL-koneita käytetään tiedusteluun, sukellusvenetorjuntaan ja miinanlaskuun. Helikoptereita käytetään mm. tutkatiedusteluun, vesikuunteluun, telehäirintään jne. Helikopterit voivat varustaa radio- ja tutkahiljaisuutta noudattavat alukset taistelutoimiin tarvittavalla informaatiolla. Helikoptereista tulee siten kiinteä osa alusten asejärjestelmästä.

ALUSTEN KEHITYS

Tekniikan ja taktiikan kehitys tulee pienentämään alusten kokoa. Kehitys tähän suuntaan on jo alkanut. Esimerkiksi USA on uusrakentamisessa luopunut suurista tukialuksista ja palannut toisen maailmansodan kokoluokkaan. Suuret taistelulaivat on pantu "koipussiin". Risteilijät, hävittäjät ja fregatit ovat väistymässä. Osa niistä varustetaan taistelunjohtokeskuksiksi.

Pienet alukset, joissa on voimakas ohjusaseistus tulevat lisääntymään. Pienimmät, noin 300 tonnin alukset ovat ohjusvenettä. Suuremmat ja merikelpoisemmat ovat korvetteja, joissa on myös tehokkaampi aseistus. USA on valmistanut useita keveitä ohjusveneiden prototyyppisiä, joita on helppo tarvittaessa valmistaa suuriakin määriä prototyyppien ja valmistustekniikan ollessa valmiiksi tutkittu ja kokeiltu. Suuntaus pienempiin aluksiin on vallitseva kaikissa merivoimissa.

Sukellusveneiden nopeus tulee lisää-

tymään ja ohjusaseistus parantumaan. Sukellusveneiden määrä lisääntyy. Tällä hetkellä vain ydinkäyttöisten sukellusveneiden moottorit ovat ilmasta riippumattomia. Wicklund ennustaa, että muulla kuin ydinvoimalla toimiva, ilmasta riippumaton moottori kehitetään lähimmän 15 vuoden aikana.

Uusien alusten asejärjestelmät kehittyvät yhdessä alusten kanssa. Painopiste siirtyy ohjuksiin ja tykistöaseistus jää toissijaiseksi, lähinnä maamaaleihin tarkoitetuksi. Vettä pitkin ammuttavat torpedot poistuvat käytöstä. Miinanraivauksessa käytetään helikoptereiden lisäksi vedenalaisia, kauko-ohjattavia aluksia.

MERISODAN KUVA

Tulevaisuuden merisodan kuva tulee siten ratkaisevasti muuttumaan. Kuljetustarve merillä on suuri. Mahdollisuudet mereltä tapahtuvaan hyökkäykseen lisääntyvät. Pinta-alukset pienentyvät ja sukellusveneiden määrä lisääntyy. Alusten asejärjestelmät kehittyvät ja asekuorma kasvaa. Taistelun aloitustehokkuus on suuri, mutta taistelukestävyys rajoittunut. Lentokoneiden ja helikoptereiden määrä kasvaa ja niiden käyttö monipuolistuu. Maalta toimivan, suuren toimintasäteen omaavan lentoaseen merkitys merisodankäynnissä lisääntyy. Aluksien tiedustelu- ja johtamismenetelmät kehittyvät suuresti. Kuljetusalukset tulevat nopeammiksi. Niille annetaan entistä yksilöllisempiä tehtäviä ja varustetaan omalla puolustusjärjestelmällä.

Merivoimien tuleva kehitys riippuu tietyistä monesta eri tekijästä. Wicklundin kuvaamat kehityspiirteet ovat kuitenkin suurelta osin jo nähtävissä sekä Naton että Varsovan liiton merivoimissa.

Muista
kahvin
kanssa

Oy Suomalainen Pagens Ab

PL 244 40101 Jyväskylä 10

LÄÄKÄRIASEMA KOE

Kaisaniemenkatu 3 A 6
00100 Helsinki 10
Puh. 90-637 924

- LÄÄKÄRIASEMA
- LABORATORIO
- FYSIKAALINEN HOITOLA
- TYÖTERVEYSPALVELUJA

AERIAL OY

AERIAL OY:n tuotantoa:

- radiopuhelin- ja linkkiantennit
- ristikko- ja putkimastot
- suurtaajuussuodattimet

Puh. 90-291 0588
04400 JÄRVENPÄÄ

SA-kuvauksia
valok.

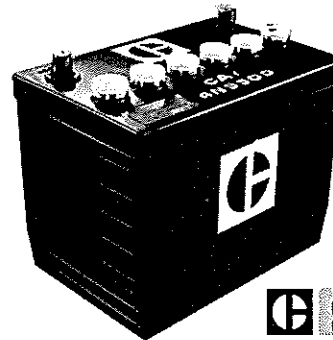
TERHO SILTANEN
SÄKYLÄ

PUHELIN 938 - 70 070 70 368
AUTOPUH. 94040.39808

HELSINGIN PUHELINYHDISTYS

Puh. 6061

**CATERPILLAR
AKKU**

Henkilöautossa
käytettynä
4 vuoden takuu

CATERPILLAR
MYNTI, HUOLTO & VARAOSAT

WITRAKTOR

Caterpillar, Cat ja ovat Caterpillar Tractor Co:n tavaramerkkejä.

Helsingin Lääkärikeskus ja Laboratoriot

Mannerheimintie 12 A j B — III kerros
Puh. 646 411

OY BLOMBERG AB

HAMINA

UPSEERIN URA JA TAIDE TÄYDENTÄVÄT TOISIAAN

Upseerin ura ja taiteilija eivät tunnu toisiaan täydentäviltä. Majuri Seppo-Ilari Kantele on kuitenkin osoittanut, ettei niiden tarvitse olla toisiaan poissulkevia. Ammatti ja harrastus täydentävät tässä tapauksessa loistavasti toisiaan.

Haastattelu:
MARTTI SINERMA

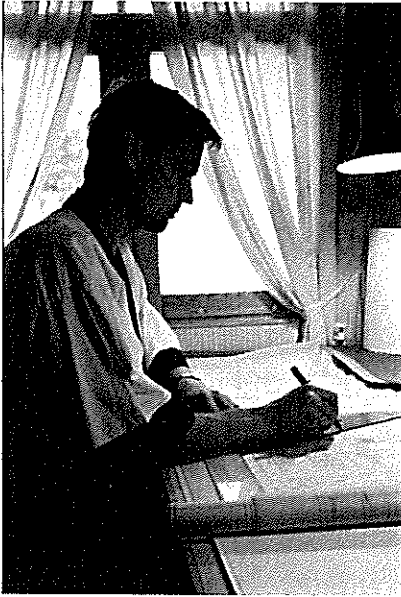
Kenraaliluutnantti Adolf Ehrnrooth on sanonut, että upseerin tulee olla tietyssä mielessä myös näyttelijä. Sotilaan ammatissa siis tarvitaan hiukan taiteellisia taipumuksia. Se pitäneee aika tavalla paikkansa.

Majuri Seppo-Ilari Kantele, 40, näyttää upseerilta, kuten virkapuvussa useimmat meistä. Silti häntä on pidettävä myös taiteilijana, taidegraafikkona

ja miksei myös arkkitehtinä, vaikka hän itse puhuukin viime mainitun kohdalla vain harrastelijasta. Hänelle on annettu lahja, mikä monelta puuttuu: ympäristön muodot ja elämän tunteet piirtyvät paperille helposti ja taitavasti.

— Olen harrastanut piirtämistä koko ikäni, Seppo-Ilari Kantele kertoo. Pikku poikana parhaat joululahjat olivat piirustushäili, paksu grafiitti ja paperi.

— Eiköhän jokainen lahjakkuus ole jollain tavalla perintönä tullut. Niin kai se on omallakin kohdallani. Isääni pidettiin taiteellisesti lahjakkaana, vaikka hän ei ollutkaan varsinaisesti taiteilija ammatiltaan. Myös lapseni ovat kiinnostuneet harrastuksestani ja tässä mielessä lahjakkuuskin on periytynyt.

TAIDEOPISKELIJASTA UPSEERIKSI

Kantele aloitti taideopinnot Suomessa v. 1957. Ne kuitenkin keskeytyivät kaksi vuotta myöhemmin varusmiespalveluksen alkaessa Koriolla Pioneerirykmentissä. Pääsykokeiden ja saksan kielitutkinnon suorittamisen jälkeen oli myös Technische Hochschule Braunschweigin arkkitehtiosasto avannut hänelle ovensa.

— Tässä vaiheessa en voinut edes kuvitella jääväni puolustusvoimien palvelukseen, en ainakaan upseerina, Kantele kertoo. Reilut, inhimilliset ja elämänmyönteiset esimiehet ja tulevat työtoverit saivat kuitenkin lähinnä kokelasikana osoittamansa luottamuksen avulla aikaan sen, että sotilaselämä alkoi viehättää. Se tuntui antavan sisältöä, mahdollisuuksia ja uskoa tulevaisuuteen.

— Kiinnostus taideopintoihin taas laski puoluepoliittisten voimien rynnistessä opiskelijoiden elämään, korkeakouluihin ja opistoihin. Lisäksi kävi niin, että taloudelliset syyt kaatoivat mahdollisuudet opintoihin ulkomailla. Tällöin esimiesteni ja ystävieni suureksi hämmästykseksi jätin anomuksen ensin ”kesävännrikiksi” ja sitten Kadettikouluun.

Majuri Seppo-Ilari Kantele arvioi, että upseerin uralla ja taiteella ei varsinaisesti ole mitään yhteistä, mutta molemmat ainakin hänen kohdallaan täydentävät toisiaan. Liiallinen paine toisella puolella voidaan tasata toisella puolella. Ne ovat kaksi erilaista elämänmuotoa, kaksi erilaista elämäntapaa. Taidetta hän pitää rentoutumiskeinona.

MITTAVA TÖIDEN LUETTELO

Kaikki upseerit joutuvat uransa aikana piirtelemään melko runsaasti — monet ovatkin varsin taitavia ja idearikkaita. Koska nimenomaan ideointi on useimmiten tehtävä itse. Joillekin sekin tuottaa vaikeuksia, vaikka jäljen viimeistely voidaan antaa muiden tehtäväksi. Majuri Kantele on upseerina joutunut tietenkin piirtämään, mutta oletteko olleet tietoisia, kuka on kuvittanut varusmiesten turvallisuuspolitiikan oppitunnit? Diakuvista melkoinen osa on lähitöisin Seppo-Ilari Kanteleen kynästä ja siveltimestä. Samoin Kadettikunnan turvallisuuspolitiikan rainasarja on uusien piirrosten osalta hänen käsialaansa.

Taidegrafiikan puolella maj Kantele on tehnyt puolisen sataa omaa työtä, joista pääosa on maailmalla. Kenties suurin työ on erään siunauskappelin alttaritaulu. Lisäksi hän on kuvittanut lähinnä oppikirjaluonteisia teoksia ja parhaillaan on työn alla muutama suurehko graafinen työ.

Suurta haavettaan — arkkitehtuurin alalla — Seppo-Ilari Kantele on toteuttanut siten, että hän on ollut mukana suunnittelemassa kahta ostoskeskusta, kuutta kaupunkitaloa sekä useita kirkkoja, joista ehkä onnistuneimpana hän pitää Korson kirkkoa. Ominia töinään hän on suunnitellut parikymmentä omakoti- tai rivitaloa sekä laatinut kymmeniä suunnitelmia vanhojen rakennusten saneeraamiseksi tai entistämiseksi. Tässä mielessä Kantele on toiminut Seurasaarisäätiön taiteellisena ja rakennusteknisenä asiantuntijana lähes 10 vuotta.

Hyvinkään kulttuurikeskuksen suunnittelukilpailussa Kanteleen kilpailutyö arvosteltiin ns ”yläluokkaan”. Suomalais-neuvostoliittolaisena yhteistyönä Siperiaan rakennettavan maailman suurimman kupari- ja nikkelisulattamon NORILSK:in konvertointilaitoksen sisustus on pääosin Kanteleen ideoima.

Pienemmistä töistä voidaan todeta erilaiset esitteet ja pakkaukset. Viime mainituista hän sai Tuottajamessuilla Helsingissä v 1976 palkinnon parhaasta pakkaussarjasta. Lisäksi Seppo-Ilari Kantele on toiminut erään taidepainantaa tekevän yrityksen taiteellisena asiantuntijana.

UPSEERI JA TAITEILJA

— Niin sanotut luomiskaudet tulevat spontaanisesti ja aina muutaman vuoden välein. Tällöin on sisäinen pakko tehdä jotain uutta, ”tuhota ja tuhlata” suunnattomat määrät paperia ja purkaa ideakasaumat konkreettisten kuvien — abstraktisten, surrealististen tai ekspressionististen — muotoon.

— Tällä hetkellä on valitettavasti menossa eräänlainen ”nollakausi”, mikä johtuu ainakin osittain siitä, että oman talon suunnittelu ja rakentaminen on vienyt kaiken ylimääräisen ajan.

— Taidegraafiikassa minua viehättää, että suhteellisen halvoilla ja yksinkertaisilla menetelmillä voi ilmentää itseään, majuri Kantele selvittää. Graafiset keinot taiteen tekemisessä ja kuvailmaisissa eivät katso aikaa eivätkä paikkaa. Nimenomaan tällä tavoin pystytään kaikkein parhaiten tuomaan esille tunnelma tarvitsematta turvautua värien liialliseen tai turhaan käyttöön.

— Olen luonnollisesti upseeri, mutta tunnustan olevani myös taiteilija. On vaikea sanoa, kumpaa olen enemmän. Tällä hetkellä leipätyöni on puolustusvoimissa, pääesikunnan järjestelytoimistossa, joten olen kai enemmän upseeri.

— Meitä oli viisikymmentäluvun lopulla kolme kaveria, Seppo-Ilari Kantele muistelee hymyillen. Me ideoimme, toimimme, koetimme luoda, piirtää ja kuvittaa ajatuksiamme yhdessä. Yksi meistä toimii nyt erittäin tunnuttuna ja arvostettuna kuvanveistäjänä Yhdysvalloissa, toinen monien elämänvaiheiden runtelemana täydellisesti rappiolla — ja minä kai jossain siinä välillä.

LUOMISEN PAKKO

Seppo-Ilari Kantele ei suinkaan aina heittäydy taiteilijaksi työpäivän päätyttyä kotiin tultuaan ja pukeudu valkoiseen takkiin ja baskeriin. Monasti ei tapahdu mitään, mikä poikkeaisi normaalin upseerin päiväjärjestyksestä. Luomiskausien aikana ja öisin — silloin se tapahtuu — sisäinen pakko, se tulee yöllä. Silloin vallitsee oikea tunnelma. Silloin on työrauha, silloin virittyy eikä kukaan häiritse. Siihen ei voi pakottaa, mutta sitä ei myöskään voi estää. On vain noustava ylös ja ryhdyttävä puuhaan.

— Samalla se on oivallinen rentoutumiskeino ja tapa purkaa itseään. Tunnen tarvetta tulevaisuudessakin jatkaa tätä harrastusta. Ei omaa luonnettaan voi niin vain muuttaa. Rentoutuminenhan on kaiken lisäksi yksi hyvän harrastuksen merkki.

— Silloin kun on aikaa ja mahdollisuuksia, otan mielelläni laukun mukaan ja lähdän jonnekin piirtääkseni oikein sydämeni kyllyydestä. Ongelmana on tietysti se, ettei matkaa taloudellisistakaan syistä voi aina tehdä sinne minne haluaa.

Seppo-Ilari Kantele haluaisi tehdä lomamatkoja ulkomaille sellaisiin paikkoihin, missä ei ole turisteja ja missä näkee alkuperäisväestöä ja koskemattonta luontoa.

— Ne ovat juuri niitä matkoja, mitkä maksavat paljon. Paikkoja maapallolla,

mihin haluaisin matkustaa ja niihin tutustua. ovat mm. Katalonia alue Pohjois-Espanjassa, Salvador Dalin synnyinseutu Fiqueros ja sitten Himalajin vuoristo, Etelä-Amerikka ja se vanha Kalifornia, mitä filmitähdet eivät ole vielä pilanneet. Mutta siinä menee vähintään kymppi tonni, eikä näillä palkoilla sellaisiin summiin kykene.

Kanssailhmiset ja upseeritoverit ovat suhtautuneet positiivisesti Kanteleen mielestä hänen harrastuksiinsa. Taiteilijana hän ei ole ollut silmätikkuna kuin ehkä kerran tai parin, mutta niitä hän ei halua muistella.

— Näitä kai voisi lähinnä pitää huvittavina piloina eikä niinkään negatiivisena suhtautumisena, Seppo-Ilari Kantele naurahtaa. Kukaan esimiehistä ei ole kieltänyt harrastustani, riippumatta siitä, minkä uran vaiheen esimiehistä on ollut kysymys. Palvelusaikaahan tähän ei ole tuhraantunut.

SUUNNITTELU EI OLE PUHTAAKSIPIIRTÄMISTÄ

Pääesikunnassa ei majuri Kanteleen taiteellinen lahjakkuus ja kyvyt ole mikään salaisuus. Päivittäin tulee aina joku tuomaan paperia pyytäen piirtämään puhtaaksi, mikä useimmiten tarkoittaa samalla: suunnittelehan tämä uudelleen! Majuri Kantele ei koe tätä minään ongelmana, sillä on runsaasti ihmisiä, jotka eivät osaa kuvallisesti ilmaista

asiaa. Puhtaaksi piirtäjiähän pääesikunnassa toki on, mutta sotilaallisesti oikea suunnittelu vaatii sotilaallista ammattitaitoa.

— Monimutkaisia kuvia jokainen osaa tehdä, mutta heti jos kuva halutaan saada yksinkertaiseksi, ilmentää sanoman ydin, kohdataan vaikeuksia. Traditionaalinen sanonta ”yksi kuva vastaa tuhatta sanaa” tulkitaan usein siten, että jokaisen kuvan pitää välttämättä korvata ne tuhat sanaa. Ja siitähän ei ole kysymys.

Taiteilijan kehittymiselle ei periaatteessa ole mitään ylärajaa, mutta jos hän tuntee omat kykynsä, niin löytyy raja, minkä yli ei voi päästä, ei ainakaan ilman todella suurta työtä. Majuri Kantele sanoo tuntevansa omien kykyjensä rajat.

— Oikeastaan mitään muuta itsensä kehittämistapaa ei ole, kuin tehdä työ uudelleen ja uudelleen. Ensin se ideoidaan, koetaan ja eletään. Vasta sitten se siirretään pahville, paperille, kankaalle tai mille tahansa alustalle. Vaikka työtä ei koskaan saisi valmiiksi, niin joka tapauksessa on rentouttavaa ja nautinnollista miettiä ideoita ja kehittää niitä sopivan kuvallisen ilmaisun löytämiseksi.

— Tosin sellainenkin ongelma esiintyy, että useimman idean, mikä syntyy, on joku muu jo keksinyt ja käyttänyt sitä ehkä vuosikymmenet sitten — kenties useaankin kertaa. Tällä alalla on niin

paljon tekijöitä, että on vaikea löytää mitään uutta.

EI VAPAAKSI TAITEILIJAKSI

Seppo-Ilari Kantele on sitä mieltä, upseerina taiteilija ei mene hukkaan. Omia kykyjään voi käyttää monella tavalla hyväksi. Upseerit lisäksi näyttävät olevan kohtuullisen kiinnostuneita taiteesta.

— Kun olen kolunnut näitä Helsingin seudun taidenäyttelyjä, olen aina tavannut upseereita yleisön joukossa. Aika paljon myös kuulee upseereiden keskustelevan taiteesta.

Majuri Kantele ei ole pitänyt omaa näyttelyä, eikä sellaista suunnittele ainakaan tällä hetkellä. Sen sijaan hänen töitään on ollut mukana muutamissa yleisissä näyttelyissä — eikä mitenkään huonolla menestyksellä.

— Minä tuskin eläisin vapaana taiteilijana, Seppo-Ilari Kantele tuumii. Nykyinen yhteiskunta pakottaa kaupallisuuteen. Tullakseen toimeen pitäisi ”myydä itseään” rahasta, päivä päivän jälkeen, kerrasta toiseen, erään muun ”ammatin” tapaan. Jos voisin vain piirtää tai maalata, ja joku toinen myisi tuotteitani, niin silloin asia olisi toinen. Vierastan kaupallisuutta, taloudellinen ajatteluni on surkeaa. Tämä onkin yksi niistä syistä, minkä takia en ole puolustusvoimien palvelukseen jäätyäni yrittänyt hakeutua pois. □

M O N O O Y

Laatikkotehtaankatu 2

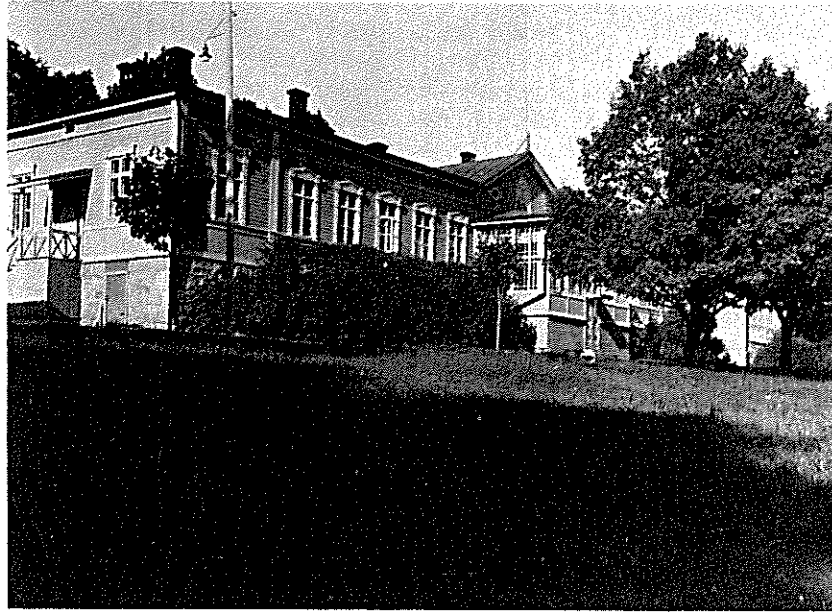
Lahti

Rakennus- ja insinööritoimisto

TERÄSBETONI OY

Opastinsilta 8 B 00520 Helsinki 52

VAIHDE 1 4 0 1 4 4

JTR:n upseerikerhorakennus.

ERÄÄN UPSEERIKERHON TARINA

JYRI PAULAHARJU

Suuren yleisön keskuudessa kiertelee usein mitä ihmeellisimpiä tarinoita ja käsityksiä maamme upseerikunnan koostumispaikoista, upseerikerhoista. Huolimatta siitä, että nykyisin kerhotoiminta on varsin avointa ja sen sisäiseen elämään on tutustunut lukuisa joukko ammattikuntaan kuulumattomia, miehiä ja naisia, niin vieläkin tapaa omituisia käsityksiä asioista. Maaliskuun lopulla 1979 eräs katkeroitunut, veteraaniksi itseään nimitävä henkilö väitti erään lehden yleisönosastoksi kerhoja kenraalien johtamispaikaksi ja loputkin tekstistä oli samaa tyyliä. On ilmeistä, että myös käsitteelle neliskulmainen kuu löytyisi kannattajia aina yleisön osastoon asti.

Upseerien kokoontuminen vapaa-aikoinaan keskinäiseen tilaisuuteen, vaihtamaan mielipiteitä, kuuntelemaan esitelmiä, katsauksia ja kenties muuten vain keventämään arkista aherrustaan ei suinkaan ole tämän päivän eikä edes tämän vuosisadan tuotetta. Kerhoilla eli

klubeilla kuten niitä vielä 1920-luvulla nimitettiin, on pitkä ja perinteikäs historia takanaan. Niin myös eräällä jo kauan sitten perustetulla ja vuosikymmeniä sitten hajonneella pienellä kerholla.

Vapaussodan jälkeen joukko-yksikön, patteriston upseerit olivat tuumanneet, että upseereiden keskinäistä kanssakäymistä edesauttaisi suuresti yhteinen tila, jossa voitaisiin kokoontua, jutella ja kenties syödäkin. Asiaa tuumattiin vuoden verran ennenkuin se esitettiin komentajalle, majuri J O Wegeliukselle. Komentajan myötävaikutuksella valittiin 3-jäseninen toimikunta laatimaan konkreettista esitystä asiasta, sääntöjä tarvittiin. Huhtikuun 28. päivänä v 1921 joukko-yksiköksi tällä välin muuttuneen muodostelman komentaja majuri Wegelius vahvisti säännöt. Sääntöjen vahvistamisen jälkeen kokoonnuttiin juhlallisesti perustamaan upseeriklubia. Se päivä oli 25.5.1921. Kokouksessa hy-

väksyttiin toimintaohje, jossa jyrkästi määritettiin klubin tehtävät:

- ”Kehittää ja ylläpitää rykmentin perinnäistapoja,
- ylläpitää isänmaallista henkeä ja velvollisuudentuntoa jäsenistössään,
- edistää sotatieteellistä kasvatusta upseeriston keskuudessa
- edistää upseeriston ruumiillista kehitystä sekä
- ylläpitää hyviä seurustelu- ja käyttäytymistapoja piirissään.”

Taidatkos tuon paremmin sanoa. Siinä oli ytimekkäästi ja lyhyesti hahmotettu upseeriston vaativa tehtäväkuva ja toiminnan periaate sekä tavoitteet.

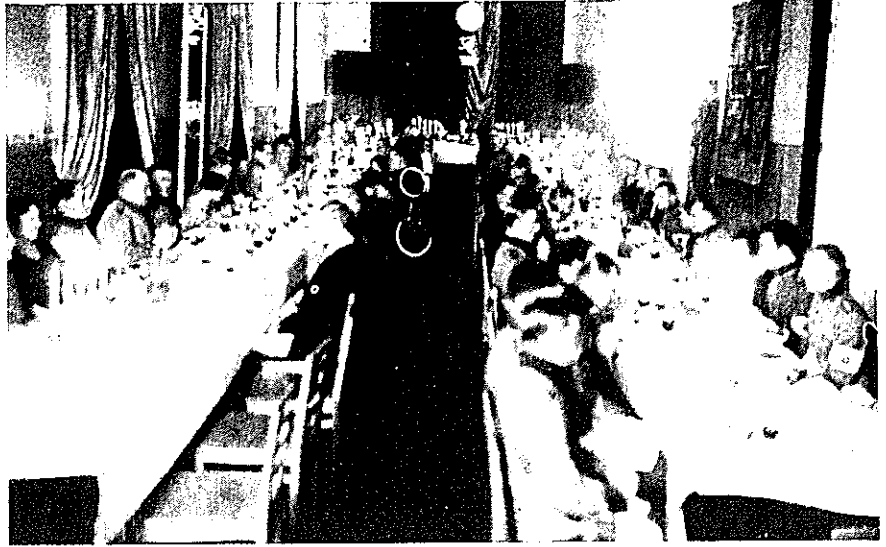
Alustavassa, perustavassa kokouksessa oli läsnä 18 upseeria, olihan innostus asiaan suuri. Läsnäolleiden joukossa istuivat mm majuri J O Wegelius, kapteeni C G Schauman, luutnantit T Ekman, B Kraemer, J Edgren ja T Haaki. Olipa joukossa muitakin, jotta luku 18 saatiin kokoon. Kokouksen pöytäkirja

laadittiin isolle paperille, oikein foliokokoon. Mutta kunnioitus ei ulottunut vielä arkistointiasteelle. Joten perustamispöytäkirja samoin kuin monet muutkin alkuaikojen asiakirjat ovat hävinneet. Kuitenkin huomattakoon, että tarinamme kerho eli Klubi aloitti toimintansa Tampereella.

Ensimmäinen vuosi kului samalla tavoin kuin monen muunkin kerhon osalla. Alkuvaiheet olivat suuret, oli hankittava kalustoa osoitettuihin klubitiloihin, oli saatava kirjasto, koska kokous oli valinnut kirjastonhoitajankin. Muutaman kerran tuli seinä vastaan, mutta kuten vanha nito kertoo, rykmentinkomentajan uuttera kannustaminen piti asian viireillä ja niinpä ensimmäisen vuoden työn tuloksena oli saatu kokoon jo juhlasalin ja herrain huoneen kalusteet. Nyt jo uskoimme, että seuraava vuosi toisi parannuksen.

Seuraava vuosi ei tuonut parannusta, vuosikertomus päivättyä 17.1.1923 kerhoasiasta koruttomasti: "Johtokunnan ei ole onnistunut herättää klubin jäseniä mitään suurempaa innostusta yhteiseen klubielämään. Syynä tähän lievätkä poikkeukselliset olosuhteet rykmentissä viime vuoden alkupuolella sekä läsnäolevien jäsenten pieni lukumäärä loppuvuodella." Niinpä niin, joukkoyksikkö oli muuttanut toimintavuosena Tampereelta Hämeenlinnaan ja kotiutuminen vei luonnollisesti aikansa. Liäläsi upseereiden lukuisat komennukset vähensivät paikalla olevien rivejä tuntuvasti. Toimintakertomus toistaa myös sen seikan, joka lähes aina ja kaikkialla on ollut kerhojen murheena: ruo-

Tuokiokuva upseerikerhon päättäjäisjuhlasta.

kailun järjestäminen. Noissa pula-ajan oloissa se oli vieläkin vaikeampaa. Johtokunta toteaa asianlaidan seuraavasti: "Ruokailu kasinolla on koko vuoden ajan ollut klubin surun lapsi. Tätä on koitettu järjestää usealla eri tavalla siinä kuitenkaan toistaiseksi onnistumatta." Poikamiesupseerien murheeksi sitä ei saatu seuraavankaan vuoden aikana kuntoon.

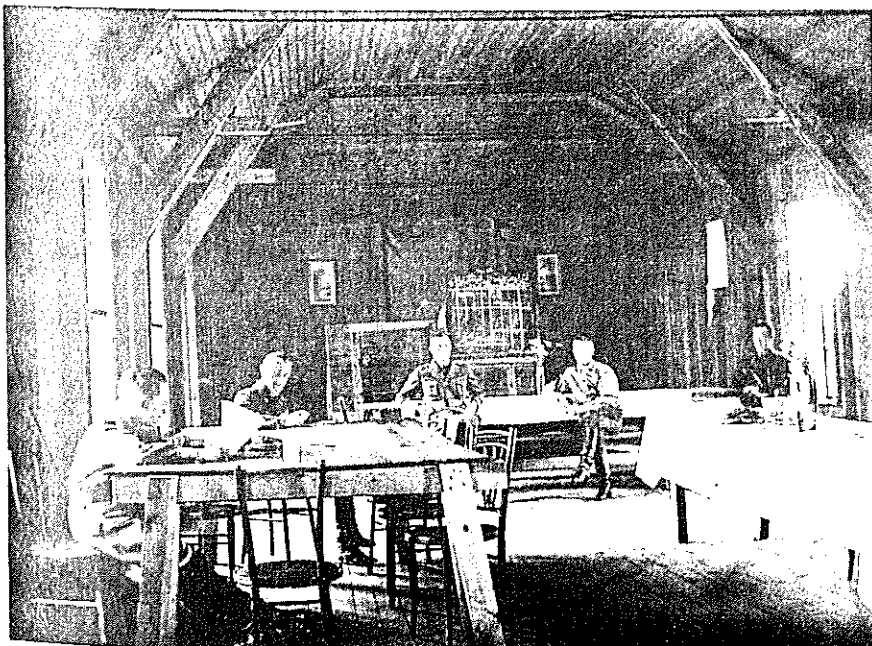
Seuraava vuosi toi tullessaan kauan kaivatun virkistysaallon. Sen aloitti ampumaharrastus. Alkusysäyksen antoi hämeenlinnalainen reserviupseeri B Hjelt lahjoittaessaan kiertopalkinnon pienois-kivääriammuntoja varten. Palkinnosta tuli monien kilpailujen kiistakapula. Ja

ampumataito parani, jäsenet ottivat runsaslukuisesti eri kilpailuihin osaa aina rykmentin pastoria Hj Anstenia myöten. Muutenkin vuosi oli merkittävä, klubin taloudellinen tila oli yleisen uhrautuvaisuuden ja säästäväisyyden vuoksi vankistunut siinä määrin, ettei lainoja tarvinnut uusia ja saatiin hankituksi ruokasaliin uudet tuolit ja kirjastonhoitajan iloksi kirjastoon uusi matto. Karkelointi-akaan ei unohdettu, monen monta kertaa pyörähdeltiin tanssin merkeissä kerholla gramofonin soittaessa tahtit. Radio ei saavuttanut samaa suosiota kuin veivattava gramofoni. Kerhon pöytäkirja mainitsee asiasta hienovaraisesti ... "joka kaikkien jäsenten mielestä tuskin ainakaan kiitettävästi on täyttänyt ne odotukset, joita siihen on kiinnitetty lukuunottamatta uutisten ja säätiedotusten jäsenille tuottamaa nautintoa..."

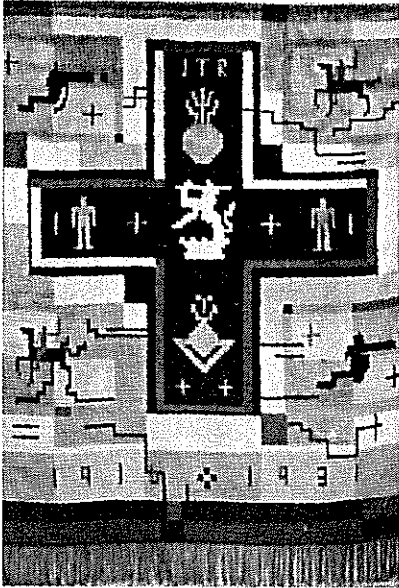
Vieraita kävi myös kerholla, Kainuun Sissipataljoonan upseerit kävivät vastatervehdyksellä ja virolaisia upseereita kestitettiin koko viikko heidän tutustessaan Hämeen jylhiin maisemiin ja reippaaseen sotaväkeä.

Upseereiden vaimot olivat myös toiminnassa aktiivisesti mukana. Heidän työnsä tuloksena olivat monet ikkuna-verhot, matot sekä kukkapurkit. Taisipa jokunen kaappikin löytää paikkansa rouvien määräysten mukaisesti. Suurenmoisen lahjoituksen rouvat olivat tehneet rykmentin 15-vuotisjuhllaisuuksiin liittyen. He olivat kutoneet joukolla taiteilija Bruno Tuukkasen suunnitelman mukaisesti kauniin perinneaiheisen ryijyn. Ryijy lahjoituskirjoiheen annettiin kerholle 17.3.1931.

Toiminta koheni koko ajan, kerhoon perustettiin erilaisia alajaostoja, toimikuntia, jotka vetivät jäsenistöä mitä erilaisimpiin harrasteisiin. Ampumajaosto piti kärkeä hallussaan, toisena tuli hu-

Jääkärikykistörykmentin leirin upseerikerho.

JTR:n upseerien rouvien lahjoittama ryijy jääkäriyhtymän perinnekuviineen.

vijaosto. Olipa joukossa FKK:kin eli fyysillisen kasvatuksen komitea. Aivan sääntöjen hengen mukaisesti. Kieltolain kumoaminen ei suurestikaan muuttanut kerhoelämää. Säännöt oli vain vahvistettava sotaväen päälliköllä. Myös joitain kaatimia ja mittalaseja oli ostettava.

Tuli vuosi 1934, maavoimien uudelleen järjestelyjen yhteydessä rykmentti sulautettiin toiseen, organisaatiota muutettiin ja samalla päätettiin rykmentin pienen mutta omaleimaisen kerhon, joksi klubi oli välillä muuttunut, lopettamisesta. Kerho piti 7.1.1934 päättäjäisjuhlahkokouksen joka oli samalla viimeinen virallinen kokous.

Kerhon tarinassa ei ollut mitään uutta ja outoa. Ei suuria skandaaleja, ei suurta huomiota saaneita tempauksia. Oli tavallista suomalaista upseerikerhoelämää, illanistujaisineen, ukko-iltojen tarinapuhuneen, vierailuja, biljardinpeluuta vanhalla rikkinäisellä pöydällä, tanssiaisia ja lasten pikkujoulujuhla. Oli lainanva-

rassa elämistä, oli vekseleitä. Mutta oli myös sitä, joka yhdisti jäseniä, oma joukko-osasto perinteineen, tavoitteineen. Oli tila, jossa voitiin palveluksen lomassa ja ulkopuolella kokoontua pohdimaan kaikenlaisia asioita, koulutusmenetelmistä aina syvästi tieteellisiin esityksiin. Jäsenet oppivat tuntemaan toisensa, komentajasta lääkäriin, pastoriin. Mukana olivat myös aseteknikko sekä kapellimestari, joka silloin tällöin vippaili. Ampumakilpailuissa nuori luutnantti päihitti komentajansa, kivääriluokassa, pistoolilla oli taas vanhempi parempi.

Tarinassa ei ollut mitään poikkeuksellista, jota ei olisi koettu kymmenissä kerhoissa kautta maamme varuskuntien. Miksi se sitten oli kerrottava. Siksi, että kyseessä oli Jääkäriyhtymän rykmentin Upseerikerho, vanhan Hämeenlinnalaisen joukko-osaston pieni kerho, joka lopetettiin 1934 rykmentin sulautuessa KTR 1:een.

20 VUOTTA

TURVALLISUUDEN HYVÄKSI

Suomen Teollisuuden Vartiointi Oy

Siltasaarenkatu 18 A
00530 HELSINKI 53
Puh. 90-765 066

MEKLARI

YTIMIÄ JA OHJUKSIA

"Vastoin lehdistössä esiintyneitä tietoja Harrisburgin onnettomuus ei ole muuttanut kokonaiskuvaa ydinvoimalaitosten turvallisuudesta. Sen sijaan onnettomuus on merkinnyt huomattavaa luotamuksen heikentymistä ydinvoimalaa kohtaan yleisön keskuudessa." Näin kirjoittavat onnettomuutta tarkastelleet asiantuntijat Väestönsuojelulehdessä. Jälkimmäiseen virkkeeseen voidaan ilmeisesti ilman muuta yhtyä, mutta pitääkö ensimmäinen väite paikkansa?

Inhimillisen erehdyksen vaara näyttää olevan huomattavan suuri, mitä todistane Olkiluodon voimalassa tapahtunut putkivuoto. Lehtitietojen mukaan oikeaa käyttöohjetta ei oltu noudatettu. Järjestelmien automaattisuus, turvalaitteiden moninkertaisuus ja idioottivarma toiminta eivät paljoa merkitse, jos käyttäjä itse tekee väärän liikkeen, mikä voi johtaa katastrofiin.

Silti olemme ilmeisesti tällä hetkellä tilanteessa, missä ydinvoima on merkittävin tulevaisuuden voimanlähde. Tämä luonnollisesti vain korostaa vaaratekijöiden eliminoinimista mahdollisimman tarkoin.

* * *

Projektityöskentely on viimeaikoina yleistynyt. Myös puolustusvoimissa sitä käytetään melko paljon. Eräällä tutta-

vallani on huoneentaulu, mihin on pränätty projektin eri vaiheet: 1. Suuri innostus 2. Yleinen sekaannus 3. Järkiintyminen 4. Syyllisten etsiminen 5. Syyttömien rankaiseminen ja 6. Projektiin osallistumattomien palkinta.

Eiköhän tuo noin periaatteessa pitäne paikkansa.

* * *

Viime kesän kuluessa esitettiin monenlaisia ratkaisuja työttömyysongelman helpottamiseksi. Satatuhatta uutta virkaa hallintokoneistoon varmasti olisi yksi keino. Se on kyllä melkoisen kallis ratkaisu. Ehkä tällainen sopisi paremmin köyhän maan kukkarolle:

— muutetaan varusmiesten palvelusaika 2-vuotiseksi, jolloin 40 000 miestä (nuoria kaiken lisäksi) poistuu työttömyyskortistosta tai vapauttaa työpaikkansa vuodeksi.

— määrätään naisille 1-vuotinen maanpuolustusvelvollisuus, jolloin 40 000 nuorta naista saa "työpaikan".

— määrätään kaikille Suomen kansalaisille 3 kuukauden väestönsuojelukoulutus heidän täyttäessään 40 vuotta, jolloin 20 000 ihmistä on kiinnitetty hommiin.

Yhteensähan tuosta tulee edellä esitetty 100 000. Eikä maksa läheskään niin paljon kuin työpaikkojen lisää-

minen. Ja on taatusti hyödyllistä puuhaa.

* * *

Oli suuret maanpuolustusjuhlat, missä juhlapuhuja loihe lausumaan:

— Olkoot puolustusvoimat vanhanpiian kaltainen: aina valmiina, mutta sitä ei kuitenkaan koskaan tarvita!

* * *

Ilmatorjuntaohjukset ovat jo kauan kiehtoneet it-miestemme mieliä. Onhan totta, että niiden puuttuminen on ollut aukkona ilmapuolustuksessamme. Nyt pääsemme ainakin osittain tällä alueella kansainväliselle tasolle.

Ohjukset ovat kuitenkin kalliita vempelitä. Kyllä tilastomiehet saavat jälleen riemuita, kun he pystyvät osoittamaan, kuinka Suomen puolustusbudjetti kasvaa ensi vuonna keskitasoa enemmän. Johtopäätöksenä sitten tästä sanotaan, että maamme varustautuu kiivaasti. Eri-laisia käyriä esittelemällä väite vielä saadaan niin todennäköiseksi, että tyhmempi nielaisee sen koukkuineen päivineen. Lienee jo parasta ryhtyä miettimään vastavetoja.

* * *

— Ulkona on kaunis ilma, oikein kahden hengen ilma.

— Herra kapteeni, pistetään yöksi parivartio!

* * *

MARSSIRUNOILIJJA

”Täys’ onni on sen, joka maataan saa, ees’
palvella hivenen verran.” Näin kuuluu muuan
tunnettu marssilaulu. Mutta tiesittekö, että
se on omistettu Kadettikunnalle? Runoilija
Reino Hirvisellä kertoo tässä, kuinka mars-
silaulu ja monet muutkin tunnetut viisut ovat
syntyneet.

Runoilijamajuri kertoo, että Pegasos lauk-
kaa yhä, vaikka ei nyt aivan Charme Asserda-
lin menossa pysy mukana, niin vanhuus ei
tunnu silti vielä painavan.

Viime maaliskuussa järjestettyihin
Upseerikoulutuksemme 200-vuotis-
juhliin tilasi juhlatoimikunta juhlarussin
kadettimajuri evp R. W. Palm-
rothilta, kirjailijanimeltään Reino
Hirvisellä. Hyväksytyn marssin,
jonka nimeksi pantiin yksinkertaisesti
UPSEERIMARSSI (monia muitakin ni-
miä oli ehdolla), sävelsi kirjailijan ehdo-
tuksesta säveltäjä Erkki Ertama ja sen
esitti Kadettikuoro sekä H:gin Varus-
kunnan soittokunta Sotamuseossa jär-
jestetyssä tilaisuudessa sekä sitten
Finlandia-talon pääjuhlassa näyttelijä
Pehr-Olof Siren, lausuen sen säkeistö sä-
keistöltä pohjana vaikuttavalle, upseeri-
koulutuksemme historiaa kuvaavalle ka-
valkaadille.

Kun marssin runoilija sitten — neuvo-
teltuaan ko. juhlan järjestelytoimikun-
nan ja puolustusvoimain Komentajankin
kanssa — omisti marssin Suomen reser-
vinupseereille ja Kylkirauta asiasta tietä-
mättä julkaisi marssin nuotteineen viime
numerossaan, toimitus kääntyi runoilija-
majurin puoleen kysyen:

— Miksi näin? Miksi muut upseeri-
kunnat — lähinnä Kadettikunta — syr-
jäytettiin?

— Totta kai asia vaatii selityksen, ja
olen pahoillani, jos tämä on johtanut
väärinkäsityksiin. Varsinaisia syitä — ja
mielestäni täysin päteviä — on kaksi,

kertoi majuri Palmroth. — Ensinnäkin
olen jo yli 40 vuotta sitten omistanut
Kadettikunnalle marssin Maanpuo-
lustajat, jolle yhdessä entisen Haminan
kadetin, silloisen vakuutustarkastaja
Nic von Weymarnin kanssa voitin
julkisen marssilaulukilpailun vuonna
1934. Säveltäjä käytti nimimerkkiä
”Vanha kadetti”, ja olisinkin odottanut,
että tuossa edellämainitussa kavalkaa-
dissa olisi mainittu myös hänet, kun
mainittiin eräs toinenkin vanha Ha-
minan kadetti, ”Suomen laulun” runoi-
lija Emil von Qvanten.

— Ehkäpä ei tätä tiedetty — tai muis-
tettu.

— Ei varmaankaan. Eikä muistettu
koko Maanpuolustajat-marssia. Kysyin
asiaa em. pääjuhlassa vierustoveriltani,
eräältä kenraalikkuntamme nuorimmista,
kun siitä tuli puhe, ja hän ei sanonut ka-
dettiajaltaan muistavansa sitä. Kun si-
teerasin marssin viimeistä säeparia,
mainitsi hän kuitenkin toki tuon tunte-
vansa.

— Miten se säepari kuuluukaan?

— ”Täys onni on sen joka maataan
saa / ees palvella hivenen verran”. Ni-
menomaan tämä kohta oli erikoisen suo-
sittu Talvisodan aikana, sillä muistan
laskeneeni erään sanomalehden sankari-
ristimerestä nelisenkymmentä ilmoitusta,
joissa olivat nämä rivit muistokirjoituk-

sena. Alkaen siitä että: ”Kesken jos kal-
pamme katkeaa...” Olen kuullut, että se
on hakattuna joihinkin muistopaasiin-
kin, joten runo lienee täyttännyt tarkoi-
tuksensa, vaikka sitä nuoremmat kadet-
tipolvet eivät enää tunnekaan. Lisäksi —
kuriosteettina mainiten — sitä lauloivat
Väinö Linnan soturit lähtiessään soti-
maan Paloaukealta, joten se on siis
ikuistettu myös kirjallisuuteemme ja elo-
kuvaan.

— Niin, mistähän syystä tuota mars-
sia ei enää siteerata tai muuten käytetä?

— Arvaan että pelottimina ovat olleet
sotien jälkeisinä vuosina nuo ensimmäi-
mäisen säkeistön historiapitoiset sanat:
”Kuin taattokin... on torjuen iskenyt
itää”. Muistan näet, että sotien jälkeen
minua puhelimitse pyydettiin erästä soti-
laslaulukirjan painosta varten muutta-
maan juuri tuon ilmansuuntaa koskevan
kohdan, mutta en katsonut sitä tarpeel-
liseksi. Emmehän me toki saa kaihtaa
historiaamme, ja emme kai tosiasial-
lisesti länttäkään vastaan ole joutuneet
tapparit tanassa seisomaan. Ja ”torju-
misestahan” laulussa nimenomaan pu-
hutaan, eikä hakkapeliittain hööki-
misistä. Niinpä sanoinkin, että ”minkä
kirjoitin, sen kirjoitin”. (Samasta syystä
jäi syrjään tietävästi myös mm. ”Pari-
lan marssi”, missä puhutaan ”kaakon
rannasta”.)

Kadetti R. W. Palmroth 9. kurssi v. 1927.

MAANPUOLUSTAJAT

(Omistettu Suomen Kadettikunnalle)

*Kuin taattokin — taistossa kalvennut —
on torjuen iskenyt itää,
me myös, valat muistaen vannotut,
näin tahdomme paikkamme pitää.
:: Ei onnea meill' ole suurempaa
kuin suojata syntymämaata,
sen rakkaita rantoja puolustaa,
sen turva ja kunnia taata: :*

*Ei voi meitä kohtalot järkyttää,
tie vainon on saatava tukkoon.
Vain Suomemme suoja on matkamme pää,
sen salvat on lyötävä lukkoon.*

*: : Ja kesken jos kalpamme katkeaa,
jos kentälle jäämmekin kerran.*

*— TÄYS ONNI ON SEN, JOKA MAATAAN SAA
EES PALVELLA HIVENEN VERRAN. ::*

Reino Hirviseppä (9. kurssi)

*Säv Haminan kadetti
Nic von Weymarn*

– Palataksemme alkukysymykseen, mikä oli sitten se syy numero kaksi?

– Reserviupseeriliitolta puuttui oma marssi. Sellaisen teosta oli aikanaan puhetta Olli Caloniuksen ja Uolevi Räsäsen kanssa ja Aimo Raassinakin asiaa minulta tiedusteli, joten ajattelin, että tämä ehkä täyttäisi tuon tarpeen. Säveltäjä Ertama oli samaa mieltä, samoin ”Reserviläisen” päätoimittaja ev. luutn. Pentti Palmu, jolta asiaa nimenomaisesti kysyin. Joten näin kirjoitin runoon omistuksen.

– Muilla upseeriliittoillahan onkin jo marssit ennestään?

– Niin, Jääkäriliitolla on uljas ”Jääkärimarssinsa” (Nurmio & Sibelius) ja minä olen ollut tekemässä marssit sekä Upseeriliitolle että Sotaveteraaniliitolle. Edellinen näistä, Aimo Mustosen säveltämä ”Roudan ja rauhan marssi” koki ensiesityksensä Yliopiston juhlasalissa 1968. Marssi alkaa sanoin: ”Tämä kansa on tahdossa taipumaton...”, jos vielä satutte sen muistamaan. Itse en kylläkään ole sitä sen koommin missään kuullut; joko ei ollut tarpeeksi iskevä tai sitten liiaksi!

– On tainnut ”Suomen Tyrtäoksen” runopajasta lähteä toinenkin sotamarssi kuuden vuosikymmenen aikana?

– Onpa kyllä ja oikeastaan jo varhemminkin, sillä ensimmäinen muistiin kirjoitettu runoni on seitsenvuotiaana se-

pitetty ja — ilmeisesti tuolloisen Balkanin sodan sävyttämänä — varsin sotainen hengeltään. Erilaisia ”marsseja” on tietenkin elämän varrella sitten syntynyt monien harrastusten, toveriseurojen ym. puitteissa. Mutta jos nyt pysytellään varsinaisten sotilasmarssien piirissä, niin edellämainittujen ”virallisten” marssien lisäksi on kai seuraavat mainittava: Autopataljoonan marssi (asepalvelusajalta 1924-25), RUK:n marssi (9. kurssilla Haminassa, sisältyen silloin julkaistuun ensimmäiseen runovihkooni ”Vähän päiviä”), Itää kohti ja Kaaderimarssi (kadettiajalta 1926-28), URR:lle omistettu Rakuunahenki-niminen marssi, sitten TR:lle omistettu Parolan marssi, edelleen Hakkapeliittain marssi (säv. Väinö Hannikainen), Heimosoturien marssi (säv. Martti Resko), Graniittimarssi (säv. Kalervo Hämäläinen) ”Kaarle XII:n marssi, Lentäjäm marssi Sinitakien marssi (toisinto näytelmäni ”Varuskunnan morsian”), Reserviläismarssi, tietenkin Lottalaulu ja jopa Amerikan suomalaisten rintamamiestenkin marssi, jonka kurssitoverini Aulis Aropaltio-vainaja innosti minut runoilemaan 1930-luvulla.

– Ja sitten ne lukuisat marssilaulut?

– Aivan oikein, niitähän on legio, mutta varsinaisia marsseja niistä kai ovat vain Sinne jonnekin, joka syntyi Silanpään marssilaulun sävellyskilpailun

yhteydessä (silloin toiseksi tulleen V. Hannikaisen sävellyksen pohjalta) sekä sitten saksalaiseen marssimelodiaan kirjoitettu Suomi marssii ja myös Aimo Mustosen säveltämät sodanaikaiset Hangon ja Motinraivaajien marssit. Marssilauluista ehkä on mainittava Suomen Sotilaan marssilaulukilpailussa parhaana palkittu Sotapojan laulu — muistaakseni vuodelta 1926 — joka alkoi: ”Nyt sotilaaksi astunut oon armeijaan/ ja tasavallan kamppedia kannan...” ja johon veljeni sepitti sävelmän. Tämä ei kuitenkaan — sen paremmin kuin useat muutkaan samantapaiset lähes ”mitään-sanomattomat” sepitelmäni — tullut erikoisemmin suosituksi marssilauluna, Mosatrampparin morsianta ehkä lukuunottamatta mutta sen sijaan kylläkin sitten saksalaisten marssilaulujeni suomennokset, joista ensimmäiset olivat Sotapojan marssivat (”Wenn’s die Soldaten...”) ja Aseveikko (”Ich hatt’nen Kamera den...”) kuin myös Anne-Marie, jotka kaikki suomensin RUK -kurssilleni marssilauluiksi 1925. Ja sitten Vaikken ookkaan kapteeni.

– Viime sotien aikana tulivat sitten Kaarinat ym. sotapojan heilit. Mitä kaikkia niitä olikaan?

– Mielinpä muistella niitä ikäjärjestyksessä. Kaarina (”Erika”) syntyi samana päivänä, jolloin sota alkoi eli siis

1.9.1939, lentokoneessa Berliinin ja Tukholman välillä. Nyt joku tietysti hymähtää, että olin siis siellä maailmanpaloa sytyttämässä; Toinen oli Anna-Maija ("Hannelore") ja sitten tulivat Telleruo ("Lebewohl du kleine Monika"), Orvokki ("Das war ein Edelweiss"), Armas Anneli eli Sotamies on sotamies ("Es ist so schön Soldat zu sein") ja Lyhdyn alla ("Lili Marleen"), joka kuitenkin käännökseenäni myöhästyi sikäli, että laulu ehti Liisa-pienenä levyille ja sitä tietä tuttuna suosioon. Eikähän siinä mitään vikaa ole; saavat toki muutkin noita marssilauluja suomentaa.

— Entä sitten AKS:n marssi, — eikös se ole samasta "sepän" pajasta lähteis?

— Niin, marssilauluhan sekin on, joskaan ei kuulu näihin sotauluihin. Se on minun "nuoruuden syntejäni" ja syntynyt 16-vuotiaana koulupojan kynästä 1922 oman koulun Karjala-seuralle tarkoitettuna. "Suomen Heimo" -lehden kautta se kuitenkin ajautui AKS:n tietoon ja otettiin seuran marssiksi. Itse en — eikä liioin velimies, joka marssin sävelsi — kuulunut seuraan, joten en ota sen mahdollisia "syntejä" niskoilleni. Velimiehen kanssa teimme muuten keuhalla 1930 myös Talonpoikaismarssin, vaikkei siihenkään liikkeeseen aktiivisesti liittynyt. Onpahan sen muistona mitäli, jota ei kuitenkaan ole ollut lupa rinnassa kantaa.

— Mitäs muita "siviilimarsseja" on tässä yhteydessä syytä mainita?

— Jaa, ehkäpä nuo urheilumarssit ansaitsevat maininnan. Niitä on Olympiamarssi (säv. Kalervo Hämäläinen), Urheilijapoikien marssi (säv. G. Malmsten), Purjehtijain marssi ja Urheilumarssi (säv. Toivo Palmroth), edelleen Voimistelijain, Pesäpaloilijain ja Keilaajien marssit, hiihtäjäkään unohtamatta. Onhan niitä. Ehkä vielä ulkomuistista muutama eri harrastusaloja edustava marssi: Tulen ja valon marssi (säv. Martti Turunen ja omistettu Hyvinkään Mieslajilajille), Helsinki-marssi eli Pohjolan valkea kaupunki (säv. Toivo Palmroth) sekä pari Usko Kempin säveltämää nurkkapatriottista marssia, Puijon Ylitys ja Kruununhaka-Seuran marssi. Kai tämä nyt jo piisaakin yhdeksi kerraksi?

— Tulihan siinä marssi poikineen. Vieläkö Pegasos ravaa?

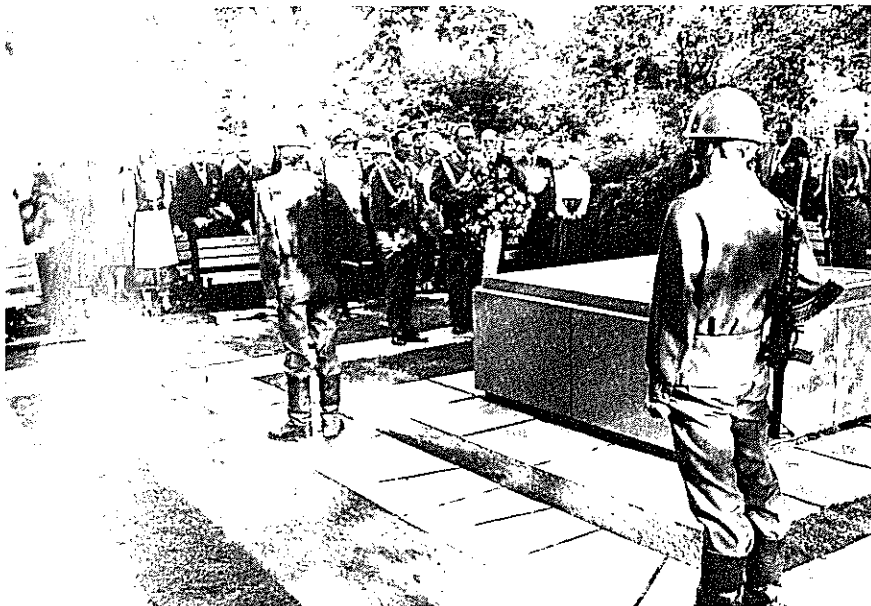
— Kiitos kysymästä, — kyllä vain, vaikkei se ehkä enää ihan Charme Asserdalin ravissa pysy mukana. Eikä tunnu olevan kysyntääkään. Mutta onhan tässä jo ollut työpäivää riittämiin tämänkin harrasteen muodossa, sillä nuo edellämämainitut runothan muodostavat toki vain murto-osan koko tuotannostani. Se muu olisi kuitenkin asia erikseen eli toinen juttu, kuten Rydyard Kiplingin väitetään sanoneen, — si fabula vera.

2000!
4000!
3000!
6000!

Palkkatililainaa
SYP-SOPIMUKSELLA
Yhdyspankista

MUISTOPAASI JÄÄKÄREILLE

Jääkärit ovat saaneet oman muistopaaden Helsinkiin kun Kaartin Hautausmaalla Lapinlahdessa on paljastettu yliarkkitehti Pauli Lehtisen suunnittelema Jääkäripaasi. Muistomerkin on pystyttänyt Jääkäriliiton perinneyhdistys ja se luovutettiin Helsingin seurakuntien haltuun. Paljastustilaisuudessa oli mukana 17 entistä jääkäriä. Paadelle laskemassa sepelettä Etelä-Suomen sotilasläänin komentaja kenraaliluutnantti Jukka Pajula ja Helsingin varuskunnan päällikkö eversti Erkki Kaira. Tilaisuutta kunnioitti läsnäolollaan myös puolustusvoimain komentaja kenraali Lauri Sutela.

TILAA TOIMISTOSTA – TUE TALOUTTA!

Tilauslomake osoitteella: Kadettikunta ry, Punavuorenk. 14 B 32, 00150 HKI 15

Adresseja	Kpl	Kortit	Kpl
4-lehtiset ..... à 10,—	<input type="text"/>	kortit ilman tekstiä (tunnus) ..... à 1,—	<input type="text"/>
2-lehtiset ..... à 8,—	<input type="text"/>	kutsukortit ..... à 0,70	<input type="text"/>
suruadr.teksti painettu ..... à 15,—	<input type="text"/>	kiitoskortit ..... à 0,70	<input type="text"/>
keinonahka- kantiset ..... à 50,—	<input type="text"/>	pöytäkortit ..... à 0,50	<input type="text"/>
pienoisadr. .... à 1,—	<input type="text"/>	joulukortit ..... à 1,—	<input type="text"/>
– "kolme kadettia"	<input type="text"/>	– "klassikko" ..... s	<input type="text"/>
– tunnuksella	<input type="text"/>	– "klassikko" ..... r	<input type="text"/>
		– "pohjoinen maisema" .... s	<input type="text"/>
		s = suom, r = ruots	<input type="text"/>
Solmiot		Huom.	
tummansiniset ..... à 25,—	<input type="text"/>	Lisäksi postimaksu.	
viinipunaiset ..... à 25,—	<input type="text"/>	Adressin korutekstaus n. 17 mk.	
Pienoismerkit ..... à 25,—	<input type="text"/>	Kortteja myös piirin sihteeriltä.	
Viirit ..... à 50,—	<input type="text"/>		

Tilaaja _____ Nimi: _____
 Puh _____ Osoite: _____

KADETTIKUNNAN JA KADETTIPIIRIEN TOIMINTA

Huhtikuun alussa pidetyssä Kadettikunnan seminaarissa käsiteltiin hyvinkin monipuolisesti mahdollisuuksia kadetti-piiriin toiminnan järjestämiseksi. Seminaarin laatimat esitykset kulkevat kuitenkin mukana olleiden piirien edustajien kautta perille, joten en aio käsitellä niitä tässä. Sensijaan on tarkoitukseni tarkastella kysymystä pääasiassa siltä kannalta, mitä Kadettikunta voi tehdä piirien toiminnan ja erityisesti toimintaedellytysten tehostamiseksi.

TEHTÄVIEN JAKAUTUMINEN

Aluksi selvittelen taustaksi kuitenkin hieman organisaation eri osien tehtäviä. Nämähän ovat nähtävissä pelkistetyssä muodossaan Kadettikunnan säännöissä, mutta seuraava luettelo pyrkii ilmentämään asiat hieman enemmän käytännölliseltä kannalta tarkasteltuna. Kadettikunnan valtuuskunnan ja sen yksittäisten jäsenten tehtävät ovat

- tukea hallituksen toimintaa neuvoo-antavana elimenä,
- toimia yhdyssiteenä hallituksen ja kadetti-piirien välillä (mm välittää piireille valtuuskunnan kokouksissa esille tulleita hallituksen kaavailuja

toiminnan kehittämiseksi sekä muilta piireiltä saatuja ajatuksia erilaisista toimintamuodoista),

- pyrkiä aktivoimaan piirinsä toimintaa sekä tarpeen mukaan tukea piirihallitusta sen pyrkimyksissä toiminnan tehostamiseksi (esimerkiksi neuvottelemalla joukko-osastojen tai vastaavien komentajien kanssa) ja
- pyrkiä alueittain tapahtuvan yhteydenpidon avulla vaihtamaan toimintaa ja sen kehittämistä koskevia ajatuksia sekä neuvotella piirien välisen yhteistoiminnan järjestämisestä.

Kadettikunnan hallituksen tehtäviä ovat

- laatia esitykset toiminnan suuntaviivoiksi,
- hoitaa hallinnollisia ja taloudellisia kysymyksiä (piirien taloudellinen tukeminen mukaanluettuna), jäsenasioita, julkaisutoimintaa sekä muita toimintaa sääteleviä kysymyksiä,
- järjestää valtakunnallisia kampanjoita (esimerkiksi kirjoituskilpailu kouluissa) sekä
- avustaa piirejä ennen kaikkea maanpuolustusaatteelliseen työhön liittyvässä toiminnassa sekä taloudellisesti että kokoamalla tai valmistamalla ja

jakamalla aineistoa.

Kadetti-piirit

- vastaavat sekä jäsenistöön kohdistuvasta että ulospäin suuntautuvasta varsinaisesta toiminnasta,
- tekevät esityksiä Kadettikunnan hallitukselle toiminnan kehittämiseksi,
- päättävät Kadettikunnan toiminnasta järjestön virallisissa kokouksissa sekä
- informoivat Kadettikunnan hallitusta omasta toiminnastaan.

KADETTIPIIRIEN PÄÄTOIMINTAMUODOT

Kadetti-piirien toiminnassa voitaneen erottaa kolme päämuotoa: jäsenistön yhdessäoloon liittyvä toiminta, jäsenistön koulutus sekä ulospäin suuntautuva toiminta. Nämä kukin sisältävät monia vaihtoehtoja, joista seuraavassa mainittakoon eräitä tavallisimpia.

Jäsenistön yhdessäoloon liittyvä toiminta on useimmiten

- vierailu- ja tutustumiskäyntejä,
- eri tyyppisiä, yleensä piirin sisäisiä iltatilaisuuksia,
- kulttuuritapahtumia sekä
- liikunta- ym tempauksia.

Edelläolevia vaihtoehtoja voidaan myös yhdistellä. Niitä voidaan myös toteuttaa yhteistoiminnassa naapurikadetti-
piirien kanssa.

Koulutustoiminnassa voidaan erottaa kaksi pääryhmää

- yleis-tietoutta lisäävä koulutus (voidaan kytkeä myös tutustumiskäynteihin) ja
- ulospäin suuntautuvan toiminnan edellyttämä valmennus.

Mainituista kohdista jälkimmäinen on tärkeämpi. Jäsenistön aktivoiminnan päämääränä tulisi olla juuri sen mukaan saaminen maanpuolustusaatteelliseen työhön.

Kadettikunnan ulkopuolelle kohdistuvaan toimintaan sisältyy pääasiassa

- yhteistoimintaa muiden maanpuolustusjärjestöjen kanssa,
- maanpuolustustietouden jakamista sekä
- Kadettikunnan tunnetuksi tekemistä (kytketty myös kahteen ensimainittuun kohtaan).

AJATUKSIA TOIMINNASTA

Kadetti-
piirien kannalta näkyvin ja merkityksellisin järjestön hallituksen tehtävä lienee "kentän" toiminnan tukeminen. Tarvitsematta vajota pessimismiin on todettava, että erityisesti taloudellisessa mielessä mahdollisuudet tähän ovat rajalliset.

Kadettikunta palauttaa osan saamistaan jäsenmaksuista piireille ns piirimaksuna. Tämä osa on kuitenkin vain 4 mk jäsentä kohden, joten tämän maksun varaan ei paljoa voida rakentaa. Tämän lisäksi päättää Kadettikunnan hallitus maanpuolustusaatteelliseen toimintaan varattujen rahojen käytöstä. Tällä tavoin mahdollistetaan piirien järjestämistä tilaisuuksista aiheutuvien kustannusten osittain kattaminen. Tämän rahoitusosuuden peittäminen ei ole mahdollista jäsenmaksuilla koottavien varoin. Edellytyksenä on, että Kadettikunnan hallitus aktiivisesti joka vuosi pyrkii löytämään toimintaedellytykset takaavia rahoituskeinoja.

Hallitus jakaa maanpuolustusaatteellisessa toiminnan tarvittavaa aineistoa. Osittain tämä aineisto on ollut hallituksen toimenpitein valmistettua. Myös piirien valmistamaa ja hallitukselle lähettämää materiaalia on toimitettu muidenkin piirien käyttöön. Piirejä on tuettu myös näiden pyrkimyksissä aktivoida jäsenistöään. Joitakin vuosia sitten järjestettiin laajoja alueellisia seminaareja, joiden avulla pyrittiin kannustamaan piirejä erityisesti nuorisoon kohdistuvan maanpuolustusaatteellisen työn tekemiseen. Toisena tavoitteena oli päänavaus yhteistoiminnalle kouluviran-

omaisten kanssa. **Esimerkki** näiden tilaisuuksien ohjelmasta on oheisena. — Samaan päämäärään tähtäsi myös alussa mainittu viime huhtikuussa Merisotakoululla järjestetty seminaari. Järjestäessään tilaisuuksia omalle jäsenistölleen voivat kadetti-
piirit ottaa huomioon, että hallitus voi tukea mm hankkimalla esitelmöitsijöitä näihin tilaisuuksiin.

Mahdollisimman suotuisten toimintaedellytysten luomiseksi ei edelläoleva vielä riitä. Tässä suhteessa on mm tärkeätä ylläpitää yhteistoimintaa puolustusvoimien johdon kanssa linjaristiriitojen välttämiseksi sekä myönteisen suhtautumisen ja tarvittavan tuen saamiseksi puolustusvoimien taholta. Näin voidaan myös vaikuttaa kadetti-
piirien toimintaedellytysten kehittämiseen, koska puolustusvoimien johdon myönteinen asenne aivan ilmeisesti heijastuu myös alueellisesti ja paikallisesti keskeisissä tehtävissä toimivien kadettiupseereiden, erityisesti komentajien suhtautumiseen.

Vähintään yhtä tärkeätä kuin Kadettikunnan johdon yhteydenpito puolustusvoimien johtoon, ovat kuitenkin kadetti-
piirin omat toimenpiteet paikallisten komentajien tuen saamiseksi. Kiistämätön tosiasia on, että mitä puutteellisempaa kyseinen yhteistoiminta on, sitä heikommät ovat kadetti-
piirin toimintaedellytykset. Aivan ilmeistä myös on, että jäsenistön saaminen mukaan toimintaan on tuntuvasti helpompaa, jos myös joukko-osastojen komentajat (vast) painottavat alaisilleen Kadettikunnan työn tärkeyttä ja merkitystä. Kadetti-
piirin kannalta olisi myönteistä, jos komentajatehtävissä toimivat olisivat itse mukana toiminnassa vähintäänkin osallistumalla tilaisuuksiin ja antamalla asiantuntemuksensa ja kokemuksensa kadetti-
piirin käyttöön. Usean piirin alueella tilanne onkin juuri näin. Erytisen ilahduttavaa oli todeta, että viime kevään seminaarissa oli piirien edustajina myös komentaja-
asemassa olevia kadettiveljiä.

Yhteistoiminta muiden maanpuolustustyöhön osallistuvien järjestöjen kanssa lienee ainakin periaatteessa pääosin järjestyksessä. Saattaa kuitenkin olla, että käytännön tasolla yhteistoiminta ei kuitenkaan kaikkialla ole riittävä. Yhteistoiminta ei tässä tarkoita ensisijaisesti sitä, että käytäisiin esitelmöimässä toinen toisilleen — mikä sekin on tietysti merkityksellistä — vaan sitä, että järjestöjen ulkopuolelle kohdistettava maanpuolustusaatteellinen työ tulisi tehdä yhdessä sovittulla tavalla. Tätä yhteistoimintaa kohtaan on jonkun verran esiintynyt merkillistä pelkoa, joka perustuu sellaiseen olettamukseen, että eri järjestöjen tavoitteet tai tapa markkinoida asiaa poikkeavat toisistaan. Täl-

laisille epäilyksille tuskin on konkreettisia perusteita. Kyseessä lieneekin lähinnä kokemusten puute: yhteistoimintaa ei ole syystä tai toisesta saatu käynnistetyksi. Läheisestä yhteistoiminnasta on mm piiritasolla vuosien saatossa saatu erittäin myönteisiä kokemuksia. Sitäpaitsi epäilyksien poistaminen onnistuu tällaisessa tilanteessa vain paneutumalla yhdessä osapuolia kiinnostaviin kysymyksiin.

Kadettikunnalla on pysyvä yhteistoiminta muutamien maanpuolustussaralla toimivien järjestöjen kanssa Upseerijärjestöjen yhteistyöelimen (YTE) puitteissa. Tähän mennessä ei kyseisen elimen toiminnassa ole kuitenkaan juurikaan käsitelty maanpuolustusaatteelliseen toimintaan liittyviä kysymyksiä. Käytännön yhteistoimintaa on kuitenkin erityisesti Upseeriliiton kanssa. Toimistojen keskinäisen kanssakäymisen lisäksi on valtakunnallisella tasolla vuosittain hallitusten yhteinen kokous, jonka yhteydessä keskustellaan molempia järjestöjä kiinnostavista aiheista. Kadettikunta on mukana myös Maanpuolustus- ja maanpuolustushuoltojärjestöjen neuvottelukunnassa.

Piirien yhteistoiminta muiden järjestöjen vastaavien elinten kanssa on tarpeen sekä itse toiminnasta että käytännön asioita koskevasta työnjaosta sopimiseksi. Saattaa hyvinkin olla, että muiden maanpuolustustyötä tekevien järjestöjen kanssa tapahtuva yhteistoiminta voi hyvinkin jo nyt olla tehokkaampaa kentällä kuin järjestöjen keskusjohtojen kesken. Koska tässä suhteessa kuitenkin on huomattavia aluekohtaisia eroja, olisi Kadettikunnan hallituksen pyrittävä aikaansaamaan tiiviimpi yhteistoiminta erityisesti maanpuolustusaatteellista työtä ja siihen kentällä liittyvää yhteistoimintaa koskevissa asioissa myös reserviläisjärjestöjen kanssa, kiltajärjestöt mukaanluettuna. Tätä koskeva maininta onkin sisällytetty viime kevään vuosikokouksen hyväksymään toimintasuunnitelmaan.

Kadetti-
piirien ei kuitenkaan ole syytä jäädä odottamaan tämän, vasta käynnistymässä olevan toiminnan tuloksia. Yhteistoiminta- ja mahdollisimman aktiivinen sellainen — jatkukoon piiritasolla vakiintuneiden muotojen mukaisesti. Missä näin ei vielä ole laita, on paikallaan, että kadetti-
piirit pyrkivät yhteistoimintaan edellä tarkoitettujen järjestöjen kanssa voimien yhdistämiseksi tai tarkoituksen mukaisesta työnjaosta sopimiseksi yhteiseen päämäärään pyrittäessä. Järjestelyt eivät luonnollisestikaan voi kaikkialla valtakunnassa olla samantaiset, vaan kullakin alueella vallitsevat olot on otettava tässä huomioon. On hyvä myös muistaa, että vaikka jonkun on tietenkin tehtävä tässäkin asiassa

YHTEISTYÖKOKOUKSEN OHJELMA

(esimerkki)

Aamupäivä Kadettikunnan jäsenille

08.00–09.00	Kokoontuminen ja kahviaamiainen	Kenrm J Pajula
09.00–09.15	Avaussanat	Kenrm J Pajula
09.15–10.00	Järjestötoiminnallinen katsaus	Kom R Waris
10.00–10.45	Keskustelu em katsauksen pohjalta	

aloite, ei minkään osapuolen ole syytä omaksua ”johtajan” roolia toiminnasta päätettäessä.

YHDISTELMÄ

Olen jo aikaisemmissa yhteyksissä korostanut, että Kadettikunnan hallitus kykenee valtakunnallisella tasolla lähinnä vain luomaan toimintaedellytyksiä ja antamaan toiminnalle suuntaviivoja. Varsinainen työ tehdään kentällä. Siksi tulee myös Kadettikunnan hallituksen toimien tähdätä ensi sijassa siihen, että piirien edellytykset saada jäsenistö mukaan toimintaansa paranevat.

Lopuksi en malta olla puuttumatta kahteen seikkaan. Näistä ensimmäinen on Kadettikunnan nuorten jäsenten aktiivisuus ja se, miten he mieltävät Kadettikunnan toiminnan ja sen merkityksen. Tämä on olennaisesti riippuvainen peruskoulutuksesta eli siitä, millä tavoin tätäkin puolta ammattia lähellä olevasta järjestötoiminnasta kadeteille eri sotilasopetuslaitoksissa valotetaan koulutettaessa heistä vakinaisen väen upseereita puolustusvoimiin ja rajavartiolaitokseen. Toinen, sekin nuorten upseerien koulutamisessa ja henkisessä valmentamisessa esille tuleva keskeinen tärkeä asia on monessakin yhteydessä esiin tuotu joukko-osastojen (vast) komentajien henkilökohtainen suhtautuminen kansamme ja erityisesti nuorison turvallisuuspolitiikkaa koskevan tiedon lisäämiseksi ja maanpuolustustahdon lujittamiseksi Kadettikunnan puiteissa tapahtuvaan työhön.

Komentajaa seurataan monessa suhteessa keulakuvana ja esimerkkinä. Jos hänen suhtautumisensa Kadettikunnan toimintaan on välinpitämätöntä tai peräti kielteistä, on tämä omiaan passivoimaan myös nuoremman upseeriston osallistumista maanpuolustusaatteellisen työn tekemiseen.

Kadettikunnan toiminnan kehittäminen ja yhä uusien, erityisesti nuorten aktiivien mukaan saaminen vaatii työtä ja virikkeitä. Näitä virikkeitä voidaan kaikille kadetti-piireille ja koko jäsenkunnalle antaa parhaiten tämän oman jäsenlehtemme välityksellä. Siis: Kertokaa ajatuksistanne ja muistakaa myös, että tärkeintä ei ole se, kuka antaa puolustusvoimien ulkopuolella oikeaa ja positiivista tietoa maanpuolustuksesta, vaan se, että tietoa tällä tavoin ylipäätään annetaan.

Iltapäivä kaikille osanottajille

11.00–12.00	Lounas	
12.00–12.15	Tervehdyssanat	Kenrm J Pajula
12.15–12.45	ETYK:n turvallisuuspoliittista tarkastelua	Maj P Lehtimäki
12.45–13.00	Koulujen turvallisuuspolitiikan opetuksen perusteet	Rehtori T Piilola
13.00–13.15	Keskustelu edellisen pohjalta	
13.15–13.30	Koulujen turvallisuuspolitiikan opetuksen ongelmat	Opettaja A Kotro
13.30–13.45	Keskustelu edellisen pohjalta	
13.45–14.15	Kahvitauko	
14.15–14.30	Esimerkki kadetti-piirin järjestämistä turvallisuuspolitiikan seminaarista	Maj K Norkola
14.30–16.15	Ryhmätyö: suunnitelma alueellisen yhteistoiminnan ja turvallisuuspolitiikan seminaarin järjestämiseksi	Maj M Savonjousi
16.15–17.00	Ryhmätyön käsittely ja päätösanat	Maj M Savonjousi Kenrm J Pajula

KOKENUT PUUNJALOSTAJA

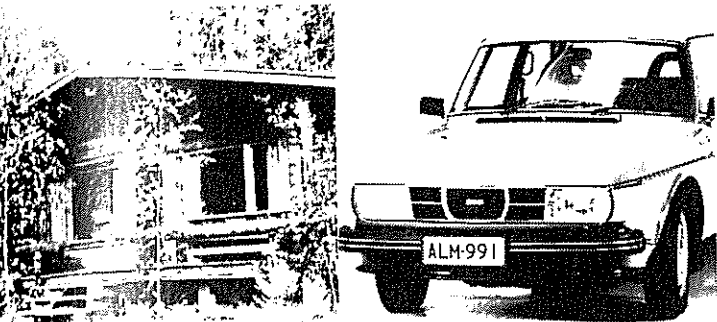
KUN ON KYSYMYS
ASKARTELU-
TARVIKKEISTA

ja niiden hankinnasta
kannattaa tutustua liikkeemme
laajaan tuotevalikoimaan.

Askartelukeskus Oy

Mikonkatu 8 Hki 10 puh. 661956

Säästöpankin Tasaerätilillä saat sen paljon nopeammin.

Tasaerätili takaa toisen puolen käteistä omien säästöjesi jatkoksi.

Jos joka tapauksessa joudut säästämään, sinun kannattaa säästää Tasaerätilille.

Avaat säästöpankissa erillisen Tasaerätilin, jolle säästät kuukausittain haluamasi summan. Kun oma osasi on koossa, saat loput lainana. Ja pääset tekemään käteiskaupat heti.

 SÄÄSTÖPANKKI
Tervetuloa kanta-asiakkaaksi.

**Auta
kärsivää
lähimmäistäsi**

**LUOVUTA
VERTA**

**SUOMEN PUNAISEN RISTIN
VERIPALVELU**

ALUKSIEN PALONTORJUNTA- JA PELASTUSOPAS

Kirjassa on lähes 400 sivua, runsas kuvitus ja muovikannet. Kirjoittaja on insinööri, evers-tiluutnantti evp Toivo Veriö.

Suosittellemme tätä uutuuskirjaa merivoimiemme yksiköille ja henkilöstölle.

Kirjan hinta on vain 65,—.

Tilaukset pyydetään osoittamaan toimistoomme.

SUOMEN PALONTORJUNTALIITTO

Iso Roobertinkatu 7 A, 00120 Hki 12
puh. 90-649 233 (vaihe)

— V A R A T T U —

KADETTIPIIRIN TOIMINTA

SEKÄ

UPSEERISTON TÄHÄN KOHDISTAMAT ASEENTEET, MIELIPITEET JA ODOTUKSET

ALUSTUS KADETTIKUNNAN SEMINAARISSA KEVÄÄLLÄ 1979

Kyseessä ei ole tutkimus vaan käsittely perustuu näkemyksiini ja muistikuvani toiminnastani noin kymmenen vuoden ajalta pääosaltaan kahdesta kadetti-piiristä, joista toinen on Hämeessä ja toinen Suomen vyötäröllä. Havaintoni kolmannelta eli pääkaupungin kadetti-piiristä ovat vielä sen verran tuoreita, etteivät ne olellisesti vaikuta kokonaiskuvaan.

Esiin tulevat piirteet em. kadetti-piireistä eivät ole siis tarkoitetut niiden toiminnan kritiikiksi tai virkistykseksi, vaan ne on ymmärrettävä yhden kaaderijäsenen mielipiteiksi.

Alustuksen aiheen käsittelyssä on syytä myös huomata niiden yhteiskunnallisten ilmiöiden sekä Upseeriliiton ja Kadettikunnan toimintojen yleispiirteet, jotka eivät ole voineet olla vaikuttamatta myös piirikohtaisiin toimintoihin kyseisellä aikavälillä.

Kadettiaatteellisissa ja veljesjärjestöliisissä mielessä muistamme piirien hiljaiselon eli herraseura-kauden 60-luvulla enemmän tai vähemmän toiminnallisena aikana. Kyllä kadetti-piirin toiminta ainakin osaltani oli Kadettikoulusta pääsytyn jälkeisenä kymmenvuotiskautena erinomaisen yksipuolista sen rajoituksessa vain jäsen- ja SMM-kadettisäätiön maksujen maksamiseen. Useat jäsenet vastakaikua maksulleen saamatta jättivätkin ne suorittamatta. Tämä ilmiö pakotti Kadettikunnan erottamaan järjestöstään useita satoja jäseniä. Menettelystä voidaan olla montaa mieltä, mutta nähdäkseni vielä tärkeämmäksi muodostui ja on edelleen asiantilan jälkihoito eli jäsenistön rivien jälleen kokoaminen. ”Haavojen nuoleskelemisen” jälkeen onkin tämän vuosikymmenen puolivälistä alkaen saatu eronneita uudelleen mukaan.

Kuusikymmenluvun loppupuolella nostivat päätään aseistakieltäytyjät, passien polttajat, erilaiset rauhanpuolustajat ja moninaiset -ismit. Omaan taistoonsa lähtivät myös kadetti-piirit sellaisella innostuksella, että varsinainen läpimurto maanpuolustusaatteellisessa toiminnassa lienee useimmissa piireissä jo saavutettu.

Ainakin yleisessä ilmapiirissä ovat tunnekuohut jo laantuneet ja työ voi jatkaa tästä eteenpäin yhä syvällisemmin.

En aiokaan piirien toiminnan tätä sarkaa alustuksessani enemmälti käsitellä. Tulee kuitenkin mieleeni eräs ajatus, joka kylläkin on jossain määrin myös semantinen. Maanpuolustuksellinen työmme tähän tähtää lyhyesti sanottuna oikean tiedon antamiseen ymmärrettävässä muodossa. Mutta riittääkö tämä? Riittääkö se, että rajoitumme tiedon jakamiseen. Minusta tuntuu, että hajastamalla kelmuja organisaatioista, Suomen tekemistä sopimuksista, väläytämme historiaamme ja näytämme lukuja ja numeroita asevahvuuksista ja puolustusbudjetista, olemme vasta puolitiessä. Puolitiessä siksi, että yhä edelleen törmätään itse käsitteeseen: maanpuolustus, siis Suomen puolustus; siis mitä ja ketä vastaan; on siis vihollinen jne. Sanan iteisarvo saattaa siis tukkia tiettyjen oleellisten kohderyhmiksi valitsemiemme ovat. Vetihin tässä mielessä Hgin kadetti-piiri hiljattain täydellisen vesiperän hyvässä yrityksessään Hgin yliopiston kasvatustieteen laitoksella. Kysymys ei kuitenkaan ole pelkästään semanttinen. Unohdammeko tässä toiminnassa sodan totalisuuden sen vetäessä piiriinsä jokaisen ihmisen aikaan, paikkaan ja ikään katsomatta ja sen, että jatkuvasti käynnissä olevan ideologisen sodan kohteena on taistelu ihmisestä, hänen yhteiskunnallisista mielipiteistään ja kansallistietoudestaan. Tulisiko meidän siis nyt mennä pidemmälle eli syvemmälle yleisen mielipiteen eli maanpuolustustahtoon kylvämisessä ja opettamisessa? Joku saattaa sanoa, että alue on arka. Miksi? Joka tapauksessa se on erinomaisen vaikea. Kadetti-piirissä tulisi kuitenkin olla tämänlaatuinen valmius. Sitä tarvitaan viimeistään siinä vaiheessa, jolloin politiikka aikoo työntyä puolustusvoimiin.

Maanpuolustusaatteellisessa työssä riittää muokattavaa sarkaa tässä maassa niin kauan kuin uusia kaaderipolvia valmistuu ja uusia ikäpolvia syntyy. Tätä

työskentelyä ei siis ole mitään syytä jättää tästä edeskään sivuun, vaan sen muotoja on edelleen kehitettävä syvällisempien tavoitteiden saavuttamiseksi.

Sen sijaan on työskentelyssämme aivan ilmeisesti jäänyt liian vähälle huomiolle piirien sisäiset toiminnot, ne toiminnot, jotka eniten tuntuvat ja näkyvät useimpien rivijäsenten odotuksissa. Näitä toimintoja hoitaa jossain piirissä ”kadetti-jaosto”, jossakin ”perinne- ja jaosto” ja jossain ”järjestö- jaosto”. Nimien moninaisuus kuvaa hyvin tämän sektorin laajoja toimintamuotoja- ja kohteita. Kadettikunnan esitteessä ”Mikä-Miksi” on erinomaisen selvästi prantattu veljesjärjestö- ja toiminnan päämäärät, joista kaksi viimeistä kuuluvat: 1) lähentää jäseniään suomalaisen yhteiskuntaan ja 2) ylläpitää kadettitoveruutta ja keskinäistä yhteyttä kadetti-ikäpolvien välillä.

Hyvät kadettiveljet. Toimintani aikana eri kadetti-piireissä olen tullut yhä vakuuttuneemmaksi näiden päämäärien toteuttamisen merkityksestä. Se, että kukin meistä on käynyt saman koulun, Kadettikoulun, luo perustan ja lähtökohdan yhteenkuuluvaisuudelle. Se, että itse kukin vuorollaan käy samantyyppisiä kursseja ja toimii eri asteisissa tehtävissä, tehtävissä, joita VAIN kadetti-piiri voi hoitaa, luo tälle jatkuvuutta. Mutta palvelustehtävät tuntuvat vievän miehen kuin miehen ajatukset yhä loitommalle kadettiudesta. Erilaiset seurat ja yhdistykset lisäävät tätä loitontumista kiinnostavilla toiminnoillaan. Kilpailu ”jäsenistä” on kovaa. Ei tunnu riittävän aikaa kadetti-piirille. Etusijalla ei ole niinkään suoranaisten omakohtainen hyöty nykyisestä materiaalisesta ajasta huolimatta, vaan valtteina on nimenomaan se mitä minkin järjestö pystyy tarjoamaan.

Elvyttääkseen kadetti- tai perinne- jaoston toimialaa, voisi kussakin kadetti-piirissä olla aihetta suorittaa eräänlainen pesän puhdistus, toiminnan kokonaiskartoitus, sillä ei tämäkään sektori voi pyöriä pelkkien mielijohteiden varassa ja lyhytjänteisesti. Kokonaistavoitteeksi

ei ole mielekästä asettaa ensi vaiheessa 100 % jäsenyyttä piirin puitteissa, vaan uusien ja eronneiden jäsenten mukaan saamisen on perustuttava asianomaisen tunteen mielekkyyteen. Jäsenistön lisääminen voi tapahtua mm. rääpälyntönä eli siten, että jokaiselle ei-jäsenelle jutellaan ja kerrotaan kadetti-piiristä henkilökohtaisesti. Pienen keskustelun jälkeen tämä "musta lammas" toteaa, että "ai niinkö se onkin, minä luulin ettei siellä mitään tehdä, ai te teitte sitä ja sitä, no kyllä minä tuollaiseen tuun mukaan" ja niin on piiriin saatu taas yksi jäsen. Tässä voidaan menetellä vaikka siten, että jollekin jäsenille jaetaan henkilökohtaisesti nimettyjen ei-jäsenten kääntötyö, jonka aikaansaannokset eli tulokset on raportoitava esim. parin kuukauden kuluessa. — Parhaiten jäsenistön lukumäärää lisää kuitenkin piirin toimeliaisuus eli vireyden. Onhan selvää, että piirin aktiivisuudella saavutetaan myös parhaat asenne- ja mielipidetulokset.

Ihmisen perusluonteeseen, koskien myös meitä kaaderiupseereja, kai kuuluu huomatuksi tulemisen tarve palkitsemisen ilo tähän mukaan lukien. Kadetti-piirin puheenjohtaja ja hallituksen jäsenet pääsevät kyllä näistä hedelmistä jo "virkansa" puolesta riittävästi nauttimaan, mutta he eivät saisi unohtaa jäsenistönkään vastaavien tarpeiden tyydyttämistä.

Esimerkiksi Ouluun kadetti-piiri ojentaa juhlallisesti erittäin arvokkaan nimikirjoituksella varustetun hopeisen pikarivuosittain ansioituneimmaksi katsomalleen jäsenelle. Lisäksi tähän kuuluu samanlaisen, mutta huomattavan kookaan hopeamaljan hallussapito-oikeus vuoden ajan. Tähän on vuorostaan kai-verrettu kaikkien vuosittaisten palkittujen nimet. Tämän kymmenen vuotta kestävä muistoesinesarjan lahjoitti kadetti-piirille kaaderiveli V. Rajakallio. Tunnustus- tai palkintoesineen ei tietysti tarvitse olla arvoltaan hopeamarkoissa lasketavissa, sehän voi olla esim. taidokkaasti painettu kunniakirja-tyyppinen tai muu kadetti-piirin oma levyke, jota voidaan jaon useinkin syytäkin jakaa myös ulkopuolisille kiitokseksi. Hämeessä tällainen levyke on ollut käytössä jo puolivuosikymmenen ajan. Suosittelemme menettelyn omaksumista kaikissa kadetti-piireissä. Kertoohan tällaisen esillä olo joka kodissa tai jossain firmassa sen haltijasta ja koko aatteestamme oman sanomansa.

Vuosikokoukset ovat kaikissa yhdistyksissä tärkeitä, vaikkei osanottajamäärän vähyydestä näin voikaan yleensä päätellä. Älköön hoidettako ainakaan kadetti-piirien vuosikokouksia tavantomaisten pykälien läpihuutojuttuna. Meilähän ne voidaan pitää vuosipäivän viettoon liittyvänä ja tehtäväkseen tästä monitapahtumainen, johon tulisi kuulua koko

jäsenistön osallistuminen seppelienlaskuun (ei siis vain pj+siht (vast)), herraslounas (ei siis sotaväen ruokalassa), juhlaesitelmä vuosikokouksen yhteydessä, ehkä cocktail- tai päiväkahvi ja tietysti illallistanssiaiset. Jokaista päivän tilaisuutta tulisi juhlistaa vaskisoittimin. Erinomaisen näyttävään ja mieleenpainuvaan järjestykseen päästiinkin mm. Hämeessä ja Oulussa. Pienenä pettymyksenä pidin vastaavan päivän järjestelyjä täällä Helsingissä. Vuosipäivän vietto onkin yksi niistä piirin tapahtumista, joka ehkä selvimmin ilmentää piirin henkeä ja olemusta. Se on siis tapahtuma, jonka tulee vastata jäsenistön odotuksia ja jolla vaikutetaan positiivisiin asenteisiin ja mielipiteisiin ehkä koko toimintavuodeksi. Tästä päivästä tai päivästä pitää muodostaa tilaisuudet, jotka tarjoavat jäsenistölle hengen ja ruumiinravintoa, aikaa tulee varata runsaasti keskinäiseen kanssakäymiseen, eri kaaderipolvet on saatava mukaan ei vaan olemaan, vaan tarinoimaan ja kertoilemaan esim. kurssittain eri vuosina parilliset, parittomat tai viis- ja kymmenvuosiluvut jne.

Ellei tämä kadettiverouden ja kadetti-ikäluokkien keskinäinen ylläpito jostain syystä käy vuosipäivän yhteydessä, pidän ehdottoman tärkeänä sitä vastaavan järjestämistä muulloin, esim. kevät- tai syysretkeen liittyen. Kadetti-piiri voi myös pyrkiä hankkimaan jonkin vanhemman kurssin kurssivierailun isännöiden, kuten 14. kurssin suhteen tapahtui Oulussa vuosi sitten. Piirit voisivat myös "ärsyttää" tai "sälyttää" tiettyjen kaaderihenkisten tapahtumien järjestelyt jäsenistölleen vuosikursseittain. Jopa sellaiset, että niiden paremmuudesta syntyisi pientä kilpailuakin.

Yhä harvemmat upseerit asuvat nykyään kasarmialueilla. Upseerikerhojen toiminta on hiljaista. Minne kaaderit ovat menneet? Kaupunkeihin, asumalähiöihin tai muuten vain päivän ympyröistä pois. Hyvin moni etääntyy myös ympärillä hyöriävästä yhteiskunnasta. Olenkin kuullut ja havainnut monen haluavan siihen kontaktia, mutta miten? Jälleen löytyy toimintakohde piirille: tutustutetaan jäsenet alueen laitoksiin, viranomaisiin, opintajoihin ja kulttuurientoihin excursion ja vierailuin ja lyödään samalla rumpua järjestöstämme isäntävälle.

No, kaikki toiminta maksaa aina jonkin verran. Mikään piiri ei tule toimeen jäsenmaksuista saamallaan osuuksilla. Piiri ei myöskään saisi rakentaa toimintaansa kadettikunnan avustusten varaan. Hyvin toimivan piirin tuntee sen omavaraisuudesta. Tämä taas on lähes riippumaton jäsenmäärästä. Oleellista on taustayhteisön tai tukijaoston aikaansaaminen. Kyllä hyvällä alueen tuntemuksella ja yhteistyöllä aina löytyy kul-

jetusapua, juustopaloja, kurssikeskustelun tai vastaavien edustustiloja jne. Kyllä vanhat kaaderitkin tulevat tässä mielessä mukaan, mutta sitä ennen pitää olla näyttöä aikaansaannoksista.

Olen edellä kosketellut vain muutamia esimerkkejä sellaisia toimintoja, joiden hyvin suoritettua läpivientiä nykyisin kaivataan. Koko jäsenkuntaa ajatellen ei toiminta mp-sektorilla tunnuta kaikkia kiinnostavan. Siihen osallistuminen koetaan jollakin lailla raskaalta, joskin työsinänsä kyllä tunnustetaan ja tunnetaan. Liian ponnekas tähän mukaan vetäminen saattaa jopa rajoittaa jäsenten osallistuvuutta ja jäsenmäärääkin. Lainausmerkeissä sanottuna "kevyempi osa" toiminnastamme eli perinne- ja kaaderihenkisen toiminta on selvästi se ala, johon tunnetaan yleistä mielenkiintoa. Vierailut naapurikadetti-piireissä, tutustumiset alueen laitoksiin ja omassa piirissä järjestettävät reippaat, iloiset "syyspäiväntasaus" — tai "talvipäiväntasaus" -luontoiset kaaderimaiset tilaisuudet ovat odotettuja.

Hyvät kadettiveljet, kiteytän alustukseni seuraavasti:

1. mitä aktiivisempi toiminta on, sitä positiivisempi vastakaiku tulee jäsenistöltä,
2. aktiivisuuden lisääminen on helpointa ja aiheellisinta kadettiveljeyden ylläpidossa ja jäsenten yhteiskuntaan lähentämisessä ja
3. vastaavasti kuin esitetään maanpuolustuslaillisella työsaralla saavutettuja numeraalisia tuloksia, olisi saatava sellainen henki ja meininki piireissä, että ne jopa kilpailevat paremmuudesta myös sisäisissä toiminnissaan. □

KIRJOITUSKILPAILUN SATOA

VIRPI LIETZÉN HALIKON LUKIO SUOMEN PUOLUEET- TOMUUS JA PUOLUSTUSVOIMAT

Suomalainen sotilas oli käsite jo ennen kuin hän taisteli siniristilipun puolesta. Entisen emämaamme Ruotsin ollessa sodissa myös suomalainen mies joutui ottamaan aseensa käteensä ja lähemmään taistelukentille, jotka saattoivat olla hyvinkin kaukana kotimaasta. Suomalaiset "hakkapeliitat" olivat kunnioitettuja ja pelättyjä sotilaita, jotka eivät antaneet periksi edes toivottomalta tuntuvan tilanteen edessä, vaan taistelivat urhoollisesti kuninkaansa puolesta. Ehkäpä juuri suomalainen perusluonne, sisukkuus ja sitkeys on synnyttänyt suomalaisen sotilaan ihmeellisiin kykyihin vaikeissakin tilanteissa. Sotilas puolustautui kuolemaansa asti.

Kun Suomi sitten lopulta saavutti itsenäisyytensä, sai suomalainen sotilas ensimmäistä kertaa todella mielekkään tehtävän, suojella ja puolustaa omaa isänmaataan. Suomen puolustusvoimat joutuikin todellisen koetinkiven eteen, kun Suomi ja Venäjä ajautuivat sotaan. Pieni Suomen armeija joutui puolustautumaan jättiläisarmeijaa vastaan. Suomen selviytyminen tästä sodasta tuntui suorastaan ihmeeltä. Suomen puolustusvoimat on suoriutunut tehtävästä, joka tuntui aivan mahdottomalta. Suomen kansan ei tulisi koskaan unohtaa tätä toiseikkaa. Kun Suomi sitten selvisi tästä koetuksesta, alkoi rauhan ja jälleensuorituksen aika, joka toivoaksemme jatkuu aina.

Kun Suomi sotien mentyä omaksui puolueettomuuspolitiikan, nousi esille kysymys, mikä on puolustusvoimien asema tällaisessa valtiossa?

Mielestäni on aivan luonnollista, että puolustusvoimat kuuluvat olennaisena osana yhteiskuntaamme. Onhan puolustusvoimilla paljon muitakin tehtäviä kuin puolustaa maataamme kriisitilanteen sattuessa, vaikka tämä on tietysti tärkein tehtävä. Rauhan aikana puolustusvoimia tarvitaan mm. erilaisten onnettomuuksien ja muiden vaaratilanteiden koordinoimisessa ja selvittämisessä. Puolustusvoimien saapuminen onnettomuuspaikalle luo turvallisuudentunnetta. Oikein ohjelmoituna puolustusvoimista on paljon apua Suomen yhteiskunnalle eli joskus meille jokaiselle.

Useimmiten ainoaksi kosketukseksi puolustusvoimiin jää se, kun joku läheisistämme menee armeijaan. Suhtautuminen armeijassa oloon koetaan hyvin eri tavoin. Useimmille se lienee sellainen "välttämätön paha", jota ei koeta sen paremmin negatiivisena kuin positiivisenakaan asiana. Joidenkin ideologinen mielipide sotii puolustusvoimiimme vastaan. Monille lienee kuitenkin isänmaa voimakkaampi asia kuin ideologia. Näin ainakin mielestäni pitäisi olla, sillä puolustusvoimat, isänmaallisuus ja Suomi kuuluvat erottamattomasti yhteen.

Puolueettomuus, joka liittyy olennaisesti Suomeen, ei mielestäni ole missään ristiriidassa puolustusvoimiemme kanssa. Sanoohan jo nimikin, puolustusvoimat, että Suomi ei aio käyttää armeijaansa koskaan hyökkäämiseen, vaan oman itsenäisyytensä ja koskemattomuutensa takaamiseen, johon lienee oikeus puolueettomallakin maalla.

HARRI HAVU LAANILAN LUKIO OULU PUOLUSTUSVOIMAT YHTEISKUNNAN AUTTAJANA

Puolustusvoimia pidetään yleisesti muusta yhteiskunnasta eristäytyneenä instituutiona, jonka olemassaolon ainoa tarkoitus ja motiivi on maan alueellisen koskemattomuuden turvaaminen. Tämän vääristyneen kuvan on suuri yleisö luonut sotaelokuvien -kirjojen, -kertomusten sekä varusmiesten liioiteltujen tarinoitten perusteella.

Ehkä pelkästä informaation ja PR-toiminnan puutteesta johtuu se, että puolustuslaitoksen yhteiskunnallisesti huomattava merkitys on jäänyt yleisen tietoisuuden ulkopuolelle. Puolustusvoimien nyt viettäessä juhlavuottaan olisi syytä mahdollisimman runsaasti tuoda esiin niitä eri toimintamuotoja, joihin puolustusvoimat osallistuu yhteiskunnassa.

Vaikka puolustuslaitoksen rooli ei Suomessa, kuten ei muissakaan läntisissä parlamentaarisisissa valtioissa, ole läheskään yhtä näkyvä ja miltei jokapäi-

väiseen elämään vaikuttava kuin Itä-Euroopassa tai Lähi-idässä, heijastuvat siinä tapahtuvat muutokset muuhunkin yhteiskuntaan. 70-luvun heikkoa työllisyystilannetta on pyritty parantamaan lisäämällä vapaaehtoisten määrää; yhteistyö puolustuslaitoksen ja yhteiskunnan johdon välillä sujuu kitkatta.

Saumaton yhteistyö onkin yksi onnistuneen yhteistyön perusvaatimuksista – ilman sitä ja nopeita, selkeitä yhteyksiä ei itsessään tehokkaasti organisoitu puolustuslaitos kykenisi tarjoamaan apuaan erilaisissa kriisitilanteissa, kuten metsä- ja tulipaloissa, öljyn tai muun saasteen torjunnassa, erilaisissa etsintä- ja pelastusoperaatioissa. Puolustusvoimien ensisijainen tehtävä on taata maan turvallisuus ja koskemattomuus, mutta nykyään, kun totaalisen sodankäynnin aseina käytetään erilaisia bakteereja ja saasteita, olisi siviiliväestön valistukseen ja suojeleluun kiinnitettävä entistä enemmän huomiota ja varoja – esimerkiksi Neuvostoliitossa tällainen toiminta on viety hyvin pitkälle.

Vaikka puolustusvoimien tarkoitus on palvella maataan aseina, on sillä rauhan aikana ehdottoman tärkeä asema kansakunnan henkisenä tukirankana, sen luoja ja lujittajana. Isänmaallisen ajattelun kantavimpana tukipylväänä Suomen puolustusvoimilla on maassamme vastuullinen asema kansallistunteen ylläpitäjänä; jo pelkillä kannanotoillaan ja olemuksellaan se vaikuttaa maamme kohtaloihin. Aktiivisuudella ja osallistumisella sen tulisi luoda tunnetta yhtenäisyydestä ja sen tuomasta voimasta – kansallinen hajanaisuus johtaa auttamatta kohti yhä suurempaa riippuvuutta muista valtioista. Siksi puolustuslaitos tekeekin yhteiskunnalle korvaamattoman palveluksen kouluttaessaan pojista miehiä, jotka tietävät olevansa yhteistä Suomea ja sen tulevaisuutta.

Mikäli puolustusvoimat haluaa vastaisuudessa toimia tehokkaasti yhteiskunnan hyväksi, sen tulee kehittyä. Uudistuksia suoritettaessa on kuitenkin oltava varovaisia, jottei niiden kautta menetetä sitä tärkeää henkistä panosta, jonka puolustuslaitos yhteiskunnalle nykyään antaa. □

**JYRI ANDERSSON
LYSEOMÄEN LUKIO
HEINOLA
SUOMALAINEN SOTILAS —
YK:N RAUHANSOTILAS**

Suomi on Yhdistyneiden Kansakuntien jäsenmaana antanut tukensa maailman rauhantilan säilyttämiselle osallistamalla vaatimaan ja arvostettuun kansainväliseen toimintaan YK:n aseellisissa rauhanturvajoukoissa. Se, että suomalaisia pyydettiin YK:n ensimmäisiin valvontajoukkoihin Suezille 1956, oli huomattava saavutus, sillä olihan Suomi vasta vuotta aikaisemmin, vuonna 1955, liittynyt YK:hon. Tähän vaikuttivat varmasti hyvä sotilasmaineemme ja maamme sijainti kahden poliittisen valtaryhmittymän välillä puolueettomana maana.

Suomalaisia on YK:n rauhanturvajoukoissa eli Sinibareteissa ollut Suezilla selvittämässä israelilaisten, englantilaisranskalaisten ja egyptiläisten joukkojen yhteentörmäyksiä, Lähi-idässä estämässä ja lopettamassa Israelin ja Yhdyneiden Arabitasavaltojen armeijoiden välisiä kahakoita sekä vuoden 1964 maaliskuusta lähtien Kyproksessa erottamassa Kyproksen turkkilaisia ja kreikkalaisia toisistaan. Kyproksesta kehittyikin YK:n joukoille pitkäaikainen, lähes vakituinen valvontakohde.

Vuoden 1963 ja -64 tapahtumat Kyproksessa saivat YK:n silloisen pääsihteerin U Thant'in laatimaan päätöslauselmaehdotuksen, jossa sovittiin rauhanturvajoukkojen lähettämisestä Kyprokseen estämään taistelujen uudelleen puhkeaminen. Suomelle, viiden muun maan lisäksi, esitettiin pyyntö joukkojen lähettämisestä. Imartelevaa oli Suomea kohtaan myös se, että turkkilaisten ja kreikkalaisten riidan sovittelijaksi Kyproksessa tuli suomalainen diplomaatti, ministeri Sakari Tuomioja. Samana vuonna Suomi, muiden Pohjoismaiden tavoin, lupasi pitää YK:n käytettävissä määrätyn määrän joukkoja. Näihin re-

servijoukkoihin pääsemiseksi esitettiin seuraavia vaatimuksia: asevelvollisuuden suoritus Suomessa, hyvä fyysinen ja henkinen kunto, hyvä yleissivistys sekä kohtalainen englannin kielen taito. Tällä sopimuksella oli rauhaa edistävän merkityksen lisäksi arvoa siinä mielessä, että se edisti Pohjoismaiden yhteistoimintaa, koska näiden valmiusjoukkojen koulutus tapahtui yhteisvoimin.

Maaliskuussa 1964 YK:n Suomen Pataljoonan miehet saapuivat Hercules-koneiden lennättäminä Kyprokselle. Toimintaan valmistauduttiin, ei tappavaa sotilaallista tehokkuutta harjoitellen, vaan täysin rauhanomaisesti harrastamalla pallopelejä ja muita urheilulajeja. Jotkut kohensivat nohtamaansa englannin kielen taitoa. Suomalaiset sinibaretit alkoivat myös julkaista omaa suomenkielistä lehteä, joka sai nimekseen "Tarantella" ja myöhemmin "Me". Valmistautumisajan jälkeen suurin osa suomalaisjoukoista lähetettiin Nikosiaan Kyproksen kreikkalaisten ja Kyproksen turkkilaisten reviiirin väliselle alueelle eli ns. vihreälle linjalle.

Aluksi suomalaisotilailta oli vaikeuksia suhteitten solmimiseen paikallisväestön kanssa. Suomalaisten melko huono kielitaito ei ollut ainoa syy tähän, vaan pikemminkin se, että ennen YK-joukkojen tuloa olivat siellä olleet englantilaiset sotilaat kertoneet paikalliselle väestölle pelottavia tarinoita suomalaisista, jotka heti pienenkin kahinan ilmaantuessa ottaisivat "knife"-puukkonsa esiin ja pistäisivät asiat järjestykseen. Eipä ihme, että aluksi esiintyi kontaktivaikeuksia, joista kuitenkin ajan mittaan päästiin.

YK-sotilaan tehtäviin alueella kuului muutakin kuin pelkkä suhteitten solmiminen ja luottamuksen herättäminen. Suomalaisten päätehtävänä oli aseellisten yhteenottojen estäminen ja selvittäminen. Niitä esiintyi alkuajoina melko tiheään. Olojen normalisoiminen edistäminen hyvien palvelusten avulla kuului myös heidän tehtäviinsä. Jotta aseellisia yhteenottoja olisi voitu ennaltaehkäistä, täytyi vartiointi- tai tähytys-

paikalta olla hyvä näköyhteys kaikkiin suuntiin. Näin olikin, ja lisäksi jokaisesta vartiopaikasta oli radioyhteys Suomen päämajaan vihreälle linjalle.

Sovittelutyössä suomalaisella diplomaatilla Sakari Tuomiojalla oli vaikea tehtävä laatia sopimus, jossa kumpikaan osapuolista ei olisi menettänyt kasvojaan. Ennen työnsä päätökseen saattamista hänen terveytensä murtui kovan työtaakan alla ja hän kuoli syys-talvella 1964. Uusi sovittelija nimitettiin, ei kuitenkaan Suomesta tällä kertaa.

Taistelut Kyproksessa rauhoittuivat ja vuonna 1968 se oli sotilaallisesti rauhoitettu. Suomalaisilla rauhanturvajoukkojen sotilailta oli aikaa myös harrastuksiin. Alueella ei kuitenkaan ollut kovin runsaasti vapaa-ajanviettopaikkoja: pari elokuvateatteria ja tanssi paikkaa sekä baareja, joissa helposti sai tuhlattua suurenkin rahamäärän. Liikunnallisia ajanvietteitä olivat jalka- ja lentopallo sekä yleisurheilu. Muun muassa lentopallossa Suomen Pataljoona voitti mestaruuden Nikosian muita pataljoonajoukkueita vastaan pelatessaan.

Kyproksen olojen rauhoituttua YK katsoi tarpeettomaksi pitää rauhanturvajoukkojaan alueella ja joukot vedettiin pois. Ulkonaisesti viileän pinnan alla kyti kuitenkin tuli, joka purkautui vuoden 1974 kesällä. Turkkilaiset joukot suorittivat vallankaappauksen. Jälleen oli YK:n puututtava asiaan ja sen rauhansotilaat, mukana suuri joukko suomalaisia, saapuivat alueelle. Hiljalleen olot rauhoittuivat. Sinibaretit olivat taas tehneet tehtävänsä.

Se, että näin pieni maa kuin Suomi asukasluvultaan on, on saanut edellämainittuja luottamustehtäviä YK:n taholta tai että suomalainen kenraaliluutnantti Ensio Siilasvuo on YK:n kaikkien valvontajoukkojen komentaja, on ollut hyvää mainosta maallemme lujittaan sen kansainvälistä asemaa puolueettomien ja rauhaa edistävien maiden joukossa. Se on osoitus myös siitä, että Suomi nauttii kansainvälistä luottamusta maailman rauhantilan säilyttäjänä.

VALITSE KYLMÄSTI

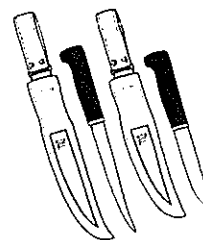

KOTIKYLMIO

**Insinööritoimisto
JUHOENSIO OY**

Savilahdenkatu 16 50100 MIKKELI 10
puh. 955-360 133

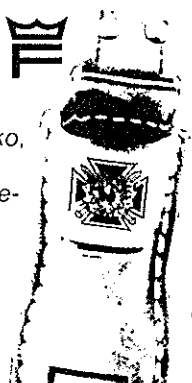
**Fiskars kurssipuukko
retki & fileointi**

Arvonsa säilyttävä,
monikäyttöinen
suomalainen puukko,
jonka tuppeen
voidaan painaa liike-
tai kurssimerkki —
arvokas lahja
tai muistoesine!

FISKARS

Mannerheimintie 14. 00100 Helsinki 10. puh. 644011

LM-McCann

MIKKELIN KLUBI

Marskin Hovi

Maanpuolustusväen kohtaamispaikka

LVI-KONTEST OY

Annankatu 6 B 10 00120 Hki 12
Puh. 90-174866

LVI-suunnittelua-tuotekehittelyä-
prosessisuunnittelua

PIIKKIÖN OSUUSPANKKI

21500 PIIKKIÖ

☎ 921-725210 ja 726022
Johtaja suoraan ☎ 921-725080

Tuusulan Autokoulu

04300 Hyrylä
Puh. 90-254 404

SÄHKÖ - INSTO

Purokatu 8 21200 Raisio
Puh. 782 166

Insinööritoimisto

SILTA JA TELINE OY

01900 Nurmijärvi kk.
Puh. 874 91 12

Sähkösuunnittelutoimisto

VELI NYGVIST

Mesikukantie 7 B 01300 Tikkurila
Puh. 90-822 759

LOPEN SÄHKÖ OY

12700 Loppi
Puh. 914-40360

AUTOMAATIOTEKNIikka OY

Piuhatie 8 90600 Oulu 60
Puh. 981-381 133

R E X -SUKSIVOITEET

Espoon Maanrakennus Ky

Oiva Elg

01860 Perttula
Puh. 90-271 640

KLEEMOLAN KUTOMO KY

62300 Härmä
Puh. 964-48 703

OY RAKENNUSALAN PROJEKTITIEDOSTO AB

Sentnerinkuja 3, 00400 Helsinki 40
Puh. 90-557 781

KIMMOKALUSTE OY

16600 Järvelä
Puh. 918-651321

MISSTEX OY

Naisten pukinetehtas

86600 Haapavesi
Puh. 983-52 323

K A D E T T I K U N T A r. y.

PUNAVUORENKATU 14 B 32, 00150 HELSINKI 15 ☎ 665137 JA 665739 ☎ 7091

HALLITUS

Puheenjohtaja	kenrl	J. Pajula
Varapuh.joht.	maj	P. Heinrichs

OSOITE

ESS1E, PL 156, 13101 HML 10
SOK, PL 460, 00101 HKI 10

PUHELIN

917-25631
90-650611

VALTUUSKUNTA

Puheenjohtaja	kenrl	E. Setälä
---------------	-------	-----------

Porint. 2 D, 00350 HKI 35

90-551728

TOIMISTO

Toiminnanjoht	kom	R. Waris
Toimistonhoit	rva	M. Lehtinen

Punavuorenk. 14 B 32, 00150 HKI 15

90-665137
90-665739

KADETTIPIIRI

KADETTIPIIRI	SIHTEERI (pj x)
Helsinki	kapt J Nousiainen
Itä-Uusimaa	maj J Hannila x
Lahti	ltn I Määttänen
Hämeenlinna	ylil A Uutinen
L-Uusimaa	ylil P Alhovaara
Riihimäki	ltn T Kalliola
Turku	kapt A Vehviläinen
Niinisalo	kapt P Ruotsalainen x
Säkylä	ltn H Sahlstein
Pirkka-Häme	kapt J Kuusela
Keski-Suomi	kapt K Hämäläinen
Kouvola	ltn V Lillberg
E-Karjala	kapt P Ailio
Mikkeli	kapt Y Vehviläinen
Savonlinna	maj J Innanen
Hamina	ltn E Lauri
Kuopio	kapt P Hämäläinen
Joensuu	kapt E Lehtinen
Vaasa	ylil H Ahonen
Seinäjoki	ylil L Loikkanen
Kokkola	maj E Hyypä
Oulu	ylil M Miettinen
Kainuu	ltn T Kotala
Lappi	ltn J Vaaramo
Kadetti- oppilaskunta	kad H Forsman

OSOITE

EsikK, PL 11, 00861 HKI 86
TsistK, PL 5, 04401 Järvenpää
HKoulK 15700 Lahti 70
JPsto, PL 156, 13101 HML 10
UudPr, PL 5, 10641 Dragsvik
Varuskunta 165/12 11310 RMK 31
Kaivok 12, 20520 Turku 52
YK-KoulK, PL 5, 38841 Niinisalo
26 C 12, 27910 Huovrinne
SatLsto, PL 31,33701 TRE 70
Tyypälant 11 B 8, 40250 JKL 25
Varusk. Pilvilinna D 41, 45100 KVL 10,
PO, PL 5, 53601 LPR 60
MikSpE, PL 57, 50101 Mikkeli 10
SavlSpE, PL 12, 57101 SNL 10
Sibeliusk 1b A6, 49400 Hamina
KuoSpE, PL 146, 70101 Kuopio 10
KarJP, PL 5, 80791 Kontioranta
Raastuvank. 46, 65100 Vaasa 10
IlmaSK, PL 5, 62201 Kauhava
Hiekkak 20, 67100 Kokkola 10
Hiukkavaara 5A6, 90650 Oulu 65
Rak 5 E 29, 87600 Kajaani 60
Varuskunta, 99600 Sodankylä
KadK, PL 7, 00861 HKI 86

PUHELIN

90-6860312
90-251161
918-40811
917-25631
911-13760
914-35071
921-442333
930-36050
938-70200
931-620200
941-211311
951-21161
953-12900
955-10777
957-22704
971-222422
973-73264
964-80500
986-25751
99363
90-68601

MUUTTUUKO OSOITTEESI? Osoitteen muutoksen voit tehdä joko puhelimitse (puh. 90-665739, 90-665137), oheisella kortilla tai postista saatavilla osoitteenmuutuskorteilla. Palauta oheinen kortti 1,10 mk:n postimerkillä varustetussa kuoressa osoitteella: Kadettikunta ry, Punavuorenk. 14 B 32, 00150 Helsinki 15.

NIMI: _____

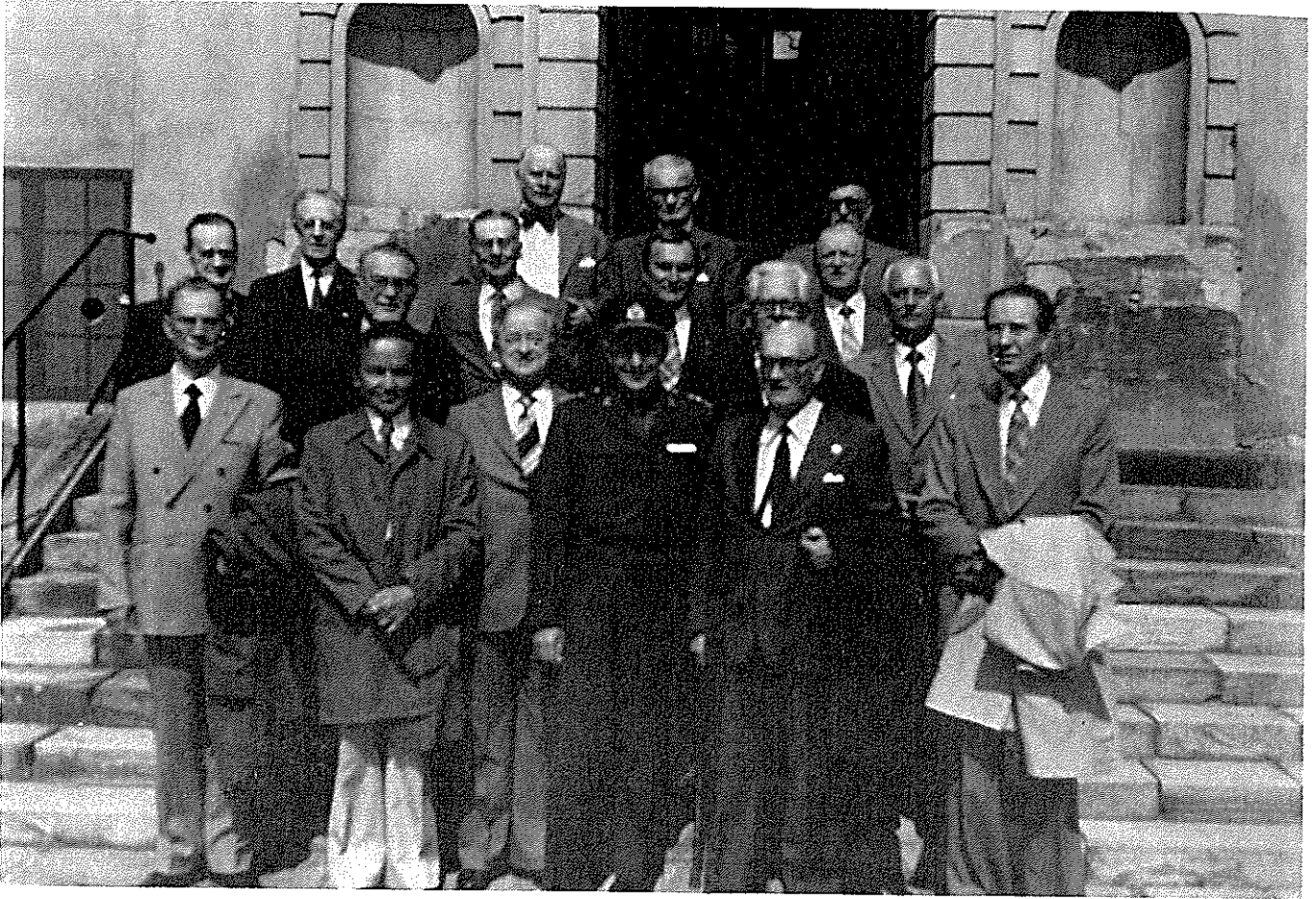
UUSI JAKELUOSOITE: _____

POSTINUMERO JA POSTITOIMIPAikka _____

VANHA OSOITE: _____

MUUTOS VOIMASSA _____ ALKAEN _____

KADETTIKURSSIEN KUULUMISIA

16. KADETTIKURSSI VIETTI 45-VUOTISJUHLAANSA "MEREN HENGESSÄ"

Tuntui uskomattomalta että 16.5.79 oli kulunut kokonaista 45 vuotta siitä kun 89 iloista ja toivorikasta kaaderiveljeä erosi toisistaan Munkkiniemessä. Emme silloin aavistaneet miten vaiherikas elämänura meillä oli edessämme ja kuinka moni joukostamme jo muutaman vuoden kuluttua joutui antamaan kallemman uhrinsa isänmaamme vapauden puolesta.

Juhlapäivän aloitimme aamulla kunniakäynnillä Hietaniemessä sankarivainajien ja Suomen Marsalkan haudoilla.

Illalla klo 18 kokoonnuimme Eteläsatamaan jonne iloksemme oli saapunut 16 kaaderiveljeä vaimoineen. Tuona erinomaisen kauniina toukokuun iltana aloitimme laivamatkan Silja Linen "Bore Starilla" kohti Tukholmaa.

Laivassa odotti meitä tervetuliaiscoc-

tail jonka jälkeen rouvat lähtivät tutustumaan laivaan ja ostoksille, me veljet sensijaan pidimme juhlapöydän jossa päätettiin mm. jokavuotisesta kurssilounaasta 16. toukokuuta. Kokouksessa keskusteltiin myös Kadettikunnan nykyisestä asemasta ja tehtävästä sekä kerättiin sievoinen summa rahaa sen toiminnan tukemiseksi.

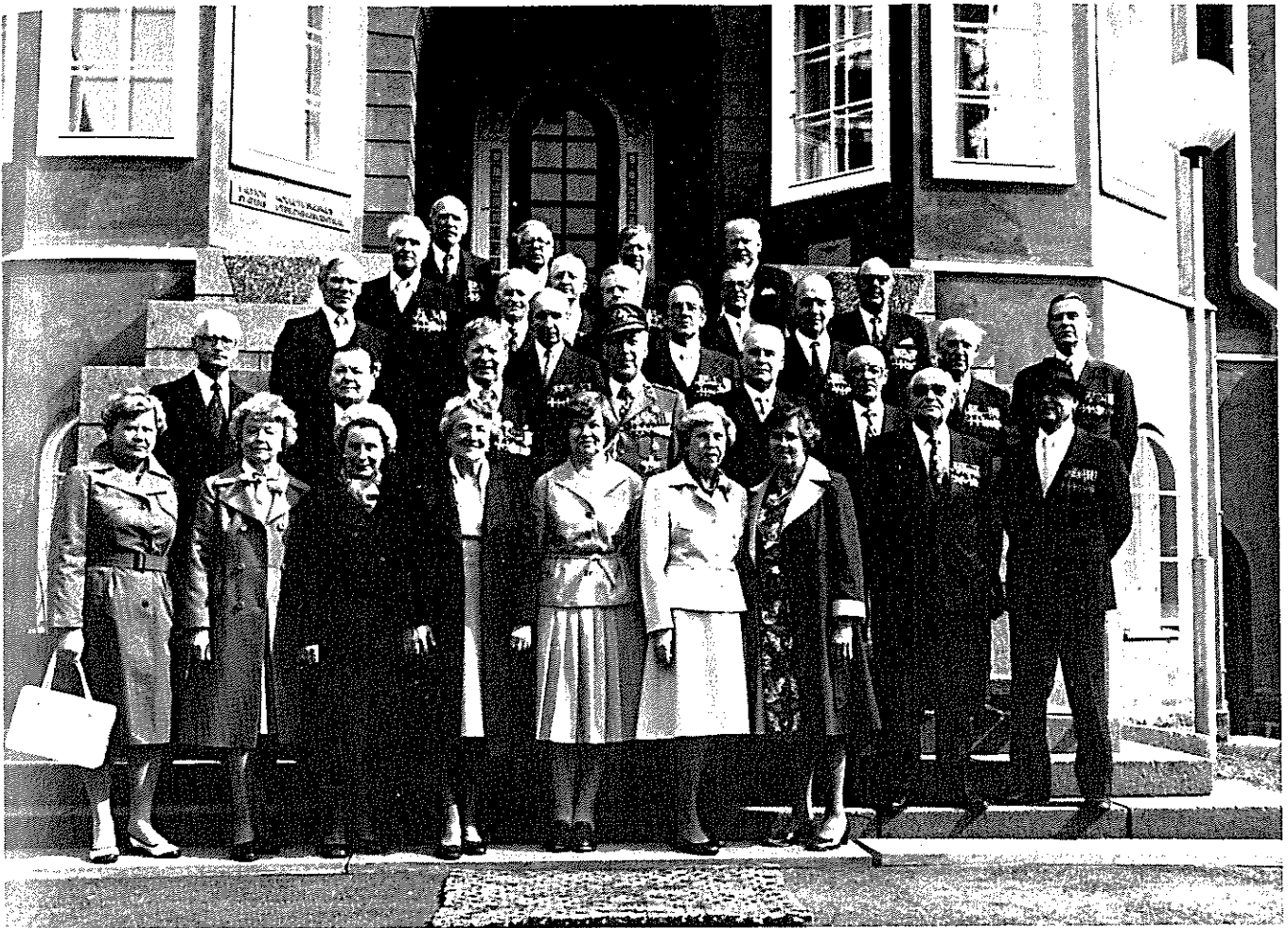
Juhlailullisen päätyttyä siirryimme jälleen kabinettiin kuulemaan kadettiveli Börje Backströmin mielenkiintoista esitystä kurssimme vaiheista. Sen jälkeen olikin iloisen seurustelun ja "muistatko vielä" -keskustelujen aika, kunnes kadettiväpelimme Arto H Virkkunen komensi meidät kaaderit laulamaan serenaadin elämän sulostuttajillemme ja päätteeksi "on taas vietetty juhlahetki...".

Aamulla tervehti meitä aurinkoinen Tukholma jossa päivän ohjelmaan sisältyi käynti Karlbergin sotakoulussa. Siellä koulun johtaja ja esikuntapäällikkö selostivat meille tuon jo 1700 luvulla toimintansa aloittaneen opinahjon perinteistä rikasta historiaa joka niin monella tavalla liittyy myös meidän upseerikoulutuksen vaiheisiin. Käynti oli todella mielenkiintoinen. Karlbergissä käyntimme aikana tutustuivat rouvat Tukholmaan sight-seeing-ajelulla.

Illalla alkoi paluumatka jolloin meillä oli vielä tilaisuus yhdessäoloon loppumattomien muisteloiden merkeissä.

Matkamme kaikinpuolisesta onnistumisesta kantoi suurimman kuorman ja helteen kiitosta ansaitsevalla tavalla kaaderiveljemme Börje Backström.

J.K-mo

21. KADETTIKURSSI 40 VUOTTA 16.5.1979

Hymy-Esterin päivä 16.5.79 valkeni yhtä kirkkaana ja aurinkoisena kuin 40 vuotta sitten kurssin kadettien valmistautuessa upseeriksi ylentämiseensä liittyviin juhlallisuuksiin. Eipä siis ollut mitään ihme, että itsekkunin juhliin osallistujan ajatukset palasivat tuohon päivään 40 vuotta sitten suunnistaessaan kohti Hietaniemeä, missä päivän juhllisuudet aloitettiin seppeleenlaskulla sankariristille ja Suomen Marsalkan haudalle yhdessä 50-vuotisjuhliana viettävän 10. Kadettikurssin kanssa. Välttämättä tämän jälkeen kurssi laski kukkavihkon lähellä sankariristiä lepävään Talvisodassa kaatuneen, kadettiväpeli Terho Olavi Linnolan haudalle kadettiveli Juuso

Häikiön puhuessa hänen muistolleen.

Käynti Kadettikoululla Santahaminassa aloitettiin hetken hiljaisuudella kadettiveljien Jaarvan ja Syväsen laskeissa kukkavihkon sankaritauluille. Nykyisten kadettien kanssa suoritettuna ruokailun aikana ei voinut olla toteamatta, ettei vanhuus tule yksin. Tervehdyksen koululle ja kadeteille esitti lounaan aikana kadettiveli Tapani Klöf.

Kun vielä oli tutustuttu koulunjohtajan edustajien opastuksella nykyiseen kadettikoulutukseen ja kadettimuseoon oli vuorossa päivätilaisuuksista viimeisin, käynti "meidän koulullamme" Munkkiniemessä, missä ensiksi otettiin 40-vuotisjuhlakuva ja sen jälkeen tutustut-

tiin rakennuksessa nykyisin toimivan Valtion Koulutuskeskuksen tiloihin ja tehtäviin. Kovasti olivat näkymät muuttuneet. Vanha aula ja ruokasali olivat kuitenkin pietteetillä säilytetyt. Käynti koululla päättyi kahvitilaisuuteen entisessä Jv II B:n luokassa olevassa laitoksen kerhuhuoneessa.

Iltajuhla vietettiin perinteelliseen tapaan 10. Kadettikurssin kanssa Kalastajatorpalla. Juhla aloitettiin yhteisellä cocktail-tilaisuudella, jossa tervehdys sanat lausui kadettiveli Björn Kontiopää.

Todettakoon lopuksi, että kuluneen 40 vuoden aikana kurssin vahvuus oli pudonnut puoleen, eli 85:stä 43:een.

Kadetti 1522

38. Merikadetti- kurssi 10 vuotta

38. merikadettikurssi vietti upseeriksivalmistumisensa 10-vuotisjuhlaa kolmen päivän ajan 30.3. – 1.4.1979.

Vanha kunnianarvoisa Merisotakoulu Suomenlinnassa oli juhlatapahtumien lähtökohta. Sankaritaulujen äärellä vietettiin aluksi lyhyt ja koruttoman kaunis kunniantekotilaisuus.

Tutustuminen koulun nykypäivään ja kehittämissuunnitelmiin sai meidät uskomaan, ettei mikään pysy iäti ennallaan – ei edes vanha kunnon ”kivikaleeri”.

Syvästi vakuuttuneina tämän päivän merikadettikoulutuksen tehokkuudesta kiipesimme Suomenlinnan kirkon majakkatorniin ihaillemaan entisen kotisaa-

remme rakkaita maisemia.

Verrattuna omiin kadettiaikoihimme nukuimme seuraavan yön suorastaan ruhtinaallisesti – kuten merikadetti tänään – uudessa upeasti entisöidyssä kadettitalossa edellisen illan runsaasta muistelemisesta väsyneinä.

Seuraavana päivänä esiteltiin koulu vielä daameille, jonka jälkeen suunnitettiin kohti Santahaminaa yhteiseen tilaisuuteen rinnakkaiskurssimme 53. kadettikurssin kanssa.

Varsinainen juhlarieha alkoi sitten illalla tilaisuuteen mitä parhaiten sopivissa kartanotunnelmissa Haikossa. Juhlaillallisen, tanssin, laulun, puheiden ja

välillä riehakkaankin ilonpidon uuvuttama joukko jaksoi kuitenkin vielä seuraavana päivänä nauttia paikkakunnan kulttuurinähtävyyksistä.

Kaikin puolin erinomaisesti onnistuneisiin 10-vuotisjuhliin osallistuivat kaikki suinkin kynnelle kykenevät. Poissaolleita kaukana maailman meriä seilaavia kurssitovereita muistettiin yhteisesti lähetetyin tervehdyssähkein.

Jälleen kerran todettiin miten yhteinen kadettiaika yhdessä koettuine iloineen ja murheineen on muovannut joukkoomme yhteishengen, joka näyttää vain vahvistuvan iän karttuessa.

Me-kadetti n:o 756

KIRJALLISUUTTA

Torgil Wulff
SOTA – IHMISYYDEN VAA-
TIMUKSET JA KANSAIN-
VALINEN OIKEUS
Rauhankirjallisuuden
edistämisseura
Lounais-Suomen Kirjapaino

Kirjoittaja on ruotsalainen kommodori, joka on osallistunut Geneven oi-

keussääntöjä käsittelevään konferenssiin. Teos on erittäin mielenkiintoinen ja antaa runsaasti ajattelemisen aihetta lukijoilleen. Vahinko vain, että alkuperäinen teos on ilmestynyt jo vuonna 1975, siis ennen ns lisäpöytäkirjan hyväksymistä. Alaviitteissä tosin viitataan esiintymiseen ko pöytäkirjassa. Suomennotos on eversti Tauno Kuosan.
MSi

Vilho Harle – Pertti Joenniemi
”VALKOINEN KIRJA”
Rauhankirjallisuuden
edistämisseura
Lounais-Suomen Kirjapaino

Kirjan johdantona on luku ”Valkoinen kirja – mitä ja miksi?” Kysymykseen voidaan täysin yhtyä.
MSi

INSTRUMENTARIUM

TATEKA OY

33880 Sääksjärvi
Puh. 931-670 322

**OSUUSKUNTA
POHJOLAN MAITO**

88600 HAAPAVESI
Puhelin 983-52 632

**SÄHKÖINSINÖÖRITOIMISTO
ESKO LAAKSO OY**

Valtakatu 17
96200 Rovaniemi 20
puh. 991-15 848

STALE

VIPUSENKATU 25 15230 LAHTI 23
PUHELIN 918-339 595 TELEX 16-127

**ALAHÄRMÄN
APTEEKKI**

Suomen Silkkikutomo Oy

LADY - ANN MERY - ANN
NAISTEN TEKSTIILEJÄ

HELSINKI Puh. 90-780522

**RAVINTOLA
KATAJANOKAN KASINO**

Puh. 653401
Laivastokatu 1 00160 Helsinki 16
— tervetuloa herkuttelemaan —

**VIITASAAREN
APTEEKKI**

**VEHMASEN
SEMENTTIVALIMO**

94430 KAAKAMO
Puh. 980-57 076

**RAKENNUSLIKE
PEKKA TAVI KY**

Nurmes
Puh. 976-20581-21313
— Rakennamme Pohjois-Karjalassa —

AMERPLAST

33730 TAMPERE 73. PUH. 931-645 333 TELEX 22-220
kauppakasseja • minigrip- ja muita pusseja • valintapakkauksia •
painettuja pakkausrattoja • tämän päivän laatutuotteita muovista

OY K.G.ÖHMAN AB
PAPERITUKKULIIKE

HELSINKI

Jalasjärven—Peräseinäjoen
KUNNALLISSANOMAT

Puh. 964-60001—60208

25140
PUSKANTIE 18 A
60100 SEINÄJOKI 10

ETELÄ-POHJANMAAN
PUHELIN OY

**PIETARSAAREN
SEUDUN PUHELIN OY**

68600 — Pietarsaari — Alholmankatu 3

Kadettiperinteitä tallennetaan

Herrat Vanhat Kaaderit

64. Kadettikurssin jalkaväkijän suorittaa parhailaan upseerin virkatutkintoonsa kuuluvan tutkielman aineiston keruuta.

Neljä tutkielmista käsittelee eri kadettikurssien ja niiden oppilaskuntien perinnemenoja ja -tapoja ollen samalla osa kadettiperinteiden tallennustyötä. Niinpä em tutkielmien kirjoittajat pyytävät Teitä kohteliaimmin omakohtaisia kokemuksia ja tietoja, jotka merkittävästi edistäisivät oppilastyön valmiiksiamista.

Tutkielmien aiheet ovat seuraavat:

1. Kadettioppilaskunnan perinnemenojen synty ja kehittyminen (kadetti V Hyvärinen)
2. Kadettiperinteitä kursseilta 1-20 (kadetti P Holopainen)
3. Kadettiperinteitä kursseilta 21-40 (kadetti J Aalto)
4. Kummikurssitoiminta (kadetti J-P Karjalainen).

Tutkielmia n:ot 1-3 varten halutaan mm seuraavia tietoja:

- perinteiden syntyminen ja kehitys em kurseilla
- vaikutus kurssien välisiin suhteisiin

- ns "ajan hengen" vaikutus perinnemenoihin ja -tapauksiin
- merkitys upseerikoulutuksessa kyseisillä kurseilla
- nuorempaan kurssiin kohdistuneet ja vanhemman kurssin sisäiset perinteet sekä yhteiset tilaisuudet
- erilaiset palkitsemis- ja rankaisumekanismit
- anekdooteiksi muodostuneet tapaukset kyseisillä kurseilla
- kurssien aikana perinteiksi muodostuneet yhteiset illanvietot ja illanviettopaikat.

Neljännän tutkielman kirjoittaja on kiinnostunut seuraavista asiakokonaisuuksista:

- kummikurssitoiminnan tausta: onko aikaisemmin ollut epävirallista kummikurssitoimintaa
- keiden keskuudessa, milloin ja miten syntyi ajatus kummikurssitoiminnasta
- ensimmäiset kummikurssit: millaisia muotoja kummikurssitoiminta sai ensimmäisten viiden vuoden aikana
- mukana olleet henkilöt
- kummikurssivierailut

- myöhemmät kummikurssit: mukana olleet henkilöt
- vierailut
- uudet toimintamuodot
- millaista esineistöä (muuta vastaavaa) kummikurssit ovat lahjoittaneet
- mitä merkitystä mukana olevat henkilöt näkevät kummikurssitoiminnalla olleen ja nyt olevan
- miten kummikurssitoimintaa voisi entisestään kehittää.

Edellä esitettyjen kysymysten vastaussisältö on suurelta osin kartoittamaton, joten kaikki yksityisetkin tapahtumat ja muistikuvat ovat erittäin tervetulleita ja arvokkaita säilytettäväksi tuleville kadettipolville.

Pyydämme Teitä kohteliaimmin lähettämään tietonne ja kokemuksenne viimeistään lokakuun loppuun mennessä osoitteella

Kadetti P Holopainen
Jalkaväkijän
Kadettikoulu
Pl 7 Helsinki 86 00861.

Kerätty aineisto tullaan arkistomaan Kadettikoulun Kadettimuseoon. □

Merkkipäiväluettelo 1980

Seuraavassa Kylkiraudassa julkaistaan merkkipäiväluettelo Kadettikunnan jäsenistä, jotka vuoden 1980 aikana täyttävät 85, 80, 75, 70, 60 tai 50 vuotta. Niitä, jotka eivät halua syntymäpäivätietoaan julkaistavan, pyydetään ilmoittamaan siitä Kadettikunnan toimistoon 12.11.1979 mennessä.

Toiminnanjohtaja

Lahjoitus Helsingin Kadettiäin Naisilta

Helsingin Kadettiäin Naisten edustajina puheenjohtaja, rouva Aira Kojo ja rahastonhoitaja, rouva Kati Salin luovuttivat 11.9.1979 1500 mk Kadettikunnalle käytettäväksi maanpuolustusaatteelliseen työhön. Kadettikunnan hallitus esittää kunnioittavat kiitokset tarmokkaille kadettisisarille rahalahjoituksesta sekä yhdistyksen hyväksi tehdystä monipuolisesta ja pitkäaikaisesta työstä.

Hallitus

Lahjoitus 16. kadettikurssilta Vanhojen Kaadereiden Maanpuolustusrahastolle

Kurssikokouksessaan 16. Kadettikurssi keräsi keskuudestaan 500 mk ja lahjoitti sen Vanhojen Kaadereiden Maanpuolustusrahastolle, joka on perustettu tukemaan Kadettikunnan maanpuolustusaatteellista työtä.

Kadettikunnan hallitus rahaston hoitokuntana esittää kunnioittavat kiitokset 16. Kadettikurssille tästä lahjoituksesta.

Rahaston tili on: KOP Helsinki-Eira 101450-203357.

Tule mukaan sopivaksi katsomallasi rahasummalla!

Motel Marine
Tammisaari
Ekenäs
Puh. Tel. 911 - 13 833

 **PÄIJÄT-HÄMEEN
PUHELINYHDISTYS**

- Arkkipaperinpakkausratona
- Paperirullienkuljetinlaitteita
- Sahatavarapakettien vanteituspuristimia
- Pulpperinsyöttökuljettimia

MASMET OY

PI 4, 21101 Naantali — Puh. 921-751 811

METALLISORVAAMO

R. NYBLOM

Hepolamminkatu 46 TAMPERE 72

Puh. 931-170 533

Myös kumipintaiset paperi- ja kirjapainoalan
korjaukset ja koneistukset

MUOTIT — MESTIT — TELAT

RAKENNUSPARTIO OY

Laivurinkatu 13-15 B

00150 Helsinki 15

Puh. 90-635686

VULK-TARVIKKEET OY

Takkatie 20 00370 Helsinki 37

Puh. 90-554406

— TIMANTTI JA SIRO HYLLYSTÖT —

P. Rotola-Pukkila Ky

Puh. 963-11 433

61800 Kauhajoki kk.

SORTAVALAN SÄHKÖ OY

90100 — Oulu 10 — Uusikatu 18 — Puh. 981-223 777

Raaha: Sovionkatu 10 — Puh. 982-36511

Ykköslehti Vaasan läänissä

VAASA

on luotettava tiedonvälittäjä
Pohjanmaalla

Ravintola Töölö Oy

Mannerheimintie 98, 00250 Helsinki 25

Puh. 415 740

EFFOA

SUOMEN HÖYRYLAIVA OSAKEYHTIÖ

TARRATUOTE OY

PL 449 33101 Tampere 10

Puh. 931-37800

Karjalankatu 2. 00520 Helsinki 52

Puh. 90-765 322

Stille-instrumenteilla

nyt 10 vuoden takuu

OY STILLE AB

Nervanderinkatu 5 D 00100 Helsinki 10

Puh. vaihde 90-407211

**MIKKELIN
ENSIMMÄINEN
APTEEKKI**

**RAKENNUSLIIKE
URHO LEHTOLA**

Oulaistentie 26.

86300 Oulainen

Puh. 983-70 520

OY JALASJÄRVEN SÄHKÖ

61600 Jalasjärvi
Puh. 964-60159

OY STOCKHAUS & CO AB

SF- 42700 Keuruu Finland

VELJEKSET - SINTONEN

21450 Tarvasjoki
Puh. 921-767838

LAPUAN OSUUSKAUPPA

62100 Lapua
Puh. 964-31026

Osakeyhtiö Rakentaja

38100 Karkku
Puh. 932-34 381

K VALINTA KAARTOJÄRVI

Kerava puh. 245 104

OUTOKUMMUN PUHELIN OY

Pohjoisahonkatu 9
83500 OUTOKUMPU
☎ 973-50490

K VALINTA E VILJANEN

Kivistö puh. 896 831

Muovituotteita kaikkeen käyttöön
Muovituotetehtäas

FinnMayrei

17800 KUHMOINEN Puh. 919-51501

Saarenkylässä matkanne varrella

K - VALINTA VORNANEN

SAARENKYLÄ - ☎ 991-60006

Oy Kalamiehet Ab — Kalatukkuhalli

00500 Helsinki 50. Puh. 716 699

Rakennus- ja rautakauppaheloja

PISLA OY

44500 Viitasaari
Puh. 946-22 410

Insinööri toimisto OY TYPLAN AB

Koulutie 4 F
Puh. 90-425 033

UPFINN OY

Muovisaumaustuotteet

Sahaajankatu 45 00810 Helsinki 81
Puh. 90-782 306

Alan vanhin paikkakunnalla

Koneellinen puhdistushuolto Sakka

VIEMÄRIKAIVOJEN YM. PUHDISTUSTA
Kymenlaaksonkatu 7 - Kotka - Puh. 952-11028
Autoradio ☎ 94040-52028

JÄRVENPÄÄN
LUKKO OY
Sibeliuksenk. 4
Järvenpää
puh. 2911295
Porvoonk. 4 Kerava
puh. 2941919

ITSE ASIASTA

Ylennetty everstiksi				
Koivisto Ensio Jaakko	26.k.	4.6.1979	Ahlholm Jorma Kalervo	51.k. 1.9.1979
Silvast Pentti	18.mek.	4.6.1979	Kokkonen Kari Juhani	51.k. 1.9.1979
Aaltonen Matti Tapio	39.k.	1.7.1979	Lahtinen Markku Tapio	48.k. 1.9.1979
Parikka Petter Johannes	38.k.	1.8.1979	Riuttala Eero Juhani	51.k. 1.9.1979
Karppanen Pentti Kalevi	39.k.	1.9.1979	Ylennetty komentajakapteeniksi	
Kolehmainen Pentti Matti	40.k.	1.9.1979	Kuukka Jouko Kalevi	25.mek. 4.6.1979
			Mannerkorpi Matti Ensio	23.mek. 4.6.1979
			Menna Erkki Ilmari	27.mek. 4.6.1979
Ylennetty everstiluutnantiksi			Ylennetty kapteeniksi	
Ahonen Erkki Allan	26.k.	4.6.1979	Niskanen Alssi Pauli Teodor	55.k. 4.6.1979
Jousmäki Jorma Arvi Kalle	38.k.	4.6.1979	Tomperi Kyösti Juho Edvard	55.k. 4.6.1979
Laine Aulis August	40.k.	4.6.1979	Jaarva Kari Väinö	55.k. 1.7.1979
Lallukka Mikko Kalervo	37.k.	4.6.1979	Kauppinen Erkki Juhani	55.k. 1.7.1979
Lindberg Ilkka Antero	45.k.	1.7.1979	Kepponen Seppo Vilho Ilmari	55.k. 1.7.1979
Turunen Raimo Ilmari	45.k.	1.7.1979	Vartiainen Matti Johannes	55.k. 1.7.1979
Kopra Matti Sakari	46.k.	1.8.1979	Alahonko Seppo Juhani	55.k. 1.8.1979
Eskola Jouko Kalevi	46.k.	1.9.1979	Ilveskoski Ahti Olavi	55.k. 1.8.1979
Mikkola Antti Ensio	42.k.	1.9.1979	Tuhkanen Mikko Aulis	55.k. 1.8.1979
Myllyniemi Urho Matti Uolevi	31.mek.	1.9.1979	Inkinen Esko Juhani	55.k. 1.9.1979
Pietikäinen Esa Olavi	46.k.	1.9.1979	Peltola Yrjö Juho Päiviö	55.k. 1.9.1979
Tuomola Olli Erkki Antero	45.k.	1.9.1979	Päivärinta Heikki Juhani	55.k. 1.9.1979
			Räihä Pekka Aarne	55.k. 1.9.1979
Ylennetty komentajaksi			Väänänen Eero Tapani	55.k. 1.9.1979
Lähteinen Reijo Jussi Tapani	31.mek.	1.8.1979	Myönnetty Ero	
Ylennetty majuriksi			Kenrl Räsänen Kauko Juhani	26.k. 23.11.1979
Hagman Tor Magnus Johannes	27.k.	4.6.1979	Kenrm Syrjä Pentti Heikki	27.k. 14.10.1979
Hakala Niilo Matias	48.k.	4.6.1979	Ev Näsänen Mauri	28.k. 1.9.1979
Kämäri Vesa Ilkka	51.k.	4.6.1979	Ev Kuismanen Kauko Kalevi	27.k. 1.10.1979
Mälkiä Rauno Rainer	44.k.	4.6.1979	Ev Autti Lauri Rufus Päiviö	29.k. 1.1.1980
Tiihonen Heikki Juhani	48.k.	4.6.1979	Komdri Konttinen Kauko Päiviö	17.mek. 19.11.1979
Turtia Matti Olavi	47.k.	4.6.1979	Evl Linsuri Paavo	37.k. 1.7.1979
Vuorela Keijo Jeri Ilmari	27.mek.	4.6.1979	Evl Volmanen Matti Johannes	37.k. 1.8.1979
Bäckman Juha Aunus Rafael	49.k.	1.7.1979	Evl Pänttjä Osmo Jaakko Kalevi	37.k. 1.9.1979
Eskola Osmo Antero	45.k.	1.7.1979	Maj Henttonen Juha Kalevi	30.k. 1.12.1979
Juntunen Seppo Heikki Johannes	50.k.	1.7.1979	Kapt Lukkarinen Yrjö Adolf	49.k. 1.8.1979
Kauranen Veli Aapo Sakari	48.k.	1.7.1979	Kapt Terävä Mauri Matti Juhani	43.k. 1.9.1979
Lehmussaari Olli Artturi	48.k.	1.8.1979	Kapt Ahonen Alf Kristian	44.k. 1.12.1979
Lehti Seppo Johannes	48.k.	1.8.1979	Kaptl Heimo Raimo Olavi	36.mek. 1.10.1979
Maijanen Antti Toivo	50.k.	1.8.1979		

iltamat

JOKAISILLE PASSILIT

JOKA ILTA

SUOSITTU RASTI MELOSIEN VÄRRESSÄ

VIERPIMIEN OIVALLISET MAASTOT

SOPIVALLA ETAISTYDellä

Herkullinen lounas joka päivä

Varaamme

HUONEEN

SAUNAN

KOKOUSHUONEEN

tai PÖYDÄN

KUN

SOITAT

471 662

471 822

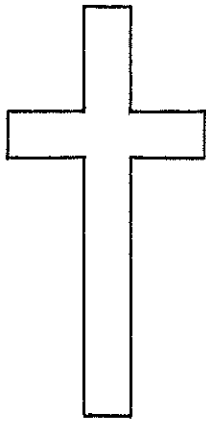
SAMANTTA

HOTELLI

RAVINTOLA

Haukipudas

IN MEMORIAM

Kapteeni
Wegelius
Björn Alfred
s 02.04.1918
k 1979
Kad N:o 1678
22. kurssi

Everstiluutnantti
Soukkio
Evert Armas
s 11.03.1907
k 30.03.1979
Kad N:o 683
11. kurssi

Everstiluutnantti
Lassenius
August Ingiald
s 25.11.1898
k 28.04.1979
Kad N:o 129
3. kurssi

Majuri
De Bruyn-Ouboter
Eric Justus
s 10.09.1905
k 07.05.1979
Kad N:o 552
10. kurssi

Kapteeni
Parkkonen
Tor Erik
s 25.05.1915
k 08.05.1979
Kad N:o 282 me
12. merikurssi

Majuri
Aarnio
Kaino Selim Kalervo
s 01.11.1913
k 12.05.1979
Kad N:o 419 me
17. merikurssi

Majuri
Pakkala
August Einar
s 20.02.1900
k 02.06.1979
Kad N:o 771
12. kurssi

Majuri
Varkila
Toivo Armas
s 02.05.1927
k 22.06.1979
Kad N:o 3133
31. kurssi

Eversti
Hassinen
Veikko
s 30.09.1906
k 24.06.1979
Kad N:o 90
1. rt kurssi

Kapteeni
Raunto
Mauri Albert
s 03.06.1917
k 01.07.1979
Kad N:o 1573
21. kurssi

Eversti
Tuompo
Sulo Eino Alvar
s 04.08.1902
k 08.07.1979
Kad N:o 177
3. kurssi

Majuri
Lehtosaari
Mauri Kustaa Arvi
s 18.03.1905
k 14.07.1979
Kad N:o 951
15. kurssi

Eversti
Ryynänen
Martti
s 01.07.1905
k 23.07.1979
Kad N:o 594
10. kurssi

Kenraalimajuri
Airila
Lauri Aarno
s 10.11.1902
k 29.07.1979
Kad N:o 489
8. kurssi

Majuri
Rekola
Reino Olavi
s 01.01.1910
k 01.08.1979
Kad N:o 866
14. kurssi

Eversti
Vetre
Jorma Tapani
s 01.03.1909
k 17.08.1979
Kad N:o 717
12. kurssi

Eversti
Hallamaa
Reino Henrik
s 12.03.1899
k 11.08.1979
Kad N:o 485
8. kurssi

Kapteeni
Sainio
Eino Kullervo
s 25.09.1902
k 15.08.1979
Kad N:o 473
8. kurssi

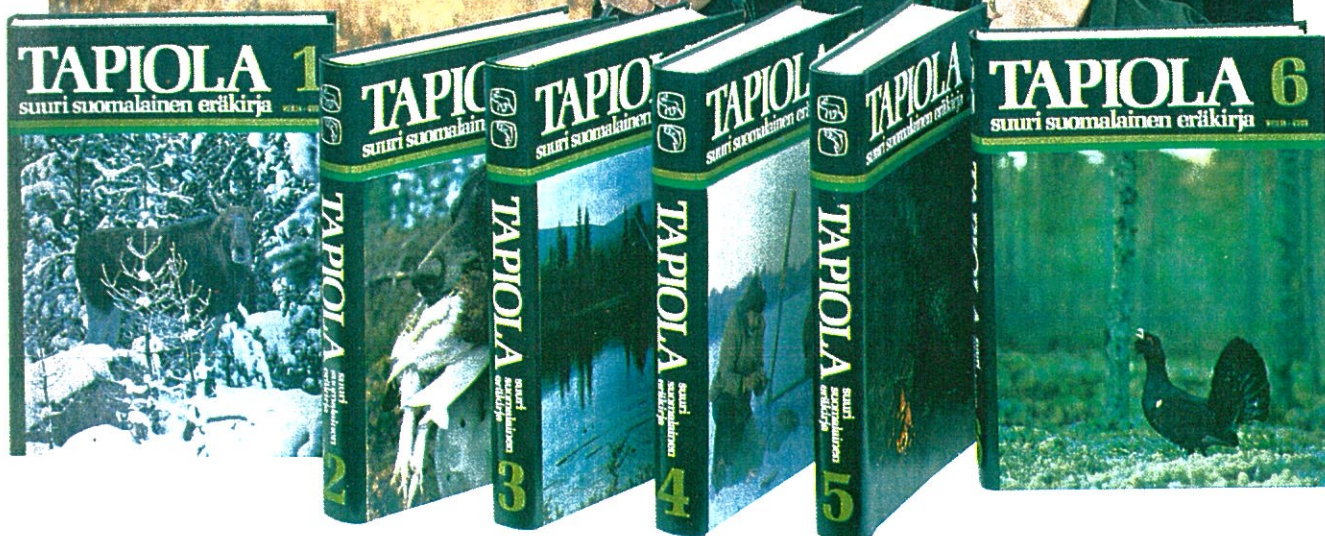
Kenraaliluutnantti
Maunula
Aatos Antero
s 23.02.1906
k 30.08.1979
Kad N:o 786
13. kurssi

TAPIOLA 1-6

suuri suomalainen eräkirja

Jämäkkä suurteos suomalaiselle metsästäjälle

- metsästyksen, kalastuksen ja eränkävynnin tietopankki
- suurin koskaan Suomessa ilmestynyt eräkirja
- 6 suurta, loistavan värikästä osaa
- 2 400 suurikokoista sivua
- yli 3 500 kuvaa, lähes kaikki värillisiä
- ytimekäs, eloisesti kirjoitettu teksti
- tehty suomalaisin asiantuntijavoimin Suomen oloihin ja suomalaiselle käyttäjälle.

MAHTAVAT TIEDOT METSÄSTYKSESTÄ

Mukana mm. aseorian perusteet, aseet, niiden käyttö ja hoito, metsästyskoirat ja -varusteet, kaikki riistaeläimet ja niiden metsästys, riistan käsittely ja hoito, Suomi riistamaana, metsästys ulkomailla, pyyntivälineiden ja tapojen historiaa, metsästysoikeus ja riistanhoitomaksu, metsästyksammunta, erätoimen järjestöt ja lainsäädäntö ym.

TAPIOLAN toimitusneuvostoa johtaa ylijohtaja Tauno V. Mäki. Päätoimittajana on FM Mauri Soikkanen, Metsästys ja Kalastus-lehden päätoimittaja.

Toimitusneuvosto:

- MMK Harri Dahlström, Suomen Kalamiesten Keskusliiton toiminnanjohtaja
- Prof. Teppo Lampio, Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen esimies
- FM Tapio Raitis, Metsästäjien Keskusjärjestön toiminnanjohtaja
- Prof. Reino Ryhänen, Helsingin yliopiston vararehtori
- FM Heikki Suomus, Maa- ja metsätalousministeriön ylijohtaja
- Everstiluutnantti A. H. Virkkunen.

TAUNO V. MÄKI

Valtuutetuilta kirjaedustajilta ja kirja-kaupoista.

Hinta: Osamaksulla 34 x 45,-
+ alkumaksu 30,- (1 560,-)
Käteisellä 1 500,-

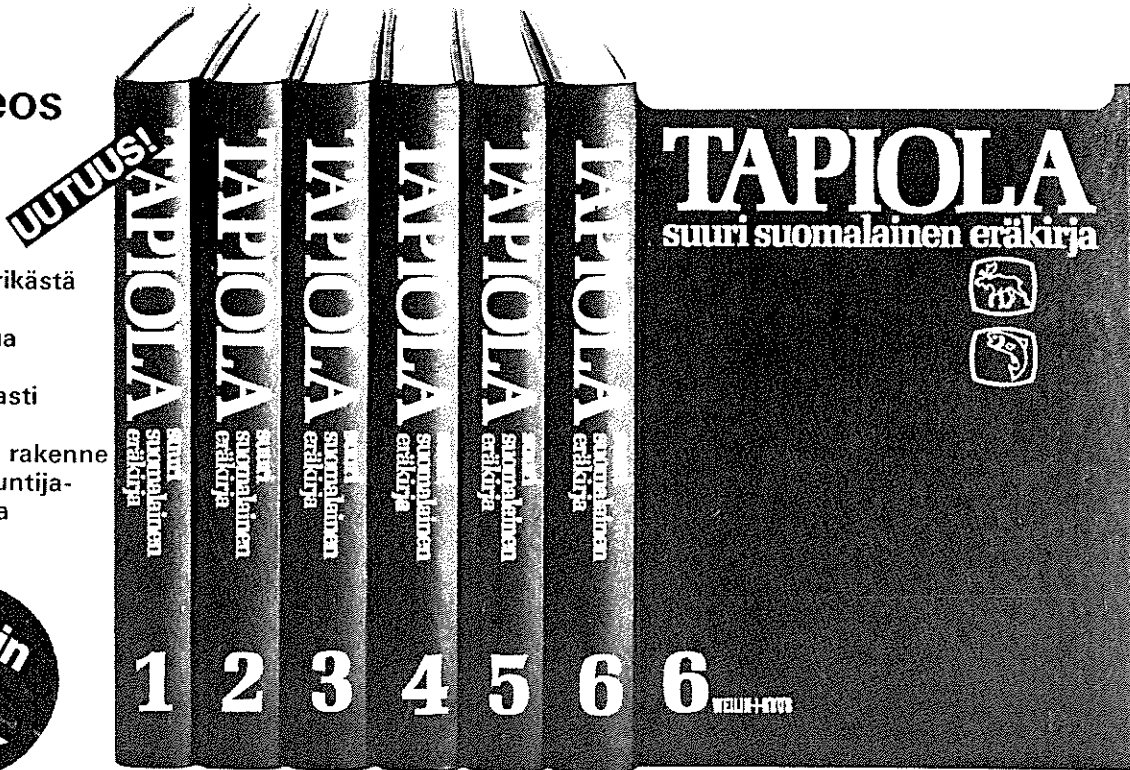
WEILIN+GÖÖS

NYT tulee
jämäkkä suurteos
suomalaiselle
erämiehelle

- 6 kookasta, loistavan värikästä osaa
- 2.400 suurikokoista sivua
- n. 3.500 monivärikuvaa
- selkeä, ytimekäs ja eloisasti kirjoitettu teksti
- tiivis ja helppokäyttöinen rakenne
- tehty suomalaisin asiantuntija-voimin Suomen oloihin ja suomalaiselle käyttäjälle

vain
45
mk/kk

TAPIOLA 1-6

WEILIN
+ GÖÖS

– suuri suomalainen eräkirja

• Suurin koskaan Suomessa ilmestynyt eräkirja

suuri suomalainen eräkirja kertoo miehelle metsästyksestä, kalastuksesta ja eränkävinnistä

Tätä suurteosta ovat tekemässä miehet jotka tuntevat metsän, veden ja riistan. TAPIOLAN toimittajina, kirjoittajina ja valokuvaajina ovat maamme metsästyksen, kalastuksen ja eränkävinnin eturivin asiantuntijat — yli 100 suomalaista ammattihenkilöä, toimitusneuvoston johdossa TAUNO V. MÄKI. Heidän asiantuntemuksellaan on syntymässä SUURTEOS — ainutlaatuinen Suomessa — joka kertoo metsästyksestä, kalastuksesta ja eränkävinnistä taitavasti ja värikkäästi lukemattomia erämiehelle tärkeitä ja kiinnostavia tietoja.

NYT edulliseen ennakkohintaan!

1. osa ilmestyy jouluksi, seuraavat 2 osaa/vuosi. Nyt ennako- ja takuuhintaan muovikantisena 1.560,— (kertamaks. 250 mk/osa). Nyt osamaksulla: saapuessa 30,— + kuukausittain 34 kk x 45,— = 1.560,—.

Osallistu auton arvontaan

KILPAILUOHJEET:
 Tilatessanne tästä ilmoituksesta palauttakaa alla oleva kuponki täytettynä ilman postimerkkiä. DATSUN-henkilöauto, väri-TV, THAIMAAN matka ja 500 kirjapalkintoa arvontaan 11.12.-79. Päävoittajien nimet Helsingin Sanomissa 16.12.-79. Kilpailuun voi osallistua ilman tilaamista lähettämällä postikortin.

— lähes
 20 vuotta
 luotettavaa
 postimyyntiä

Postita tilaus jo tänään!

WEILIN + GÖÖS Tilaan 6-osaisen TAPIOLA suuren suomalaisen eräkirjan 7 päivän palautusoikeudella ja hinnan suoritan

- kuukausimaksulla: 1. osan saapuessa suoritan 30,— + kuukausittain 34 kk x 45,— = 1.560,—
- kertamaksulla osan saapuessa 250,—. 6 osaa x 250,— = 1.500,—

Nimi painokirjaimin _____
 Arvo tai ammatti _____ synt. aika / 19 _____
 Tarkka lähiosoite _____
 Postinumero _____
 Postitoimipaikka _____
 Omakätinen nimikirjoitus _____ Puh. _____

Tilauksesta lähetämme jäljennöksen.

Kirjat ilman korkoa ja lähetyskuluja.

Nyt tilatessanne osallistutte samalla arvontaan.

Salomo Karvinen Ky maksaa postimaksun

Vastauslähetyks
 HKI 10/18 Lupa 1606

Helsingin Kirjakauppa SALOMO

KARVINEN Ky

ABRAHAMINK. 8
00003 HELSINKI 300